

LEVITICUS

F.W. Grant

LEVITICUS

De numerieke structuur van de Schrift

Leviticus

De numerieke structuur van de Schrift

Auteur: F.W. Grant
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2025
Copyright: OudeSporen online uitgeverij
Engelse versie: STEM Publishing / BrethrenArchive.org

Inhoud

Voorwoord.	8
Omvang en indeling van het boek Leviticus	9
De verdeling van het boek.	10
Opmerkingen	10
Afdeling 1. (Lev. 1 - 7)	11
Onderverdeling 1. (Lev. 1 - 6:7)	12
Onderverdeling 2. (Lev. 6:8 - 7)	78
Afdeling 2. (Lev. 8 - 15)	86
Onderverdeling 1. (Lev. 8 - 10)	87
Onderverdeling 2. (Lev. 11 - 15)	98
Afdeling 3. (Lev. 16 - 17)	127
Afdeling 4. (Lev. 18 - 22)	153
Onderverdeling 1. (Lev. 18 - 20)	153
Onderverdeling 2. (Lev. 21, 22)	155
Afdeling 5. (Lev. 23 - 27)	158
Bijlagen	182
Bron	182

Volgorde en indeling van de Bijbelboeken	183
Betekenis van de cijfers	184

Voorwoord

Zie ook de Introductie tot de Numerieke Bijbel.

De naam 'Jehovah' uit de Engelse uitgave is in deze Nederlandse vertaling gewijzigd naar 'de HEERE'.

De vertalers

Omvang en indeling van het boek Leviticus

Zoals Genesis het boek van het Leven is, en Exodus het boek van de Verlossing, zo is Leviticus het boek van de Heiliging. Maar heiliging is afscheiding voor God, en in essentie verbonden met het naderen tot God, wiens 'woning is in de hoge en heilige plaats.' Vanaf het begin van het boek spreekt God dus vanuit de tabernakel, die Hij aan het einde van Exodus heeft geheiligd door Zijn aanwezigheid; en het midden van het boek laat ons zien (hoewel maar voor een kort moment) de weg die daar naar Hemzelf is geopend.

Maar heiliging is tweeledig: wij worden geheiligd in Christus door het bloed van verzoening - de heiliging van de brief aan de Hebreëen (die in de tweede serie van Paulus' brieven de Leviticus-plaats inneemt); en wij worden innerlijk geheiligd door het werk van de Geest (zoals bij de reiniging van de melaatse de olie op het bloed werd gedaan). Het werk van verzoening is de basis van alles, en daardoor worden wij tot God gebracht; de Geest van God maakt ons praktisch geschikt voor Zijn aanwezigheid. Zo begint Leviticus met het detail van de offers, de glorie van het volbrachte werk; dan toont ons de wijding van het heilige priesterschap, dat nadert; dan opent het het heiligdom voor ons; hierna wordt de praktische heiligheid die nodig is, bekendgemaakt; en ten slotte wordt de mens gezien met

God, zoals in de feesten die (met hun begeleidende materie) het boek sluiten.

De verdeling van het boek

Dit zijn in feite de onderverdelingen ervan:

1. (Leviticus 1 - 7) De offers: heiliging in Christus; identificatie met Hem in de gehoorzaamheid waardoor velen gerechtvaardigd worden.
2. (Leviticus 8 - 15) Vereniging met Christus (de priesters met de Priester) en gemeenschap die daaruit voortvloeit.
3. (Leviticus 16, 17) De reiniging van het hemelse heiligdom en de aardse mensen: Christus verschijnt in het heiligste en vanuit het heiligste.
4. (Leviticus 18 - 22) Heiligheid in praktische wandel.
5. (Leviticus 23 - 27) De mens met God: de weg en het einde.

De prachtige volledigheid en eenheid van doel die hier tot uiting komen, behoeven geen verdere toelichting.

Opmerkingen

Afdeling 1. (Lev. 1 - 7)

De offers: heiliging in Christus; identificatie met Hem in de gehoorzaamheid waardoor velen rechtvaardig worden gemaakt.

De algemene strekking van het boek is zo duidelijk dat het nauwelijks nodig is er meer over te zeggen. De verbinding van de vijf afdelingen is ook duidelijk. De eerste afdeling houdt ons meteen bezig met een van de diepste, meest vruchtbare en glorieuze onderwerpen die ons mogelijk voorgelegd kunnen worden - de offers, waarin het hele hart van verzoening voor ons wordt geopend; en niet alleen dit, maar Christus in de volmaaktheid van Zijn leven en het wonder van Zijn dood - in het spijsoffer. Hier hebben we dus voor ons wat het meest zorgvuldige en meest eerbiedige onderzoek vereist. Het zal niet vreemd zijn als we er veel meer dan de gebruikelijke ruimte aan besteden; en moge God, die 'alleen de Zoon kent', ons verlichten en behoeden voor alles wat een dergelijk thema onwaardig is!

De offergaven hebben hun karakter hierin, waardoor zij ook hun numerieke plaats innemen, dat zij voor ons de gehoorzaamheid afbeelden in datgene wat haar werkelijk zo maakt, de erkenning van God als Soeverein, de oprechte erkenning, het zich aan Hem overgeven. Hierin vinden wij wat wij opgeven, en vinden wij eeuwig: het is het leven dat werkelijk leven is, hoewel wij het in Christus zien onder de vreselijke schaduw waaruit wij bevrijd zijn, juist omdat Hij erin is gegaan.

Deze eerste afdeling heeft twee onderverdelingen, waarvan de eerste ons de offers op zichzelf geeft, de tweede ze laat zien in hun relaties met de priester, de offeraar, enz., en het is zo dat God in de eerste hiervan onze aandacht zou concentreren op datgene wat Hem zo dierbaar is, los van al het andere. In het vredesoffer, in het bijzonder, komt dit misschien naar voren, waar, hoewel het eigenlijk de bedoeling ervan zou kunnen lijken om ons de mens te laten zien die in vrede is met God door het offer, en aan Zijn tafel in gemeenschap met Hem, deze resultaten toch alleen te zien zijn in het tweede deel, niet het eerste, waarin eenvoudigweg het offer zelf wordt gegeven, en drie keer, in wat bijna identieke woorden lijken. Mogen we ernstig overwegen wat op deze manier, met zoveel nadruk, voor ons wordt gebracht!

Onderverdeling 1. (Lev. 1 - 6:7)

De offers zelf

In de eerste onderverdeling hebben we dan de offers op zichzelf, vijf in getal, waarvan één, het vlees, of zoals de herziene versie het zegt, het spijsoffer, geen offer is, omdat er geen bloed in wordt vergoten, geen verzoening wordt gedaan; de andere vier zijn offeranden: en hier zijn er weer twee, - het brandoffer en het vredeoffer, - van een aangename geur, de laatste twee niet - de zond- en schuldoffers - hoewel hier ook het offer van het vet wordt onderscheiden van de rest, en in één geval (Lev. 4:31) uitdrukkelijk wordt vermeld dat het voor een aangename geur is.

In de volgorde van toepassing op de behoefte van de mens, is dat wat we hier hebben omgekeerd; het spijsoffer is ook in het algemeen het aanhangsel van het brandoffer - 'het brandoffer en zijn spijsoffer.' Het is daarom heel duidelijk dat wat we hier hebben de goddelijke orde is, de andere de menselijke. Hier, zoals we kunnen zeggen, wordt de ladder van goddelijke genade neergelaten vanuit de hemel; in het andere geval wordt hij omhoog geheven naar de hemel. Dit laatste is ook de volgorde van de evangeliën waarin we deze vier offers weer vinden, in Mattheüs de overtreding, in Marcus de zonde, in Lukas de vrede en in Johannes het brandoffer. Dit alles zal aan bod komen voor meer onderzoek als we verdergaan met het boek.

Maar er is een leer waartoe wij nu in verband worden gebracht met deze offers, die wij kort moeten onderzoeken voordat wij overgaan tot de gedetailleerde uiteenzetting ervan. Het is de leer van de Verzoening.

We hebben de gedachte die ons in Exodus is voorgelegd, net zoals we de offers al voor ons hebben gehad; maar het is in Leviticus dat we tot de ontwikkeling hiervan komen. Ze hadden niet eerder behandeld kunnen worden zonder grotendeels te anticiperen op wat we nu in de regelmatige volgorde van de Schrift zijn gekomen, altijd volmaakt en waaraan we ons moeten houden als we de waarheid die het onthult, goed willen begrijpen.

In Genesis hadden we aan het begin het effect van het offer in de aanvaarding van Abel. 'Hij kreeg getuigenis dat hij rechtvaardig was, God getuigde van zijn gaven' (Hebr. 11:4). In de woorden van de Heer aan Kaïn wordt een offer voor de zonde duidelijk vermeld als Gods manier van aanvaarding voor de zondaar. In Noach komt het

altaar voor het eerst openlijk in het zicht, en God ruikt de zoete geur en zal niet vervloeken. In Abrahams offer van Isaak leren we andere zeer kostbare waarheden.

In Exodus, bij het Pascha, neemt het bloed voor het eerst belang aan, en God verklaart: 'Wanneer Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan.' Ze voeden zich ook met het lam. Ter bevestiging van het eerste verbond op de berg Sinai, wordt het bloed op het volk gesprenkeld, maar het karakter van het verbond zelf beïnvloedt noodzakelijkerwijs de betekenis hiervan. Pas in hoofdstuk 29 van Exodus vinden we het woord 'verzoening' terug. In Leviticus wordt het woord zo vaak gebruikt dat het bijna even vaak voorkomt in de rest van het Oude Testament.

Het woord dat gebruikt wordt om verzoening te doen is kahphar in zijn Piel of intensieve vorm. 'De juistheid van de algemeen aanvaarde radicale betekenis, 'afdekken', 'bedekken', zegt Kurtz, 'wordt volledig vastgesteld door de verwante dialecten.' Wanneer we echter vragen in welke zin we dit 'bedekken' moeten begrijpen, zijn er tegenstrijdige opvattingen.

Zo zegt Kurtz opnieuw: 'Of het woord nu begrepen moet worden in de zin van onttrekken aan het zicht, of van beschermen tegen gevaar, het gebruik van het woord in andere verbanden lijkt aan te tonen dat geen van beide interpretaties kan worden volgehouden.' Waarom zou er echter geen gebruik zijn dat groot genoeg is om verschillende implicaties in verschillende verbanden toe te staan, zoals het idee van 'bedekken' dat natuurlijk zou doen? Het is veiliger om in ieder geval tevreden te zijn met dit idee, en niet aan te dringen op een verschil dat ons op een dwaalspoor kan brengen.

Aan het idee van ‘bedekking’ moeten we echter de gedachte van ‘verzoening’ toevoegen – een ‘verzoenende bedekking’. Zo zegt Keil: ‘De betekenis ‘verzoening doen’ ligt ten grondslag aan elke passage waarin het woord metaforisch wordt gebruikt, zoals Gen. 32:20, waar Jakob het gezicht van zijn boze broer probeert te verzoenen, d.w.z. zijn woede te sussen met een geschenk; of Spr. 16:14, De woede van een koning is als boodschappers van de dood, maar een wijs man verzoent die,’ d.w.z. verzacht, kalmeert die; Jes. 47:11, ‘Onheil (vernietiging) zal op u vallen, gij zult niet in staat zijn die te verzoenen,’ dat wil zeggen, de woede van God af te wenden die over u is losgebarsten in de ramp, door middel van een verzoenend offer.

Zelfs in Jesaja 28:18, ‘En uw verbond met de dood wordt tenietgedaan’ (vernietigd), moet het gebruik van het woord worden verklaard uit het feit dat de schuld die het oordeel dat daarmee gepaard ging, kon worden geannuleerd door een offerandelijke verzoening; zodat er geen noodzaak is om terug te vallen op een betekenis die geheel vreemd is aan het woord, namelijk die van bedekken door te overschrijven. ... De betekenis van verzoening die eigenlijk bij het werkwoord kipper hoort, is niet alleen behouden in de zelfstandige naamwoorden kippurim en kapporeth, maar ligt ook aan de wortel van het woord koper, zoals we duidelijk kunnen zien uit Ex. 30:12-16, waar de Israëlieten wordt bevolen om een koper te betalen bij de volkstelling, om hun zielen te verzoenen.’

Hieraan kan worden toegevoegd dat de Septuaginta het werkwoord *kahphar* in zijn primaire toepassing uniform vertaalt met *exilaskomai*, ‘verzoenen’, een woord dat in het Nieuwe Testament wordt overgenomen (alleen de intensieve *ex* wordt geschrapt) wanneer ons

wordt verteld dat Christus ‘een barmhartige en getrouwe Hogepriester was om verzoening te doen voor de zonden van het volk’ (Hebr. 2:17). Bovendien hebben ze in hun vertaling van kapporeth, het verzoendeksel, het voorbeeld gegeven door het ‘ex’ te laten vallen en er (letterlijker dan ons gewone Nederlandse woord) over te spreken als het hilasterion, of ‘verzoenend’ (Hebr. 9:5). Zo bevestigt het geïnspireerde Grieks de betekenis van het Hebreeuws.

Over het algemeen, zoals we kunnen zien bij Keil, geven moderne schrijvers de voorkeur aan het vertalen van ‘exiate’ (Boete) in plaats van ‘prostituate’ (Verzoenen), hoewel ze het laatste niet weigeren. In feite zitten beide gedachten in het woord. Zoals Dr. Wilson zegt: ‘Dit woord brengt het idee over van zowel het pacificeren van de toorn als het bedekken van de overtreding.’ Drie van de teksten waarnaar Keil verwijst, worden beter vertaald met ‘prostituate’ dan ‘exiate.’

En het Griekse woord dat in het Nieuwe Testament wordt gebruikt, wordt gebruikt met ‘zonden’ als object, net als in de Septuagint, hoewel de kracht van het woord is om ‘prostituate’ te zijn. De herziene versie geeft, goed genoeg, ‘make proitiation for sins,’ maar het verhult noodzakelijkerwijs het feit dat ‘zonden’ het lijdend voorwerp van het werkwoord is. Als we zeggen om ‘exiate sins’ te maken, maken we de kracht van proitiation in het woord minder direct en positief. De enige volledige vertaling zou zijn ‘to make proitiation for sins by expiation.’ (om verzoening te doen voor de zonde door boete).

De gedachte in het Hebreeuwse woord is dan die van ‘verzoenende bedekking.’ Dr. Wilson voegt toe aan wat zojuist van hem werd geciteerd, dat het ‘niet op zichzelf de volledige en adequate genoegdoening voor zonde lijkt uit te drukken.’ Maar dit wordt zeker

geïmpliceerd in het feit dat het als de bedekking voor zonde werkelijk verzoenend is. Het moet werkelijk in de ogen van God afdekken, - bedekken, zodat God erdoor verzoend wordt: hoe ver verschilt dat van het maken van 'volledige en adequate genoegdoening'?

Om verder te gaan: - verzoening is door een offer; zelfs waar, zoals in Num. 16, wierook werd gebruikt, of waar in het geval van extreme armoede een spijsoffer werd vervangen voor het ware offer voor de zonde, wordt dit karakter altijd aangetroffen. De noodzaak om hierop te hameren komt voort uit de bewering dat wat verzoening wordt genoemd, slechts verzoening is, en dat de mens, niet God, het object is. Dit is waar, als we spreken over verzoening; onwaar, met betrekking tot verzoening: de twee, hoewel vaak verward, zijn niet hetzelfde. Ongetwijfeld had ons woord 'verzoening' oorspronkelijk zelfs de kracht (volgens zijn afleiding) van 'op één lijn stellen' of verzoenen. Dat kan niet worden toegestaan om zijn huidige kracht te bepalen, laat staan om te dicteren wat betreft de Schriftleer, die ongetwijfeld een leer van verzoening is. De offerande is aan God - de verzoening Godwaarts.

Het is waar dat vanuit de oorspronkelijke betekenis van kipper, God niet het formele object kon zijn. Het is de zonde die bedekt wordt, of de zondaar, en niet God. Het is echter niet de zonde die verzoend wordt, of de zondaar: als de gedachte van verzoening überhaupt in het woord zit, moet het object van verzoening God zijn.

En als we bij het Nieuwe Testament komen, drukt een van de enige twee keren dat het werkwoord hilaskomai voorkomt, de gedachte zelf uit. De tollenaar, biddend in de tempel, wordt door onze Heer aangezet om te roepen, overtuigd van zijn zonde, 'God, wees

verzoenlijk jegens mij, de zondaar!’ De vertalingen geven over het algemeen ‘wees genadig’, maar het is moeilijk te begrijpen waarom, wanneer ‘wees verzoenlijk’ de natuurlijke kracht van de woorden is, en de plaats waar de tollenaar wordt afgebeeld zo noodzakelijkerwijs suggestief is voor verzoening.

In de tempel steeg voortdurend de rook van het offer op; de kapporeth, of genadetroon, Gods troon in het ideaal, hoewel voor hun zonden nu niet werkelijk, en waar zijn ogen op gericht waren, sprak erover, zoals we hebben gezien. En als er, zoals sommigen doen, nadruk wordt gelegd op het verschil tussen de gedachten en de taal van de heidenen in dit opzicht en die van de Schrift, hoe meer dit verschil en het belang ervan worden uitgediept, hoe onmogelijker het wordt om te veronderstellen dat de lippen van absolute waarheid in het gebed van een erkende zondaar woorden in hun natuurlijke betekenis invoegen die zo duidelijk wijzen op een gedachte die vreemd en denigrerend is voor God, omdat ze zeggen dat dit is om Hem te verzoenen!

Maar als we op zoek zijn naar dingen in plaats van woorden, dan is het Oude Testament zelfs vanaf het begin duidelijk genoeg. ‘Doe wierook aan en ga snel naar de vergadering en doe verzoening voor hen,’ zegt Mozes tegen Aäron, ‘want er is toorn van de HEERE uitgegaan; de plaag is begonnen. ... En hij deed wierook aan en deed verzoening voor het volk; en hij stond tussen de doden en de levenden; en de plaag hield op’ (Num. 16). Hoe ijdel om te zeggen dat hier geen verzoening van de toorn was, geen verzoening van God!

Toen David het volk telde, ‘was God misnoegd over deze zaak en sloeg Israël’, en toen David tot God riep met het oog op het getrokken zwaard van de engel dat over Jeruzalem was uitgestrekt,

‘beval de engel des Heren Gad om tot David te zeggen, dat David moest heengaan en een altaar voor de Heer moest oprichten op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet. ... David bouwde daar een altaar voor de Heer, en offerde brandoffers en dankoffers, en riep de Heer aan; en Hij antwoordde hem uit de hemel met vuur op het altaar van het brandoffer. En de Heer gebod de engel, en hij stak zijn zwaard weer in de schede ervan.’ (1 Kron. 21)

De feiten in de Schrift illustreren haar leer op overvloedige wijze.

Dit is dus de essentiële betekenis van verzoening of genoegdoening: we hoeven niet verder te anticiperen op wat de offers ons nu overvloedig zullen laten zien. Wat in Gods ogen een ‘verzoenende bedekking’ is en waarom het dit is, zal duidelijk worden als we verdergaan met de beeldlessen van het boek Leviticus.

1. Het brandoffer komt hier als eerste, en de betekenis die door de numerieke plaats ervan wordt gesuggereerd, is duidelijk. Het is het enige offer dat in zijn geheel naar God op het altaar gaat. ‘Brandoffer’ is letterlijker het ‘offer dat omhoog gaat.’ Het is het offer dat alle offer overtreft,¹ - het typische offer, - God op de meest eminente manier: en overeenkomstig wordt Zijn welbehagen erin getoond; het altaar ontleent zijn naam eraan; het vuur ervan mag nooit uitgaan; het is de basis van het vredeoffer (Lev. 3:5), en dat waarmee en in verhouding waarmee het spijs- en drankoffer worden opgedragen te worden geofferd. Alles markeert dit als inderdaad en in de volste zin, het eerste van de offers.

---

1 Zozeer zelfs dat er tweemaal (Deut. 33:10; Ps. 51:19) kahlil, wat ‘geheel’ betekent, voor wordt gegeven.

In verband hiermee was het, in tegenstelling tot de zond- en schuldoffers, hoewel niet met anderen, en niet te allen tijde, een vrijwillig offer. De gangbare versie van vers drie mag hiervoor echter niet worden aangehaald: de vertaling zou moeten zijn zoals algemeen wordt aangenomen, niet 'hij zal het uit eigen vrije wil aanbieden', maar 'hij zal het aanbieden voor zijn aanvaarding'. Het was ook niet altijd afhankelijk van zijn vrije wil, aangezien het in veel gevallen werd voorgeschreven, zoals in het algemeen na een zondoffer, en in andere gevallen.

Hoe dit ook mag zijn, de gedachte aan een vrijwillig offer is zeker wat het brandoffer presenteert. Niets zou het zo kostbaar en aanvaardbaar voor God kunnen maken als het betekenen van volledige en algehele toewijding. Het had niet anders een volledig offer kunnen zijn - niets achtergehouden. Dit is wat de brandofferpsalm uitdrukt: 'Slachtoffer en spijsoffer hebt Gij niet gewild; mijn oren hebt Gij uitgegraven; brandoffer en zondoffer hebt Gij niet geëist; toen zeide Ik: Zie, Ik kom, in de boekrol is van Mij geschreven: Ik heb lust om Uw wil te doen, mijn God' (Ps. 40:6-8). Hier vervangt Christus inderdaad alle wettelijke offers door Zijn eigen wonderbaarlijke gehoorzaamheid; en 'door welke wil', zegt de apostel, 'worden wij eenmaal geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus, ' (Hebr. 10:10).

Deze onvoorwaardelijke toewijding, en tot de dood, niets dat Hem op aarde brengt, met daarom niets te doen op aarde, geen motief voor actie behalve de wil van God, - dit is wat het brandoffer uitdrukt. Hoe prachtig wordt er daarom over het brandoffer gezegd als over geen ander, 'hij zal het offeren voor zijn aanneming!' De uitputting van toorn in het zondoffer zou zijn zonde kunnen wegnemen; hij zou

vrij kunnen zijn van elke aanklacht op dit punt: gezegend als dat is, is het niet alles wat God voor ons heeft in wat Hij ‘aanneming’ noemt. Dit moet niet louter negatief zijn - niets tegen, maar identificatie met de glorieuze volmaaktheid van die gehoorzaamheid tot de dood waarvan Hij Zelf zegt: ‘Daarom heeft Mijn Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het wederom zou nemen.’ Aldus is onze aanneming - de gunst waarin wij staan - ‘in de Geliefde.’ (Ef. 1:6).

Laten we nu eens kijken naar de details van het offer: het gebruikelijke brandoffer was van het vee - van de kudde of de veestapel. Het mocht geen bejaagd, wild dier zijn, maar een dier dat zichzelf (om zo te zeggen) ‘aan de deur’ aanbood. De ‘duif’ die ook was toegestaan, was ook gedomesticeerd, terwijl de nesten van de tortelduif overal in tuinen en olijfgaarden waren (natuurlijk als ze in het land waren). Het offer mocht niet ver te zoeken zijn, of vakmanschap of moeite vereisen om het te bemachtigen; het zou in dat geval niet echt het gezegende Slachtoffer vertegenwoordigen. Als het van de kudde was, moest het een mannelijk dier zijn, onbevlekt, voor de Heer gepresenteerd met de hand van de offeraar op zijn kop, om voor hem te worden aanvaard.

Er is veel discussie geweest over de betekenis van de ‘handoplegging’. Het belang ervan kan worden opgemerkt uit de plaats die de apostel eraan geeft in de ‘grondslag’ van het Jodendom, ‘het woord van het begin van Christus’ (Hebr. 6:1). De kantlijn is hier duidelijk juist, want niemand kon worden vermaand om ‘de beginselen van de leer van Christus’ te ‘verlaten’ - dat is het christendom. Het christendom is daarentegen de ‘volmaaktheid’ waartoe, in tegenstelling tot de ‘schaduw’ ervan in de wet, Paulus de Hebreëen vermaant om ‘door

te gaan'. Dienovereenkomstig is er in deze 'grondslag' die zij niet opnieuw mogen leggen, niets kenmerkends van het christendom te vinden. Christus Zelf, de ware grondslag, wordt niet genoemd, maar alleen 'bekering van dode werken, en geloof in God, en opstanding van de doden, en van het eeuwige oordeel'.

Dit zijn dingen die natuurlijk net zo waar blijven voor christenen als voor joden, maar Christus als gekomene en Zijn werk voor zondaars worden niet genoemd. Zoals de apostel verder laat zien (Hebr. 9), werd het geweten van de Jood nooit vervolmaakt. In plaats van de realiteit van wat de zonde wegneemt, hadden ze slechts de symbolen, en het is over deze dat we in verband hiermee lezen, de duidelijke huidige waarheden van berouw en geloof in God, en de waarheden van toekomstige opstanding en oordeel. Tussen hen, precies waar we de kennis van zonde weggenomen moeten hebben om de eerste te bevestigen en te vervullen, en om ons in staat te stellen de toekomst in vrede en vertrouwen tegemoet te treden, vond de Jood wat? - een 'leer' - geen 'leer' - 'van de doop en van het opleggen van handen.'

Het is 'onderwijs', in plaats van 'leer', want het is niet de onderliggende waarheid in deze dingen die hij spreekt, maar dat in plaats van de volledige ziel-bevrijdende realiteit zelf; er werden onderwezen verordeningen - 'dopen' en 'handoplegging'. De 'dopen' worden opnieuw genoemd en uitgelegd in Hebreeën 9:10, 13. De handoplegging is alleen hier. Beide waren offerandelijk, de reinigingen door bloed, maar die konden het geweten niet bevredigen; de 'handoplegging', waarbij de offeraar het slachtoffer plechtig toewijdt als voor zichzelf. Het is zijn behoefte, zijn geloof, dat erin tot uitdrukking komt. Daarom, hoewel er in dit geval geen

openlijke bekentenis of overdracht van zonde is, zien we dat het wordt geïmpliceerd; en wanneer over de zondebok de zonden van het volk worden beleden en op zijn hoofd worden gelegd, herkennen we onmiddellijk dat dat slechts een stem is die aan de daad wordt gegeven.

Het kan zijn, en is ook gevraagd, waarom pas dan op deze manier tot uitdrukking zou moeten worden gebracht? Zou het niet veeleer tegen de gedachte zijn dat toerekening van zonde elders erdoor wordt uitgedrukt? Zo is betoogd dat de bok 'zelfs niet ter dood werd gebracht, maar levend de woestijn in werd gestuurd; in feite was het helemaal geen offer en bewijst het niets met betrekking tot het ritueel van het offer.' Waaraan Kurtz toevoegt: 'dat een verbale uitleg noodzakelijk werd geacht als begeleiding van de handeling zelf, is een bewijs dat hier, en nergens anders, de oplegging van handen moest worden beschouwd als het opleggen van zonde.'

Dit lijkt echter een gebrek aan onderscheidingsvermogen. Het is eerder zo dat de uitzonderlijke behandeling van de zondebok, waarvan duidelijk wordt gezegd dat hij (in verband met de bok die het lot van de HEERE is) een zondoffer is, de uitleg noodzakelijk maakt. Ons moet duidelijk worden verteld dat het opleggen van handen in dit uitzonderlijke geval betekent wat het elders betekent, en dienovereenkomstig wordt dit openlijk aan ons verklaard. De betekenis van de zondebok moet natuurlijk wachten op uitleg totdat we de 'dag van verzoening' bereiken.

Het slachtoffer dat op deze manier wordt gepresenteerd, wordt dan aanvaard als het verzoeningsoffer voor degene die het brengt. We zien dat het niet alleen het zond- of schuldoffer is dat verzoening

doet, maar ook het brandoffer. En hoewel er niet zoveel direct over het vredeoffer wordt gezegd, wordt het toch geïmpliceerd: want 'het leven van het vlees is in het bloed', wordt ons later verteld (Lev. 17:11), 'en Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening te doen voor uw zielen.' We hoeven de rest van het vers niet te citeren, omdat de betekenis wordt betwist, en hier is het niet de plaats om het te onderzoeken; maar het is hier duidelijk dat waar het bloed ook op het altaar wordt gedaan, het voor verzoening is. Aldus zijn alle offers verzoenend.

Maar hiervoor moet het offer geslacht worden: want 'zonder bloedvergieten is er geen vergeving.' (Hebr. 9:22). Het woord dat hier voor het doden wordt gebruikt (shachat) is offerandelijk. In tegenstelling tot Delitzsch, die beweert dat het doden 'slechts het middel was om het bloed te verkrijgen en het offer te brengen, en daarom werd het niet doden genoemd, maar slachten,' zegt Kurtz: 'Deze gedachte is echter niet afgeleid van het Hebreeuws, maar van het Duitse idioom, waar het begrip slachten zeker zo'n toepassing heeft gekregen.

En het feit dat het woord shachat nooit in het gewone leven wordt gebruikt om een letterlijke slachting aan te duiden met als doel het vlees te koken (tabach is het woord dat over het algemeen wordt gebruikt), had enig wantrouwen moeten creëren ten opzichte van deze poging om shachat te definiëren. Bovendien vinden we dit woord daadwerkelijk toegepast op het doden van een mens, waarbij er geen ander doel had kunnen zijn dan hem ter dood te brengen, namelijk voor een misdaad die de doodstraf waardig werd geacht (bijv. Num. 14:16; Richteren 12:6, enz.).

De primaire betekenis was waarschijnlijk om neer te gooien, op de grond te slaan, te vernietigen, in puin te leggen. In het meer ontwikkelde stadium van de taal werd het een technische term voor het doden van een dier; daarna vestigde het zich in een speciale term die tot de offerdienst behoorde, en kreeg zo'n duidelijke en vaste betekenis, dat mensen bang waren om het toe te passen op het slachten van een dier voor de gewone doeleinden van het leven.'

Het is opvallend en gezegend om te zien hoe God deze instelling van het offer heeft afgeschermd van de fouten waar desondanks zelfs degenen die in de grond orthodox zijn, in vervallen. Hier komt de nadruk die op het doden van het slachtoffer wordt gelegd overeen met de nadruk die de apostel legt op het 'vergieten van bloed'. Het wordt gedood op een aangewezen plaats, en uitdrukkelijk 'voor de HEERE'. Waarom hierop aandringen, als er geen speciale betekenis zou zijn verbonden aan wat aldus is gemarkeerd als betrekking hebbend op Hem en door Hem in acht wordt genomen?

Inderdaad, als het oog niet van Christus af was, die de substantie van deze schaduwen is, hoe zou het dan mogelijk zijn om op deze manier verkeerd te interpreteren? Dat is vooral het falen van die Duitse theologen, die met hun onvermoeibare onderzoek en overvloedige geleerdheid tegenwoordig zovelen leiden: zelfs de allerbeste van hen falen vreemd genoeg, opvallend, op de meest belangrijke punten; en dat omdat, hoewel ze Hem in de typen zien, Hij niet de centrale en voldoende verklaring ervan is. In het beste geval redeneren ze omhoog naar Hem, niet omlaag van Hem, en verliezen zo voortdurend degene die ze zoeken. Moge Hij ons hiervan behoeden, - onze ogen altijd en allereerst op Zichzelf gericht!

Als wij Christus in het brandoffer zien, hoe is het dan mogelijk om van Zijn dood te zeggen dat het geen speciale betekenis had? Hoe berispt het Oude Testament zelf de onheilige gedachte! ‘Want Hij is afgesneden uit het land der levenden; om de overtreding van Mijn volk is Hij geslagen; ... wanneer gij Zijn ziel tot een offer voor de zonde zult stellen, zal Hij Zijn zaad zien, Hij zal Zijn dagen verlengen, en het welbehagen des Heren zal door Zijn hand voorspoedig zijn. ... Daarom zal Ik Hem een deel toedelen aan de velen, en Hij zal de roof delen aan de machtigen; omdat Hij Zijn ziel heeft uitgestort in de dood, en met de overtreders is geteld geweest, en Hij heeft de zonde van velen gedragen’ (Jes. 53:8, 10, 12).

Het is deze minachting van de dood van het slachtoffer die de weg heeft geopend voor veel vreemde leringen over de ware betekenis van verzoening, en zelfs voor de volledige ontkenning ervan, zoals in de Zweedse ketterij van Dr. Waldenström. De betekenis van het bloed wordt gescheiden van de gedachte aan de dood, en geleidelijk omgezet in het tegenovergestelde, omdat het ‘bloed het leven is.’ Zo is het, en toch zijn het uitgegoten en gesprenkeld bloed niet de typen van het leven, maar van de dood. Dit moeten we bijna onmiddellijk overwegen.

Het Nieuwe Testament is overvloedig duidelijk. Het spreekt volledig en met nadruk over het bloed van Jezus, zoals het type voor ons doet; maar het spreekt ook over de dood van de Heer in de meest duidelijke en definitieve relatie tot verzoening, en als fundamenteel daarvoor. Zelfs de onbewuste profetie van Kajafas verklaarde ‘dat Jezus zou sterven voor het volk.’ (Joh. 11:51). De Heer breidt dit uit en benadrukt het in het volgende hoofdstuk: ‘Tenzij de tarwekorrel

in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen; maar indien hij sterft, brengt hij veel vrucht voort.’ (Joh. 12:24).

De apostel Paulus vertelt ons dat ‘Christus te zijner tijd voor de goddelozen gestorven is’ (Romeinen 5:6), ja, dat Hij ‘gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften’ (1 Korintiërs 15:3); en in Hebreëen, de grote schatkamer van de interpretatie van het Nieuwe Testament met betrekking tot al deze dienst, staat dat ‘Hij een weinig minder gemaakt is dan de engelen om het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods de dood zou smaken voor een ieder’, en dat ‘Hij daarom de Middelaar is van het Nieuwe Testament, opdat door de dood, tot verlossing van de overtredingen, die onder het eerste testament waren, zij, die geroepen zijn, de belofte van de eeuwige erfenis zouden ontvangen’ (Hebr. 2:9; Hebr. 9:15).

Is het mogelijk dat dit in het type vergeten kan worden, zodat de dood van het slachtoffer betekenisloos zou zijn, behalve als middel om het bloed te verschaffen? Integendeel, het bloed zelf is slechts de getuige en het commentaar op de kostbare dood die het inderdaad heeft verschaft, en is dus fundamenteel voor het bloed.

Maar er wordt gezegd dat de dood van het slachtoffer niet door de hand van de priester is, maar van de offeraar - hoewel er gevallen zouden kunnen zijn, en waren, waarin de offeraar en de priester één waren. Het feit is zo, en verdient overweging; maar de betekenis is, daar kunnen we zeker van zijn, in het minst geen tegenspraak met het getuigenis van de Schrift elders.

Sommigen hebben gedacht dat Christus zowel offeraar als slachtoffer is, en dat de offeraar die het slachtoffer doodt, spreekt van Christus

die zijn eigen leven geeft voor de mensen. Het lijkt er echter op dat het in dat geval de priester zou moeten zijn, in plaats van de offeraar. Want hij die zijn plaatsvervangende slachtoffer brengt om verzoening voor hem te doen, kan nauwelijks tegelijkertijd een beeld van Christus zijn. Het lijkt er eerder op dat de offeraar in deze handeling belijdt dat hij de dood nodig heeft voor verzoening; wat de priester vervolgens opvoert om te tonen in zijn relatie tot God, als degene die voor anderen tot God kan naderen, de middelaar. Hij is het die nu de waarde van dit kostbare offer ontwikkelt en aan God presenteert - uiteraard ter lering van ons.

Het werk van de offeraar is dus de tekst, waarvan het werk van de priester de preek is: en dit verklaart heel eenvoudig wat volgt, en plaatst de dood en het bloed in hun ware relatie tot elkaar. 'En de priesters, de zonen van Aäron, zullen het bloed aanbieden, en het bloed rondom sprenkelen op het altaar dat bij de ingang van de tent der samenkomst is.'

We moeten nu vooruitlopen op wat er alleen formeel in het zeventiende hoofdstuk wordt verklaard, maar dat al gedeeltelijk is geciteerd en volledig moet worden geciteerd, zodat we kunnen beseffen wat hier voor ons ligt: 'Want het leven van het vlees is in het bloed; en Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening te doen voor uw zielen; want het is het bloed dat verzoening doet voor de ziel.' Dit is volgens de gangbare versie, maar er zijn enkele wijzigingen in vereist die we moeten overwegen voordat we het recht hebben om het voor ons doel te gebruiken.

En eerst moeten we onthouden dat 'leven' en 'ziel' hetzelfde woord zijn in het Hebreeuws, en de Duitse tolken lezen over het algemeen

‘ziel’ door het hele boek heen. Oehler zegt: ‘De echte bedekking, dat wat verzoening bracht voor de zielen van het volk, moest de ziel zelf zijn... voor de onreine en zondige ziel van de aanbieder verving God de ziel van een rein en onschuldig dier.’ Maar er zijn onoverkomelijke bezwaren tegen deze visie op de zaak: het is te theologisch, te weinig schriftuurlijk. Want hoewel het waar is dat het Oude Testament duidelijk spreekt over de ziel van het beest, spreekt het nooit over ‘rein en onschuldig’ alsof het eigenschappen van de ziel van het beest waren, of deze konden beïnvloeden, en nooit over het bedekken van de ziel van de mens met de ziel van het beest.

‘Rein’ moest het beest zijn, en ‘onschuldig’ was het noodzakelijkerwijs; maar deze zijn in verschillende ordes van denken, en niet zo te associëren. De reinheid en de onbevleete conditie van het beest waren beide lichamelijk, geen zielscondities, en op die manier eenvoudig en duidelijk typerend, niet moreel. Meestal suggereren ze niet de ziel van een beest, maar geestelijke kwaliteiten die er geen plaats in konden hebben. Het is het oog dat wordt aangesproken, geleerd door wat voor het oog kan worden geplaatst, en de ziel is dat niet.

Maar het resultaat van deze visies is dat de dood van het slachtoffer genegeerd of tot niets gereduceerd wordt. Als de ziel van de mens bedekt moet worden door de ziel van het beest (vreemde bedekking daarvoor!), dan moet op de een of andere manier, in het bloed dat op het altaar gesprengd wordt, verondersteld worden dat de ziel van het beest nog steeds overleeft; En om dit te rechtvaardigen, worden we herinnerd aan de uitdrukkingen ‘levend water’ en ‘levend vlees’ (ter onderscheiding van gekookt vlees - 1 Sam. 2:15). Zoals Oehler vraagt, met Kurtz’ duidelijke goedkeuring, ‘Kan het dan verrassend

zijn dat het verse, stomende en nog steeds vloeibare bloed beschouwd moet worden als bloed met nog steeds leven en ziel erin?’ En dit wordt geprobeerd te handhaven door de vertaling van het laatste deel van het vers - “want het bloed verzoent door de ziel,” - dat wil zeggen, op grond van het feit dat de ziel erin is.’

Als we ‘ziel’ vervangen door ‘leven’, om de gegeven redenen, kan er geen bezwaar zijn tegen vertalen met de RV, ‘Want het is het bloed dat verzoening doet door het leven.’ Het bloed is het leven van het lichaam, en vertegenwoordigt het dus, en hij die bloed at zou daarom worden afgesneden: - niet alleen ‘vers, stomend bloed,’ zoals deze opvattingen zouden veronderstellen, maar bloed op welke manier dan ook. Het vergoten bloed is dus het vergoten leven - het symbool van de dood, niet van bestaand leven.

Dit brengt dan, in plaats van de betekenis van dood en bloed te scheiden, ze samen, en het hele ritueel in volledige overeenstemming en eenvoud. Het bloed betekent dood, en, zoals gepresenteerd aan God op het altaar, verzoent; want het altaar is, volgens de betekenis ervan in het Hebreeuws, gewoon ‘de plaats van het offer;’ en zo wordt de dood verklaard en geaccepteerd als een offerdood.

Aan de andere kant heeft Dr. Waldenström de scheiding tussen het bloed en de dood van het slachtoffer tot het uiterste doorgevoerd. ‘Merk op,’ zegt hij, ‘dat de verzoening niet aan het bloed wordt toegeschreven vanwege het lijden of de dood die het vergieten ervan had veroorzaakt, maar vanwege (of door) het leven dat erin is of was ... Niet door het vergieten van het bloed werd verzoening gedaan, maar door het besprenkelen van het bloed. Maar wat betekende dit besprenkelen? Het betekende reiniging of zuivering van zonde, zoals

de apostel zegt: 'Bijna alle dingen worden door de wet gereinigd met bloed.'

Het is vreemd dat het vers waar hij zich op beroept, als hij niet kort voor het einde was gestopt, zijn voldoende weerlegging zou zijn geweest: - 'en zonder bloedstorting is er geen vergeving.' (Hebr. 9:22). Hier is het duidelijk dat de apostel voor hem het verkeerde punt benadrukt, en dat hij zelf twee totaal verschillende dingen heeft verward - de besprenkeling op het altaar, zoals in Lev. 17, en de besprenkeling op de persoon, zoals toen God een verbond sloot met het volk op de berg Sinai, of in het geval van de melaatse. De 'reiniging' die hij in gedachten heeft, is een innerlijke reiniging door een mededeling van leven aan de ziel, (waar hij elders uitgebreid op ingaat, als wat ermee bedoeld wordt), maar de besprenkeling op het altaar is niet in staat om deze gedachte over te brengen; het is een reiniging van schuld die hieruit voortvloeit, God die de verzoening aanvaardt die door het offer is gedaan.

Laten we samenhouden wat God heeft samengevoegd, en al deze fouten worden vermeden, terwijl de typische betekenis van het ritueel een absolute eenvoud krijgt, wat zelf een bevestiging is van zijn waarheid. Het bloed op het altaar is slechts de getuige van het karakter en de kracht van de dood die heeft plaatsgevonden, en die het centrale punt is in het hele ritueel.

En dit wordt nog duidelijker als we verdergaan met het beschouwen van datgene waaraan het brandoffer, zoals we hebben gezien, zijn speciale betekenis ontleent - het verbranden van het hele dier op het altaar. Hier, bij degenen wiens visies voor ons lagen, is het niet langer in welke zin dan ook Christus die wordt vertegenwoordigd, maar de

persoon van de offeraar zelf; en het verbranden is de handeling van de Heilige Geest, waardoor hij geheilgd wordt voor God! De twee delen van het offer zijn met elkaar verbonden, vertellen ze ons, als rechtvaardiging en heiliging.

Kurtz geeft toe dat door deze interpretatie de ‘eenheid van idee’ in het offerritueel ‘ongetwijfeld’ vernietigd lijkt te worden. Dat is inderdaad zo; en we hoeven de redenen die hij desondanks voor deze inconsistentie aanvoert, niet te overwegen. We hebben een zekere gids voor de juiste gedachte in de woorden van de apostel, dat ‘Christus ons heeft liefgehad en Zichzelf voor ons heeft overgegeven, een offer en slachtoffer aan God tot een welriekende reuk.’ (Ef. 5:2). Nu was het juist dit branden op het altaar, waardoor de welriekende reuk werd geproduceerd.

Het is zeker een vreemde gedachte dat het vuur de handeling van de Geest van God zou symboliseren. Aan de andere kant is het duidelijk niet noodzakelijkerwijs een type van toorn. De wierook en het spijsoffer gingen in vuur op, en het woord voor branden is hetzelfde woord dat wordt gebruikt voor de wierook, een ander woord dan dat wat wordt gebruikt voor het zondoffer, waar het oordeel over de zonde het prominente kenmerk is. Hier wordt het ook gesuggereerd, want de dood van de plaatsvervanger impliceert het noodzakelijkerwijs, maar dit wordt niet uitgewerkt; eerder wordt hier in de plaats van de zonde die wonderbaarlijke vertoning van een gehoorzaamheid gevonden die, beproefd met vuur, aan de beproeving van volmaakte heiligheid niets anders dan een zoete geur overliet.

Het zou duidelijk moeten zijn dat het hierin nog steeds de dood van het slachtoffer is die de tekst is van al dit commentaar hier.

Voorafgaand aan deze altaarverbranding wordt het offer gevild en gesneden - niet alleen in stukken, maar in zijn eigen stukken. Er mag niet worden gehakt, - geen misvorming, maar deels van deel onderscheiden, alles geopend voor het licht, de innerlijke delen en benen, - het hart en de innerlijke genegenheden, niet minder dan het praktische leven, - gewassen met water om het beeld te zijn van de absolute reinheid volgens het Woord, dat vervolgens in zoete geur naar buiten kwam toen het aan het vuur werd onderworpen.

Wij kunnen weinig over zulke dingen spreken; maar mogen ze niet aan ons voorbijgaan! Mogen wij met heilige eerbied dit unieke ding op aarde beschouwen, het wonder en de vreugde van de hemel: de gehoorzaamheid van Iemand die geen gehoorzaamheid verschuldigd was, volmaakt in het verlaten van Zijn natuurlijke plaats waar een ander afvallig zou zijn geweest, en wiens gehoorzaamheid Hem leidde in de diepten van ongeëvenaard lijden, door de volslagen duisternis naar het licht en de glorie van God. Voor ons is het het voorbeeld van datgene waaraan wij geheiligd zijn, maar in de waarde waarvan wij ook voor God zijn.

Het evangelie van Johannes is het, zoals al gezegd, dat ons deze kant van de glorie van het kruis geeft. Ten eerste geeft Hij Zichzelf over, toen degenen die Hem kwamen halen, allemaal voor Hem op de grond waren gevallen: het is de beker van de Vader die Hij neemt, en niemand neemt Zijn leven van Hem. Het woord dat over Hem geschreven is, dit is wat het hoogste is in Zijn hart: bij de ingang van Zijn bediening, toen Hij in de woestijn verzocht werd, onbewogen door de lichamelijke behoefte om de kracht te tonen die Hij had om brood van stenen te maken, verkondigt Hij het principe van Zijn

leven: 'De mens zal niet leven van brood alleen, maar van elk woord dat uit de mond van God uitgaat, zal de mens leven.'

Aan het kruis verkondigde Hij Zijn dorst, waarbij Hij weliswaar geen wonderbaarlijke kracht gebruikte om die te verlossen, maar toch alsof Hij het mededogen van de vijandige menigte om Hem heen wilde oproepen? Nee; dat is het niet: het principe van Zijn leven is het dat Hem tot het einde toe aanzet en in stand houdt. Te midden van geconcentreerd lijden is Hij meester over Zichzelf en over de omstandigheden; zich ervan bewust dat de voorspelde koers net ten einde is, maar dat er nog één ding onvoltooid is: Jezus, 'opdat de Schrift vervuld zou worden, zegt: Mij dorst.' En als Hij de edik heeft ontvangen, zegt Hij: 'Het is volbracht.' Het glorieuze werk is vervuld: triomfantelijk in de overtuiging, hoeft Hij alleen maar Zijn hoofd te buigen en Zijn geest over te geven.

Dan horen wij van een bevel dat niet aan Hem kon worden uitgevoerd: er kon geen uiterlijke misvorming zijn, zelfs niet van Zijn volmaaktheid; 'maar een van de soldaten doorboorde Zijn zijde met een speer, en terstond vloeide er bloed en water uit.' Het bloed is getuige van de dood, niet van het leven; maar het leven in de kracht van verzoening - 'rechtvaardiging van het leven' - verkondigt voor de mens de aanvaarding van deze kostbare dood.

(2) We moeten nog kijken naar de graden van het brandoffer dat hier wordt gepresenteerd: graden zijn het duidelijk, en niet, zoals men zou kunnen denken, gelijke presentaties ervan van verschillende kanten. De stier staat op zichzelf in de eerste graad: het is niet alleen het grootste offer, maar het is ook datgene dat typisch het meest volledig de gedachte van het brandoffer ontwikkelt. Volgens de interpretatie

van de apostel (1 Kor. 9:9-10) is de os het type van de arbeider voor God. Het schaap spreekt, zoals bekend, van zelfovergave: 'Hij wordt geleid als een lam ter slachting, en als een schaap dat stom is voor haar scheerders, zo doet Hij Zijn mond niet open' (Jes. 53:7).

De geit daarentegen, als het type van de zondaar, in de bekende gelijkenis van onze Heer, kan hier alleen het beeld zijn van de Plaatsvervanger voor zondaars. Al deze dingen geven een ware gedachte weer over het grote Offer, en zo is het met elke graad van elk offer. Niets kon ergens anders worden toegestaan dan wat waar en waardig was; terwijl sommige visies toch completer kunnen zijn, en in de verbinding waarin ze worden gevonden, meer of minder volledig de geest van God naar voren brengen. Nu is dat hier blijkbaar het geval. 'Het Lam Gods, dat de zonde van de wereld wegneemt' is zo voor onze geest als het voldoende beeld van het offerwerk van de Heer dat er natuurlijke jaloezie kan zijn op de gedachte dat er een hoger type zou kunnen zijn.

We zullen misschien duidelijker zien voordat we de offers verlaten aan welke specifieke vorm de uitdrukking zichzelf koppelt; maar het is gemakkelijk te zien dat het het effect in zegen is waarover erin wordt gesproken, en dat in wat het meest of het eerst een beroep doet op de mens als zondaar, de verwijdering van zonde; en dit is niet echt het brandoffer. De os en het schaap verschillen in de gedachte die met hen verbonden is, op deze manier, dat de laatste ons Christus laat zien als in de wereld, die het kwaad tegemoet treedt dat Hem aanviel, en het overwint door geduldige goedheid; de eerste voert ons terug naar de gedachte van Zijn intrede in de wereld als de vervuller

van de eeuwige raadsbesluiten. Het is duidelijk welke gedachte zich het meest verbindt met het type van het brandoffer.

De geit is weer heel anders dan beide. Het drukt niets uit dat persoonlijk aan de Heer kan worden toegeschreven, net zomin als de slang die door Mozes in de woestijn werd opgeheven. Het spreekt over het plaatsvervangende karakter van het kruis, dat ook het brandoffer in zich heeft, zoals we hebben gezien; maar hoe ver is het verwijderd van het uitdrukken van wat wordt overgebracht onder de gedachte van 'zoete geur'? De associatie ervan is natuurlijk met het zondoffer, waarvoor het alleen definitief is voorgeschreven, hoewel het alleen benadrukt wat een noodzakelijk karakter is van elk offer: behalve als plaatsvervangend zou het kruis geen waardige of heilige betekenis kunnen hebben.

(3) Wanneer we bij de vogels komen in verband met het brandoffer, wordt ons duidelijk gemaakt dat het de geschiktheid van de relatie is, en niet het karakter van het type op zichzelf, dat het zijn graad geeft in verband met deze offers. Hier hebben we bijvoorbeeld in de vogels - de 'vogels des hemels', zoals ze gewoonlijk in de Schrift worden genoemd - het type van de Heer als een hemels wezen: toch komen ze binnen als een lagere graad, en kennelijk een kleiner offer. Prachtige typen zijn het, de tortelduif en de duif, hoewel het misschien niet gemakkelijk is om ze te onderscheiden. De laatste is het woord dat het meest wordt vertaald met 'duif', namelijk de rotsduif (Hoogl. 2:14; Jer. 48:28).

Het is de vogel van liefde en verdriet (Jes. 38:14; Jes. 59:11; Ezech. 7:16) en karakteriseert daarom passend de Geest van Hem wiens liefde Hem tot een man van smarten maakte in een vreemde wereld.

Naar zijn vleugels wordt opnieuw verwezen in de achtenzestigste Psalm: 'Al hebt gij gelegen tussen de potten, toch zult gij zijn als de vleugels van een duif, bedekt met zilver, en haar veren met geel goud.' De betekenis van het eerste deel wordt betwist, maar de verwijzing is zeker naar Israël in haar verontreiniging, nu verlost van haar ellende en degradatie: zilveren vleugels spreken van verlossing; verlossende liefde is voor hen gekomen, en in het zilver is de glans van goud - de glorie van God daarin tentoongesteld.

Waarom zou deze hemelse bezoeker dan in dit geval maar zo'n armzalig offer moeten zijn? Over het algemeen lijkt het in ieder geval duidelijk dat het datgene is wat is toegestaan aan armoede (Lev. 5:7; Lev. 12:8; Lev. 14:22), of waar het geval is van kleine verontreiniging (Lev. 12:6; Lev. 15:14, 29; Num. 6:10), en gewoonlijk wordt een paar geboden, waarvan er één niet genoeg is. Er is inderdaad in het geval van de melaatse een uitzonderlijk offer van twee vogels (hier 'mussen', of kleine vogels, niet eens duiven), maar om een speciale reden waarnaar we in plaats daarvan moeten vragen; en dit kan de zaak nauwelijks beïnvloeden. Waarom is dan wat hier op zichzelf zo gezegend is, relatief minder van achting?

Is het niet omdat er bij ons in feite zo weinig bekwaamheid is om te voorkomen dat de glorie van de Godheid van de Verlosser de volle waarheid van Zijn mensheid voor onze ogen vertroebelt, wanneer Zijn lijden, Zijn conflict of zelfs de volmaaktheid van Zijn gehoorzaamheid voor hen ligt? En daarom, terwijl God hier Zijn zegel op de waarheid drukt, die op zichzelf zo noodzakelijk en zo gezegend is, dat de Tweede Mens uit de hemel is,' (1 Kor. 15:47), zou Hij ons toch willen waarschuwen door de plaats die hier aan het

offer is toegewezen, dat we niet moeten toestaan dat deze waarheid een plaats inneemt die niet de juiste plaats is - om te verwarren wat duidelijk zou moeten zijn, om een glorie te verdoezelen die het alleen maar zou moeten versterken.

Wij kunnen hier niet anders dan enig begrip krijgen waarom de vogel niet in zijn delen is verdeeld zoals bij de vorige offers. Wij kunnen de Zoon niet kennen los van de menselijkheid waarin Hij onder ons kwam wonen; en hier is juist de waarschuwing hoe voor ons de volheid van Zijn manifestatie kan worden verduisterd. Aan de andere kant kan de mededeling over de verwerping van de oogst en wat daarmee te maken heeft, misschien illustreren hoe de typen zelf ons hier in de steek beginnen te laten. Op de berg met God zagen de kinderen van Israël 'geen gelijkenis.' (Deut. 4:15).

2. Het 'vlesoffer' van de gangbare versie is in de late herziening veranderd in meeloffer, een verandering die hier behouden is gebleven vanwege de geringe vorm en toch voldoende is om een moeilijkheid te vermijden die voortvloeit uit de verandering in betekenis van het eerste woord van deze samengestelde term. In feite staat noch 'vles' noch 'meel' in het Hebreeuwse minchah, wat eenvoudigweg 'geschenk' of 'offer' betekent, en wordt gebruikt voor Abels offer evenals voor dat van Kaïn; maar in de wet is het beperkt tot bloedloze offers, en vaak zelfs tot dat deel ervan dat uit meel bestond. We kunnen in deze gevallen de term accepteren.

Het is op zijn minst twijfelachtig of het eigenlijke spijsoffer ooit onafhankelijk van een dierlijk offer kon worden aangeboden. De weigering van Kaïns offer zou ertegen pleiten, en er kan geen enkel ander voorbeeld worden aangehaald. De aanbidder kwam nooit

voor God als iemand die geschikt was zonder verzoening voor Zijn aanwezigheid. Als er aan de andere kant ook gezegd kan worden dat het brandoffer of vredeoffer niet zonder een spijsoffer mocht worden aangeboden, dan wordt de relatie tussen deze twee duidelijk aangegeven in de vaak gebruikte uitdrukking, - 'het brandoffer en zijn spijsoffer', die nooit is, en nooit kon worden omgedraaid. Het spijsoffer is dus het aanhangsel van de dierlijke offers, en expliciet van het brandoffer; en dit is blijkbaar het eerste punt dat zijn numerieke plaats aangeeft.

De waarde hiervan zullen we beseffen wanneer de betekenis van het spijsoffer is vastgesteld; en dit kan niet moeilijk zijn. Christus' eigen woorden over het 'brood des levens' - een waarheid die voor ons in stand wordt gehouden door de symbolen van het Avondmaal - komen noodzakelijkerwijs in onze gedachten als we denken aan wat het gewijde deel is van de priesters van God. Bovendien, zoals in Johannes 6 het 'vlees' wordt geassocieerd met het bloed van Christus, zo wordt de beker die het bloed is van het Nieuwe Verbond geassocieerd met het brood dat we breken aan de tafel van de Heer. Zo wordt de verbinding tussen het spijsoffer en de andere offers in deze, hoewel niet in dezelfde zin offers, gehandhaafd: ze spreken van het menselijke, zoals de offers (hoewel niet uitsluitend) van de goddelijke kant. Zo presenteren het brood en het spijsoffer op dezelfde manier het 'vlees' (of de menselijkheid) van Christus, en dat in tegenstelling tot Zijn 'bloed' of dood. Daarom Christus in alles wat in Hem werd gemanifesteerd in Zijn leven op aarde: Zijn menselijkheid, afgezien van de dood.

Hij is aldus als aan God gepresenteerd als de Tweede Mens, wezenlijk in contrast (hoewel waarachtig Mens) met andere mensen, - met de wereld waardoor Hij omringd was, en waarin Hij, als gevolg hiervan, de Man van smarten was. Dit onder deze offers kon niet ontbreken aan uitdrukking, - kon niet worden samengevoegd en verloren zelfs in de verbazingwekkende zelfovergave van Zijn ziel aan de dood. Deze twee dingen ook - Zijn leven en Zijn dood - worden aldus gezien in hun wezenlijke onderscheid van, en tegelijkertijd in hun relatie tot elkaar.

Want, juist vanwege wat Hij was, Mens, maar de Tweede Mens, in wie onder welke beproeving dan ook alleen en volmaakt een zoete geur voor God was, kon er voor ons geen deel aan Hem zijn, behalve door Zijn offerdood. Zijn eigen getuigenis is: 'Tenzij een graankorrel in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar indien hij sterft, brengt hij veel vrucht voort.' De zo heersende leer van de vereniging met de mens in incarnatie wordt aldus als vals bestempeld, zelfs fundamenteel. Het wordt in feite overal gebruikt om het ware karakter en de glorie van het kruis te verdoezelen. Het is niet waar dat Christus in de incarnatie 'vlees van ons vlees en been van ons been' werd. Het is niet waar dat Hij één werd met alle mensen door mens te worden. Wij zijn het die door Zijn kostbare dood voor ons, en op de nieuwe plaats die Hij heeft aangenomen (niet in de wereld, maar daarbuiten), vlees van Zijn vlees en been van Zijn been worden.

Zo is de numerieke plaats het belangrijkste. Dat wij alleen door deelname aan Zijn dood deelgenoten in Hem kunnen zijn, is de stem ervan tot ons; terwijl aan de andere kant zij die deelgenoten zijn in de waarde van Zijn dood, zo hun plaats voor God vinden

in Hem, die als de Tweede Mens ook de laatste Adam is, Hoofd en Vertegenwoordiger van Zijn volk. Christus in de gehele waarde van wat Hij is en heeft gedaan, is de onze, de zoete geur waarin wij voor God worden aanvaard.

(1) Het getal geeft ons ook duidelijk deze Tweede Man te kennen, in tegenstelling tot de eerste en met de wereld die uit hem voortkwam; en dit zullen we in de karakteristieke leer van het spijsoffer vinden. Er zijn zoals gewoonlijk verschillende vormen van, het verschil bestaat niet in het fijne meel zelf; maar in de begeleidingen en de wijze van bereiding.

Het fijne meel is op een andere manier gekarakteriseerd:

‘Dit spijsoffer van God, genomen uit de vrucht van de aarde, was van het fijnste tarwe; dat wat zuiver, afzonderlijk en lieflijk was in de menselijke natuur, was in Jezus onder al zijn smarten, maar in al zijn uitmuntendheid, en voortreffelijk in zijn smarten. Er was geen oneffenheid in Jezus, geen overheersende kwaliteit om het effect te produceren van Hem een onderscheidend karakter te geven. Hij was, hoewel veracht en verworpen door mensen, de perfectie van de menselijke natuur. De gevoeligheden, standvastigheid, besluitvaardigheid (hoewel dit zich ook hechtte aan het principe van gehoorzaamheid), verheffing en kalme zachtmoedigheid, die behoren tot de menselijke natuur, vonden allemaal hun perfecte plaats in Hem.

In een Paulus vind ik energie en ijver; in een Petrus, vurige genegenheid, in een Johannes, tedere gevoeligheden en abstractie van gedachten, verenigd met een verlangen om te rechtvaardigen wat hij liefhad

dat nauwelijks grenzen kende. Maar de kwaliteit die we in Petrus hebben waargenomen, overheerst en kenmerkt hem. In een Paulus, hoewel de gezegende dienaar die hij was, veranderde hij niet, hoewel hij zich had bekeerd. ... In hem in wie God machtig was jegens de besnijdenis, vinden wij de vrees voor mensen doorbrekend de trouw van zijn ijver. Johannes, die Jezus in zijn ijver wilde rechtvaardigen, wist niet van welke geest hij was en zou de heerlijkheid van God hebben verboden, indien iemand niet met hen wandelde.

‘Maar in Jezus, zelfs als mens, was er niets van deze ongelijkmatigheid. Er was niets saillants in Zijn karakter, omdat alles in volmaakte onderwerping aan God was in Zijn menselijkheid, en zijn plaats had, en precies zijn dienst deed, en toen verdween. God werd erin verheerlijkt, en alles was in harmonie. Toen zachtmoedigheid Hem paste, was Hij zachtmoedig; toen verontwaardiging, wie kon dan standhouden voor Zijn overweldigende en vernietigende berisping?’

Teder voor de grootste der zondaars in de tijd van genade; onbewogen door de harteloze superioriteit van een koude Farizeeër (die nieuwsgierig was om te oordelen wie Hij was); toen de tijd van het oordeel was gekomen, bewogen geen tranen van hen die om Hem weenden Hem tot andere woorden dan ‘Ween om uzelf en om uw kinderen’, - woorden van diep mededogen, maar van diepe onderwerping aan het verschuldigde oordeel van God.

De dorre boom bereidde zich voor om verbrand te worden. Aan het kruis, toen Zijn dienst was voltooid, teder voor Zijn moeder, en haar toevertrouwend aan menselijke zorg, aan iemand die (om zo te zeggen) Zijn vriend was geweest, en leunde op Zijn boezem; geen oor om haar woord of aanspraak te herkennen toen Zijn dienst Hem

voor God in beslag nam; beiden gezegend op hun plaats zettend, toen Hij wilde laten zien dat Hij, vóór Zijn openbare missie, nog steeds de Zoon van de Vader was, en hoewel zodanig, in menselijke zaligheid, onderworpen aan de moeder die Hem baarde, en Jozef, Zijn vader, als onder de wet; een kalmte die Zijn tegenstanders van streek bracht; en in de morele kracht die hen soms ontmoedigde, een zachtmoedigheid die de harten van allen die niet door tegenstand waren gehard, naar zich toe trok. ... Zo was Christus in menselijke natuur' (J.N. Darby, Synopsis).

Op dit fijne meel van het offer werd olie gegoten, het symbool van de zalving van de Geest die, op Hem komend vanwege wat Hij was, Zijn volmaaktheid verklaarde. Het is dus de Heer Zelf die het aanhaalt als bewijs dat er geen vergankelijk element was in datgene wat desondanks gegeven werd om het voedsel van de mens te zijn: 'Arbeid voor de spijs die blijft tot in het eeuwige leven, die de Zoon des mensen u geven zal; want Hem heeft God de Vader verzegeld.' (Joh. 6:27)

Maar dit plaatje had ook nog een andere kant: 'op het meel moest ook wierook worden gedaan, het witte gom van een boom die zich gemakkelijk laat snijden en geen voorbereiding nodig heeft om het geschikt te maken voor gebruik.' Dit zijn allemaal kenmerken die veelbetekenend lijken; en de wierook, die in zijn geheel door God werd opgeëist en in het vuur voor Hem werd opgenomen, wijst duidelijk op een leven dat voor God werd geleefd en dat geurde van Zijn lof.

Van dit offer werd een handvol meel, met alle wierook, op het altaar verbrand als een 'gedenkteken' - een woord dat alleen naast dit wordt

gebruikt voor het zeer vergelijkbare toonbrood (Lev. 24) en voor het jaloezie (naijver)-offer (Num. 5). Een prachtig woord in relatie tot dit ene volmaakte leven op aarde: zal God het ooit vergeten? Beproefd door het vuur van Gods heiligheid was het niets dan een zoete geur. De rest werd het deel van de priester, - de aanbieder.

(2) In het meel hebben we dus de volmaakte menselijkheid van Christus, in eenheid met zichzelf. Deze eerste blik erop is los van zijn omgeving en de tegenstand van de wereld. Het was passend dat we Christus eerst zo zouden zien: niet alsof het louter vergelijking met anderen was die Hem uitmuntend maakte; dat is inderdaad louter menselijke uitmuntendheid, dat was niet die van de Heer. Toch was de wereld voor dit kostbare Brood des Levens wat in de bereiding van ons voedsel de oven, de koekenpan en de ketel zijn. Als meel kon de mens er nauwelijks van eten: en zo zou Christus zelfs voor ons nauwelijks voldoende kunnen zijn, als we Hem konden kennen los van dat concrete leven van Hem dat de evangeliën geven, en waarin de beproeving en het verdriet die Zijn vertrouwelingen waren, de hitte van haat, het vuur van vervolging, de vrucht van Gods kostbare Tarwekorrel zoet maken voor onze smaak en bevredigend voor onze zielen.

Er zijn drie vormen van het spijsoffer op deze manier, elk met zijn eigen les voor ons. Ten eerste, dat wat in de oven gebakken werd, - zoals men denkt, een grote aarden pot of kruik, wat het beeld tenminste opvallender zou maken. Want het lijden dat hier wordt aangegeven, lijkt, zoals inderdaad in de andere gevallen, afkomstig te zijn van de wereld, waarin Hij als het ware opgesloten was; geen open lijden, - niet van de hand van geweld, maar van de verhitte atmosfeer

van een plaats van strijd en oorlogen van de lusten die in de leden strijden, en van de wil van het vlees in vijandschap met God.

Wat een vreselijke plaats voor de Zoon van God! En hier vinden we opnieuw twee vormen: dikke koeken, doorboord, naar men zegt, en gemengd of gemaakt met olie, en dunne uitgeklopte wafels, gezalfd met olie. Wat er ook moeilijk is in dit, het lijkt duidelijk dat we in de eerste Christus hebben als geboren door de kracht van de Geest van God; en in de tweede, Christus gezalfd door de Geest, - dat wil zeggen, als de Heilige, de Zoon van God, of als de Christus, de gezalfde, de dienaar van God. Op beide manieren kunnen we begrijpen (hoewel hoe weinig!) dat er intensiteit van lijden was: misschien kan de grotere intensiteit, zoals dichterbij gebracht, in het laatste geval worden afgebeeld in de dunnere 'wafel', die de hitte vollediger zou doordringen, hoewel er in de eerste ook speciale lijnen van meer directe toegang zouden zijn aangegeven door het doorboren van de koek.

Vervolgens lijkt de pan te spreken over openlijk lijden, het uitbreken van vijandschap tegen de Heer. Hier wordt zowel gesproken over vermenging met olie als over zalving. Want het was ongetwijfeld toen Hij openlijk beweerde te zijn wie Hij was, dat de vijandigheid van de wereld volledig zichtbaar werd.

De ketel spreekt opnieuw van de werking van water, hoewel het vuur zich natuurlijk buiten bevindt; en hier lijken lijden van een andere soort te worden aangegeven, en, volgens de gebruikelijke betekenis van water, van het Woord van God. Ongetwijfeld leidde het Woord dat zijn voetstappen leidde Hem altijd verder door paden van verordineerd verdriet, totdat de beker uit de hand van Zijn

Vader werd genomen. ‘Want Ik zeg u, dat dit wat geschreven staat, nog in Mij volbracht moet worden: ‘En Hij werd geteld onder de overtreders.’ ‘Denkt u dat Ik nu niet tot Mijn Vader kan bidden, en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen geven; maar hoe zou dan de Schrift vervuld worden, dat het aldus moet zijn?’

De overhandiging van het gedenkteken aan de Heer is dan ook zoals eerder voorgeschreven, en de rest is voor de priester (de aanbieder) als iets allerheiligst.

Zuurdesem en honing mogen beide niet in een vuuroffer aan de HEERE worden gedaan. Zuurdesem hebben we al gezien als altijd slecht, het ‘zuurdesem van boosheid en slechtheid’, de gisting van de lust van het vlees, - de menselijke wil in opstand tegen God. Honing is iets anders, en op zichzelf niet slecht, - de zoetheid van de natuur, die geproefd mag worden maar waaraan men niet mag toegeven, - die ook gemakkelijk gisting veroorzaakt. In de broden van de eerstelingen die met Pinksteren werden aangeboden, zat zuurdesem in wat werd geofferd, en om die reden werd er een zondoffer mee geofferd: maar om die reden konden ze ook niet als een aangename geur op het altaar worden verbrand. Ze zijn de gelijkenis van de Gemeente en niet van Christus.

Zout was in betekenis het tegenovergestelde van zuurdesem, het symbool van datgene wat bederf tegengaat, het type, daarom, van wat blijft, van de heiligheid die het ‘verbond van God’ impliceert. Een heilige God kan alleen doorgaan met wat heilig is, en daarom is zout het ‘zout van Zijn verbond.’ Dit mocht daarom nooit ontbreken in enig offer.

(3) Het graanoffer van de eerstelingen staat op zichzelf in een derde sectie van het hoofdstuk, en moet een karakteristiek verschil vertonen, en dat het eerstelingen zijn moet het verschil impliceren, wat het nummer van de sectie, het opstandingsnummer, bevestigt. De eerstelingen vertegenwoordigen de nieuwe oogst, de herleving van het begraven zaad, en de vruchtbaarheid van de dood die zich buigt voor de overwinning erover.

Het is ook Christus die nog steeds voor ons is. De Gemeente, zoals we hebben gezien, kon alleen worden afgebeeld door gezuurde broden, die daarom niet op het vuur konden worden verbrand; maar dit wordt op het altaar verbrand. Zoals in het eerste geval wordt het met olie gezalfd en wordt er wierook aan toegevoegd, en er zijn daarnaast bijzondere kenmerken die duidelijk over Christus spreken. De groene korenaren die in het vuur worden geroosterd, herinneren aan de woorden van de Heer tot de vrouwen die Hem betreurden: 'Als zij deze dingen doen aan een groene boom, wat zal er dan gebeuren aan de dorre?' Hij alleen was de groene boom vol met het sap en de kracht van het ware geestelijke leven; de mens was dood, zoals blijkt uit zijn vervreemding van het Leven. Toch moesten de aren, hoewel ze groen waren, 'volle aren' zijn - er kon geen tekortkoming worden toegegeven: ze moesten net zo onbevlekt zijn als het offerlam.

Het is dus Christus, als de eerstelingen, en toch niet in de opstanding hier. De beweeggarf na het Pascha is dat, - om die reden eenvoudig bewogen, en niet verbrand op het altaar: alle betekenis hiervan zou verloren gaan als het kon worden toegepast op een type van werkelijke opstanding.

Er blijft dus maar één verklaring over die überhaupt mogelijk lijkt, - dat het Christus is die gezien wordt, hoewel hier beneden, als de vertegenwoordiger van de oogst van zegen die door Hem binnenkomt, maar waarvoor Hij moet lijden! God laat ons hier zien wat Hij zag in Christus op Zijn pad van verdriet en noodzakelijke scheiding op aarde: niet eenvoudig de Tweede Mens, in Zijn eigen persoonlijke perfectie, maar als het begin van het nieuwe ras van mensen in wie Zijn gelijkenis gevonden zal worden, - de vrucht die zo kostbaar voor Hem is van de arbeid van Zijn ziel.

3. Het vredeoffer spreekt van vrede met God die tot stand is gebracht, van de kant van de mens verzoening, verlossing die is gerealiseerd, het thema van het derde evangelie. Daarom, als kenmerk ervan, biedt het offer, in plaats van dat alles naar God opgaat zoals bij het brandoffer, of eenvoudigweg aan de priester wordt gegeven, zoals bij het spijsoffer, als het ware een tafel waaraan God, de priester en de offeraar elkaar ontmoeten. Want als wij vrede met God hebben, kan het niet alleen vrede zijn: God bevredigt in het werk van de verlossing Zijn eigen hart en brengt het onze tot Hem. Zo is het vredeoffer ook het loffer, en misschien meer dan enig ander de uitdrukking van de vrije wil van de offeraar, terwijl het (samen met het brand- en spijsoffer) een aangename geur voor God is.

Hoofdstuk 4

In dit hoofdstuk wordt inderdaad alleen gesproken over wat het offer aan God inhoudt. Het is gereserveerd voor de wet van de offers om ons het aandeel van de priester en de offeraar daarin te laten zien. Alles wat het tot een offer maakt, is in de drie gradaties ervan

aanwezig, drie keer gegeven, met weinig variatie, want Hij kan niet genoeg krijgen van Zijn Geliefde.

Het is op het bloed en het vet dat de nadruk wordt gelegd: het bloed dat op het altaar wordt gesprenkeld is (volgens de canon in Lev. 17:11) voor verzoening, hoewel het woord niet wordt genoemd, het karakter van de dood van het slachtoffer wordt aldus verklaard. Het vet hebben we zien spreken over de energie van een wil die aan God is toegewijd, hier speciaal benadrukt als het voedsel van het offer dat door vuur aan de HEERE wordt gebracht - gemakkelijk te begrijpen als datgene waaraan de vlam zich boven alles zou hechten.

(1) De eerste graad hier is zoals gewoonlijk het offer van de kudde. We hebben de betekenis ervan al gezien en hebben er niets aan toe te voegen. Het moest op het altaar worden verbrand bij het brandoffer: aanvaarding in Christus is de basis van gemeenschap met God, en dit kan daarom geen beperkte reikwijdte hebben.

(2) De tweede klasse lijkt zowel het lam als de geit te omvatten onder de noemer van vredeoffers van de kudde: er lijkt geen verschil te zijn behalve in het dier, of het lam of geit is, en de betekenis hiervan is ons ook voorgegaan.

Zoals gezegd is Lukas zonder twijfel het vredesoffer evangelie: het is dat waarin we de verlossing gerealiseerd vinden, en de mens in de aanwezigheid van God gebracht, zoals in het verhaal van de verloren zoon, zo vertrouwd en zo dierbaar voor ons. Aan het kruis wordt dit karakter gemanifesteerd, waar het gebed, 'Vader, vergeef hen,' de eerste uiting van de Heer is, en de dief wordt geaccepteerd en verzekerd van het paradijs. 'Verlossing,' 'vrede,' en 'genade,' zijn

sleutelwoorden in het boek; en de lofprijzing en aanbidding van blijde harten klinkt er doorheen.

4. Het Zondeoffer neemt de vierde plaats in onder deze offers. Het getal spreekt, zoals we weten, van falen, en het is strikt voor falen dat het is voorzien: 'Als een ziel zondigt door onachtzaamheid.' En aan de andere kant wordt er in verband met deze voorziening van verzoening gezegd: 'Maar de ziel die iets vermetel doet ... die ziel zal uit het midden van zijn volk worden uitgeroeid: omdat hij het woord van de HEERE heeft veracht en Zijn gebod heeft verbroken, die ziel zal volkomen worden uitgeroeid; zijn ongerechtigheid zal op hem zijn.' (Num. 15:30-31).

Dit gebrek aan macht om te verzoenen voor de ernstigste zonden is aangevoerd tegen het plaatsvervangende karakter van verzoening zoals uiteengezet in de Levitische offers. Zo verklaart Dr. Waldenström: 'Gods verordening betreffende deze offers is zodanig dat het elke gedachte aan plaatsvervangend strafflijden uitsluit. Want in de eerste plaats mochten er nooit offers worden gebracht voor andere zonden dan die welke niet met de dood of de doodstraf werden bezocht.

Zo mochten bijvoorbeeld zonden tegen de tien geboden nooit worden verzoend door offers. Er mochten nooit offers worden gebracht voor afgoderij, sabbatbreuk, overspel, enz. Maar als offers alleen mochten worden gebracht voor zulke zonden die waren vrijgesteld van de dood of de doodstraf, hoe zou iemand dan kunnen denken dat het dier dat werd geofferd de straf van de dood onderging in plaats van de overtreders? Zijn zonde was helemaal niet vatbaar voor de doodstraf.'

Het is niet ons doel om aan te tonen dat er in dit opzicht een vreemd ontoereikend idee is van de reikwijdte van de tien geboden. Wat de rest betreft heeft hij gelijk wat betreft het feit dat er geen expliciete voorziening was in de wet van de offers voor de verzoening van zonden waaraan de doodstraf was verbonden. Niettemin toont zijn gevolgtrekking hieruit een zeer oppervlakkig idee van zowel zonde als offer. Er was natuurlijk alle reden waarom het een ernstige overtreder niet zou worden toegestaan de rechtvaardige straf voor zijn zonde af te wenden door het goedkope offeren van een dierlijk offer.

Het bezwaar dat 'offerverzoening vooraf zou kunnen zijn gegaan aan executie' komt voort uit een fundamentele vergissing, die al duidelijk is gemaakt, wat betreft het karakter van de wettelijke straf. Zoals de wet de hemel niet kon beloven, zo dreigde ze ook niet met de hel - in de betekenis van de hel in het Nieuwe Testament. Een lang leven in deze wereld was de beloning voor vergelijkende gehoorzaamheid: 'Eer uw vader en moeder, opdat u lang in het land moogt leven.' En dus moet 'de ziel die zondigt, die zal sterven' worden geïnterpreteerd als letterlijke dood. Dit zou niet kunnen komen als de straf op één specifieke daad, of als een oplegging door mensenhanden, en toch werkelijk de straf zijn die de overtreding van de wet met zich meebracht. Zo zou er zoiets als verzoening vóór executie niet kunnen bestaan, omdat het noodzakelijkerwijs verzoening zou betekenen om te bevrijden van een straf na de dood, waarvoor de offers van de wet totaal ontoereikend waren, typen van een hogere verzoening, en om die reden mochten zij nooit verward worden met die hogere, en de tekenen van ontoereikendheid die zij mochten dragen maakten dit alleen maar duidelijker, en kwetsten hen niet als zodanig.

Er waren dus veel gevallen waarin de ziel gedwongen werd om buiten de offervormen te kijken en te zeggen: 'Gij verlangt niet naar een offer, anders zou ik het geven; Gij hebt geen behagen in brandoffers:' 'verlos mij van bloedschuld, o God, Gij God van mijn heil; en mijn tong zal luid zingen van Uw gerechtigheid.' Dus waar er geloof was, zou een praktische afhankelijkheid worden opgewekt van datgene waar de offers alleen naar verwezen en zelf niet waren.

Er was dus een dubbele reden voor het feit dat het zondoffer in Israël naar verluidt voor falen was, en niet voor elke graad van zonde. Maar het 'loon van de zonde is de dood,' - niet van deze of gene zonde alleen, - en dus zal het geen vraag bij ons oproepen, dat voor verzoening in elk geval het slachtoffer sterft. Hier predikt inderdaad de relatieve kleinheid van de zonde alleen maar het plechtiger van wat zonde voor God is! Geen onwetendheid helpt ooit om de noodzaak te verminderen of het karakter van verzoening te veranderen.

Zonde is zonde niet minder omdat we te dom of te onverschillig zijn om het als zodanig te herkennen, en God moet ons tot Zijn gedachten brengen, niet afdalen tot de onze. Als 'door de wet de kennis van zonde is,' vinden we dat haar typen dit net zo duidelijk leren als de twee tafelen: de verzoening voor zonde zelf bewijst dat falen zelfs in onwetendheid door God wordt toegerekend, en voor de minste zonde is het loon de dood, - het verzoenende slachtoffer sterft.

Het is op de straf van de zonde dat dit offer sterker aandringt dan enig ander, en dit wordt aangegeven door zijn naam. Als het brandoffer sprak over de volmaakte gehoorzaamheid waarin wij worden aanvaard, en het vredeoffer over het effect van Christus' werk in verzoening en

gemeenschap, dan verklaart het zondoffer het oordeel van God dat de zondedragers moet verwijderen door onder te komen; en terwijl de drie voorgaande offers allemaal worden verklaard een aangename geur voor God te zijn, zijn de zond- en schuldoffers dat niet, als zodanig. Want het oordeel is niet datgene waarin God behagen kan scheppen, maar datgene waartoe Hij gedwongen wordt: het is Zijn ‘vreemde werk.’

En dit is waarom het hoofdstuk ongetwijfeld begint als een nieuwe mededeling van de Heer met de gebruikelijke zin: ‘En de HEERE sprak tot Mozes.’ Dit moeten we teruggaan naar het eerste hoofdstuk om het opnieuw te vinden. Hierna vinden we het inderdaad ook aan het begin van het schuldoffer, en zelfs van de twee delen ervan, zodat de verdeling die het maakt niet van gelijk belang is in elk geval; maar aan de andere kant, waar we in de eerste drie hoofdstukken een ononderbroken communicatie hebben, zijn de inhoud ervan noodzakelijkerwijs op een speciale manier met elkaar verbonden. Zo is het dan met de lieflijke-smaak-offers.

Het is opvallend dat terwijl we drie graden van brandoffer hebben, en drie (veel minder waarneembare) van de vredeoffers, het zondoffer niet minder dan zeven vormen heeft. Dit zou op het eerste gezicht vreemd en afwijkend genoeg lijken, hoe duidelijk het ook is dat we hier juist het element van vrijwilligheid dat in de voorgaande vormen zichtbaar is, niet hebben en niet kunnen hebben. De brand-, spijs- en vredeoffers vormden die welke konden worden en vaak werden gebracht als een uitdrukking van de toewijding van de aanbieder los van enig bevel; de zond- en schuldoffers waren dwingend - de claim van God op de zondaar waaraan hij noch kon ontkomen,

noch verminderen, noch zelfs toevoegen. Brandoffers en vredeoffers kon hij brengen naar zijn middelen, maar het zondoffer was één, nooit vermenigvuldigd of toegevoegd, duidelijk aangeboden als verplichting, niet uit vrije wil.

Des te opmerkelijker is het dan dat de wet zelf graden toeliet, waarvan de meeste werden toegewezen aan de positie van de persoon wiens zonde in kwestie was, maar de lagere graden werden toegestaan aan armoede, en met een concessie zo groot dat uiteindelijk zelfs een spijsoffer werd toegestaan in plaats van datgene wat alleen het verzoenende bloed kon verschaffen. Hier is het dan ook onmogelijk te ontkennen dat er graden zijn, natuurlijke armoede vertegenwoordigt duidelijk armoede in geestelijk begrip, of in de rijkdommen waarmee het de wijzen van hart begiftigt. En in deze zeven vormen van het zondoffer moeten we zeker de volledige voorziening herkennen die God heeft gemaakt voor alle mogelijke behoeften.

De brief aan de Hebreëen herinnert ons aan een onderscheidend kenmerk van het zondoffer, dat van het grootste belang is dat wij goed begrijpen: dat ‘de lichamen van die beesten, waarvan het bloed door de hogepriester voor de zonde in het heiligdom wordt gebracht, buiten het legerkamp worden verbrand.’ En de uitleg wordt toegevoegd: ‘Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij het volk met Zijn eigen bloed zou heiligen, buiten de poort geleden.’ (Hebr. 13:11-12). Waarom deze noodzakelijke verbinding tussen de plaats ‘buiten het legerkamp’ of ‘buiten de poort’ en de ingang van het bloed in het heiligdom?

Laten we het laatste als eerste nemen, zoals de apostel het zegt, zeker om daarin de sleutel tot het andere te vinden. Ook in het offer wordt

het als eerste geplaatst, terwijl in het antitype de volgorde echter omgekeerd moet zijn geweest. De didactische volgorde is dus het tegenovergestelde van de volgorde van de feiten: om de feiten goed te zien, moeten we de volgorde omkeren.

‘Het heiligdom’ is hier letterlijk ‘de heilige plaatsen,’ - de tabernakel als geheel. Slechts eenmaal per jaar, op de grote verzoendag, ging het bloed het allerheiligste binnen. Op andere momenten kon het voor het voorhangsel of op de hoorns van het reukaltaar worden gesprenkeld. De passage in Hebrreeën beschouwt beide. De gebruikelijke plaats voor het spreken van bloed in verband met andere offers was het altaar van het brandoffer; en het was daar dat God zegt dat Hij het gaf voor verzoening; maar waar het in het heiligdom werd gebracht, werd het niet op het altaar buiten gelegd, behalve op de grote verzoendag (Lev. 16:18-19), en dan voor een speciaal doel, dat we in plaats daarvan zullen beschouwen.

Gewoonlijk (en in feite zelfs op de grote verzoendag) was het bloed dat in het heiligdom werd gebracht het bloed dat anders op het altaar zou zijn geweest. De betekenis in elk geval lag in het beroep op God namens de mens, en in de verschillende graden van presentatie vinden we het in een steeds nauwere benadering van God, gesprenkeld op de zijanten van het altaar, de hoorns zalvend, over het voorhof naar de heilige plaats gaand, en uiteindelijk, in het verzoendeksel, de troon van God zelf bereikend. Het is overal dezelfde waarheid die het presenteert - verzoening, of boetedoening, - maar met toenemende nadruk, hoewel het feit dat het het altaarbloed is het essentiële punt is om in gedachten te houden. Als dat niet zo is, is de betekenis

werkelijk verloren gegaan, 'Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening te doen voor uw zielen.'

Het is alleen het bloed van het zondoffer dat in het heiligdom komt, of, zoals de apostel ons uitlegt, 'het volk heiligt.' Waarom dat, wanneer het fundamentele offer van de zoete geur het brandoffer is, en het zondoffer dat niet is? Als het zondoffer datgene is waarin het oordeel over de zonde is wat speciaal wordt afgedwongen, dan is het duidelijk. Het oordeel over de zonde is een essentiële noodzaak bij een heilige God; het oordeel ervan volledig uitgevoerd in het straflijden van een plaatsvervanger heiligt degenen voor wie het wordt gedragen, - d.w.z. scheidt hen voor God af volgens heiligheid.

Zo is de nadering tot God door het zondoffer in plaats van het brandoffer: niet dat er geen is door het brandoffer, want het is ook voor verzoening; elk offer benadrukt bepaalde kenmerken, geen (in zijn volledige gedachte) laat er helemaal een weg; de dood en het gesprenkelde bloed worden in alle gevonden. Maar de gemarkeerde kenmerken dienen ter lering en voor ons wordt hier gemarkeerd dat alleen het bloed van het zondoffer het heiligdom binnengaat.

Wij hebben echter nog niet de volle betekenis hiervan bereikt, zoals duidelijk is. Want van de zondoffers zelf kon slechts één vorm het bloed verschaffen dat binnenkwam, en dat was waar het lichaam van het slachtoffer buiten het kamp werd verbrand. Dit was alleen het geval in die van de verzoendag, in de rode vaars, of de eerste twee graden van het zondoffer hier. Lagere graden konden echter het bloed naar de hoorns van het altaar brengen waar het bloed van het brandoffer niet kon komen; en het is dus het hoogtepunt van het karakter van het zondoffer waar het vlees op deze manier wordt

verbrand. Als het idee van het zondoffer dan het oordeel over de zonde is dat de heiligheid van God vereist, zal het dit zijn, op de meest volledige manier, wat wordt getoond in het verbranden.

En dit tonen alle details aan: het woord dat ervoor gebruikt wordt is niet alah, 'opstijgen', 'opgaan', of hiqtir, 'als wierook verteren', maar saraph, eenvoudigweg 'branden'. De betekenis hiervan is niet, zoals Oehler veronderstelt, om aan te tonen dat het branden niet offerend is, maar eenvoudigweg, zoals met wat er overbleef van het paaslam, of van de vredesoffers, om te vernietigen wat niet gegeten kon worden! Hij moet Heb. 13 zeker vergeten zijn.

Maar het maakt onderscheid tussen wat een zoete geur was en wat de toorn van God symboliseerde of impliceerde. Het spreekt dus ook de visie tegen van hen die met nog minder fatsoen het vuur overal tot een type van toorn zouden maken. Zo zouden het spijsoffer, de wierook en het verbranden van het vet verward worden met het branden hier. Het vuur is eerder het type van die heiligheid van God die, als het probeert Iemand die volmaakt gehoorzaam is, alleen de zoete geur zou kunnen ontwikkelen, maar tegenover zonde, of iemand die tot zonde is gemaakt, inderdaad toorn wordt door de noodzaak van het feit dat het heilig is.

Dan is het op de grond zonder altaar, waar, als het altaar spreekt over Christus Zelf zoals we hebben gezien, het branden op de grond zou betekenen dat het nu niet Christus in Zijn eigen persoon is, als het ware, die in het geding is, maar de zonde of zondaar met wie God te maken heeft. Terwijl de plaats 'buiten het kamp', buiten wat in erkende relatie tot God staat, spreekt, zoals die 'buiten de poort' van de brief aan de Hebreëen, van afstand tot God, dat echte

‘verlaten’ dat we in de tweeëntwintigste psalm zien als de kwelling van alle anderen, de enige uitzondering op al Gods handelingen met de rechtvaardigen sinds de wereld bestond.

Het is dit dat de passage in Hebreeën benadrukt als het hoofdpunt, - ‘Christus, opdat Hij het volk zou heiligen met Zijn eigen bloed, leed buiten de poort.’ Hier wordt de volgorde van verbinding tussen het ‘heiligen’ of binnendringen in het heiligdom, en de plaats die de Heer inneemt, duidelijk aan ons getoond, - een plaats die zijn diepste karakter geeft aan het lijden. Niets in alles wat het volledige verhaal van het kruis vormt, zou onbelangrijk kunnen zijn, - relatie ermee is voldoende om waarde te geven aan elk detail, - en in wat het meest uiterlijk is, kan een geestelijke betekenis worden gevonden, - het leven waardoor het zich ontwikkelt in de ziel. Hier, ‘buiten de poort’ van de stad van God, wat zegt het niet over Hem wiens glorie de hemelse stad verlicht?

‘Christus heeft ons verlost van de vloek der wet,’ zegt de apostel opnieuw, ‘door voor ons een vloek te worden.’ Hoe wordt dit getoond? ‘Want er staat geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.’ (Gal. 3:13). Hier lijkt opnieuw iets te zijn wat volkomen toevallig is. Waarom zou een mens vervloekt moeten worden die aan een boom hangt? Hoeveel onschuldige mensen zouden daar kunnen hangen! Hier is een voorhang van type naar de wijze van de wet, en toch (met onze ogen op Hem, die alleen de sleutel is tot alle typen) hoe dun is de voorhang! Deze mens die tussen aarde en hemel hangt, behoort als het ware tot geen van beide. ‘Opgeheven,’ alsof hij het oordeel van de hemel wil uitlokken, antwoordt de hemel niet, noch grijpt in.

Hoe zou het beeld van uiterste nood completer kunnen zijn? Maar 'zoals Mozes de slang in de woestijn ophief, zo moet ook de Zoon des mensen opgeheven worden, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.' (Joh. 3:14-15). Niet sterven, maar omhooggeheven worden, en wel als de slang! Hoe duidelijk komt hier het zondofferkarakter van het kruis naar voren! Want er is zeker geen altaar in zo'n beeld: hoe allerminst geschikt om ons aan Hem te herinneren, een 'slang'! Toch moet Hij op deze wijze omhooggeheven worden, anders zou niemand van de dood in het leven kunnen overgaan, - geen zondaar, waar ook ter wereld, wedergeboren worden.

Hoe veelvuldig is de getuige van deze betekenis van het kruis! De buitenste plaats, het kruis zelf, en dan terwijl Hij daar hangt, vrucht van de gerijpte ongerechtigheid waarvoor Hij sterft, omhult de sluiert van duisternis Hem in de volle dag, daarbuiten de vertolkende Stem, maar in doodsangst van smeekbede waar geen antwoord is: 'Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten?' Ja, 'God is licht,' en dit is werkelijk het licht dat is teruggetrokken; de schaduw is die van een vreselijker schaduw die naar binnen op de ziel wordt geworpen - wie kan er inderdaad doorheen dringen?

Dit is het oordeel over de zonde, niet alleen over de dood, alsof dat het geheel was: dat beweren is de Heer moreel onteren, Hem zwakker makend dan velen die als martelaren in Zijn voetstappen zijn getreden; en toch laten velen de verzoening bestaan uit niets meer dan de dood. Het type hier met de andere geschriften die we hebben onderzocht, spreekt duidelijk over de volledige straf die de

mens draagt, de vreselijke scheiding tussen God en de ziel, die de buitenste duisternis is.

En hierin ligt de kracht van de verzoening, dat God daarin verheerlijkt wordt in heiligheid door Christus die onze plaats inneemt in datgene wat Hij het verschuldigde van de zonde had verkondigd. Hij moet dus komen waar wij waren, en het kruis is evenzeer de vertoning van wat zonde is voor God als het de gezegende getuige is van Zijn liefde voor zondaars. De duisternis waarin wij waren, was die van noodzakelijke afstand van Hem die van zuiverdere ogen is dan om ongerechtigheid te aanschouwen en die niet naar zonde kan kijken. Door het geloof is de duisternis verdwenen, is het voorhangsel gescheurd, zoals we dat aan het kruis zien. Het kostbare bloed is in zijn kracht en waarde voor ons de hemel binnengegaan en (wat de wet ons nooit kon leren) ook wij hebben 'vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.' (Hebr. 10:19)

Dit is dan het onderscheidende karakter van het zondoffer. Wanneer wij het hebben gezien, vragen wij ons natuurlijk af waarom het dan in zoveel graden zo weinig gemarkeerd zou moeten zijn als wij het in feite vinden. Alleen in de eerste twee vormen is er hier sprake van het verbranden buiten het kamp; en elders alleen in de offers van de verzoendag en de rode vaars. In de lagere graden lijkt bijna elke andere vorm van offer daarvoor in de plaats te komen: in Lev. 5:1-6 een schuldoffer; in het offer van de duiven wordt een brandoffer gebracht; in dat van de armste is het een graanoffer! Hoe vreemd en gelijkend lijkt dit alles! Maar is het in feite niet waar dat, wanneer wij tot in detail treden, een aantal gelovigen zelfs niet weten waaruit verzoening werkelijk bestaat? Velen ontkennen alle 'straf' in de dood

aan het kruis; nog veel meer verwarren het leven en de dood van de Heer met elkaar; velen spreken weer van 'gelijkwaardige' straf als ware genoegdoening. Hoe vreemd is al deze tegenstrijdigheid over wat de zonde werkelijk van God wegneemt! En er zijn veel kleinere verschillen.

Vreemd is het misschien nog steeds, wanneer we naar de Schrift zelf kijken, om in de duidelijke leringen van het Nieuwe Testament een mate van terughoudendheid te vinden, laten we niet zeggen, ten aanzien van de volledige waarheid. Onderwezen in de brief aan de Galaten, onderwezen in de Hebreeën, minder openlijk onderwezen in het evangelie van Johannes, terwijl de leer van het dragen van toorn daar is, is er nog steeds nergens de volledige duidelijke taal die we op zo'n punt zouden verwachten. Dat wat overal is, is veeleer Christus' dood voor ons, de kracht van Zijn bloed, - in feite is de taal van het type ook in dit opzicht de gemeenschappelijke taal van het Nieuwe Testament.

Een aantal van de duidelijkste teksten staan in het Oude Testament, zoals in Jesaja 53 of Psalm 22, waarin het zondofferaspect van het kruis voor het geloof onthuld wordt.

De waarheid is er, maar niet zozeer als we zouden verwachten: het wordt overgelaten aan ontdekking, mogen we misschien zeggen, in plaats van dat het ons wordt opgedrongen. Maar waarom dit zo is, zal het type voor ons ons ook vertellen. Niet dat God niet wil dat we de kennis ervan hebben, maar omdat we in deze kennis moeten groeien, en deze moeten leren zoals we onszelf met God leren kennen. We kunnen nooit genoeg onthouden dat we in goddelijke dingen niet

kunnen leren zoals we dat in natuurlijke dingen doen: we moeten van God leren, en dat moet bij Hem zijn.

(1) We moeten nu de specifieke gevallen oppakken, en hier vinden we wat kenmerkend is voor het zondoffer, dat de omvang van de zonde afhangt van de positie van de persoon die zondigt. Dit behoeft geen verdere uitleg - het is een erkend principe bij de beoordeling van zonde overal. We moeten ons echter niet tevreden stellen met hier te stoppen: nee, als Christus voor ons staat in deze offers, zou het niet waar zijn om te beweren dat de grotere zondaar een groter offer nodig heeft; Zijn werk is door iedereen evenzeer nodig, en de een heeft er ook geen groter belang bij dan de ander. We moeten aldus onderscheid maken tussen elke morele les over zonde, en de typische instructie (altijd de grotere) die Christus overal als object heeft.

Dit is precies waar de immense inferioriteit van sommige moderne methoden waarmee het bedoeld is, als het begin van alle ware kennis, om u terug te plaatsen op het Joodse standpunt in plaats van op het Christelijke. De typen kijken allemaal vooruit; en de methode is net zo wijs, alsof ze, om u een heldere kennis van het landschap te geven, zouden voorstellen om het u 's nachts te laten zien in plaats van overdag. Het is daarom heel eenvoudig te begrijpen waarom men vaak meer voldoening voor de geest, en ook meer voldoening voor het hart, zou vinden in de opvattingen van sommige ongeleerde christenen over deze dingen dan in de boeken van veel geleerde mannen.

Hier, op het moment dat we Christus voor ons hebben, moet het ons treffen om in de eerste plaats in het zondoffer het geval van de hogepriester te vinden. De dag van verzoening komt op natuurlijke

wijze bij ons op, wanneer de hogepriester al het werk doet; met de toepassing ervan door de apostel: 'Daarom moest Hij in alle dingen aan Zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen die God betreffen, om verzoening te doen (RV) voor de zonden van het volk.' (Hebr. 2:17)

Bij het maken van verzoening is het duidelijk dat de hogepriester een plaats had die niemand anders toebehoorde. Als de hogepriester, - de grote priester, - culmineert het priesterschap in hem, of nog eenvoudiger en nadrukkelijker, als de priester, absorbeert hij het, als het ware, in zichzelf. Hij alleen, zoals hier, is de gezalfde, of (gewoon het Hebreeuwse woord angliciseren) de Messias- priester. Hij alleen droeg de namen van het volk op zijn schouders en op zijn borst. Hij alleen droeg de ongerechtigheid van de heilige dingen. Zijn representatieve karakter toont zich overal, en dit is duidelijk wat de apostel in gedachten heeft als hij zegt dat om een hogepriester te zijn het Christus betaamde 'in alle dingen gelijk te worden aan Zijn broeders:' Hij moest in zekere zin één zijn met hen om hen te vertegenwoordigen.

Let op: niet alle mensen zijn 'Zijn broeders'; hier wordt niet gedacht aan wat eerder is onderzocht en verworpen, - vereniging door incarnatie met mensen in het vlees. Het is 'uit het zaad van Abraham neemt Hij aan' (vs. 16, n.); en zowel Hij die heiligt als zij die geheiligd worden, zijn allen één; om welke reden Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen.' (vs. 11.) Hij noemt hen 'broeders', omdat zij dat zijn, niet als natuurlijk geboren, maar als opnieuw geboren uit de Geest, en dus waarlijk kinderen van God. Hier is het principe van heiliging voor hen; en zoals zij de geheiligden zijn, zo

is Hij de Heiligmaker, de laatste Adam, Hoofd van het nieuwe ras, Levendmaker uit de dood. Hier wordt Hij gevonden op Zijn eigen plaats en met Zijn eigen gezelschap.

De duidelijke moeilijkheid confronteert ons echter, in elke toepassing van de hogepriester in dit geval op de Heer, dat het voor zijn eigen zonde is dat hij offert. Dat dit niet van toepassing kon zijn op Hem die geen zonde kende, behoeft geen bevestiging. Toch offert de hogepriester op de dag van verzoening ook voor zichzelf, zonder afbreuk te doen aan zijn typische karakter in andere opzichten. Deze gebreken zijn noodzakelijkerwijs inherent aan typen, en hadden ook hun nut om echte verwarring tussen type en antitype te voorkomen. Ook hier mag de hogepriester dus over Christus spreken, met deze terughoudendheid als een punt dat niemand die Christus kent op een dwaalspoor kan brengen, en dat ons zelfs op sommige manieren in staat kan stellen (zoals men met een donkere ruit de zon (Christus) beter kan zien).

Dat de zonde van de hogepriester het volk beschuldigt, leidt ons zeker verder in de richting waarin wij al keken. Het laat zien dat Hij al hun vertegenwoordiger is, en het is in dit karakter dat Christus het voor Zijn volk opneemt. Alleen in deze zin kon de taal van de Psalmen op Hem van toepassing zijn, terwijl Hij in de veertigste zegt: ‘Zie, Ik kom; in de boekrol is van Mij geschreven: Ik heb lust om Uw wil te doen, o Mijn God!’ toch roept Hij ‘uit de afschuwelijke kuil,’ ‘want ontelbare kwaden hebben Mij omringd; Mijn ongerechtigheden hebben Mij aangegrepen, zodat Ik niet in staat ben om op te kijken; zij zijn meer dan de haren van Mijn hoofd, zodat Mijn hart bezwijkt.’

Dit is de volledige realiteit van de plaatsvervanging, die de levendige woorden ons misschien sterker doen beseffen dan welke andere woorden ook zouden kunnen doen. Het is de Ene voor de velen, met de ongerechtigheid van de velen die aldus op Hem is verzameld: 'de HEERE heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen' - op Hem doen schijnen - (Jes. 53:6).

Hiertoe brengt het type van het zondoffer ons misschien wel het dichtst bij dan enig ander; terwijl de herhaling van de ongebruikelijke uitdrukking, 'de Messias-priester,' lijkt alsof het meteen als een wacht werd gegeven. Zo nemen wij het dan op: als sprekend over Hem die alleen, als het laatste Adamshoofd, de zonden van hen die als pasgeborenen van God 'allen één' met Hem zijn, op Zichzelf verenigde.

Een stier is hier opnieuw het slachtoffer, handen worden erop gelegd zoals eerder, en het wordt gedood voor de HEERE: Christus, priester en slachtoffer, heeft, zoals ook op andere plaatsen, een dubbel type nodig om Hem te vertegenwoordigen. De priester neemt wat van het bloed en gaat de tabernakel binnen, sprenkelt het zevenmaal voor het voorhangsel van het heiligdom. Dit lijkt niet om het aan God te presenteren, maar om een positie voor de troon veilig te stellen, zoals de zevenvoudige besprenkeling op de Grote Verzoendag (Lev. 16:14). De presentatie aan God is eerder door het zalven van de hoorns van het reukaltaar, de enige plaats van gemeenschap op alle gewone tijden met het innerlijk heiligste. De rest van het bloed, als nadrukkelijk getuigenis van de dood van het slachtoffer, hier benadrukt zoals nergens anders, wordt uitgegoten aan de onderkant van het brandofferaltaar.

Hierna volgt het verbranden van het vet op het altaar, net zoals we eraan herinnerd worden dat het gedaan werd in het geval van de vredesoffers. Het offer is daarom vanzelfsprekend hetzelfde; en hier hebben we een voorbeeld van wat we door al deze offers heen zullen vinden, dat ze geenszins onafhankelijk van elkaar zijn, maar afbeeldingen van verschillende kanten van slechts hetzelfde, waarbij elk een deel van de waarheid benadrukt, terwijl er misschien geen geheel is weggelaten. Het doden van het slachtoffer en het sprenkelen van het bloed binden alles samen.

Het verbranden van het vet van het vredesoffer is een weerspiegeling in een deel van het brandoffer, en verbindt hier beide met het zondoffer. Het vlees van het zondoffer wordt verbrand waar de as van de andere offers wordt uitgegoten, het karakter van verwerping van het altaar wordt er ook op gestempeld. Hier, hoewel te midden van het zondoffer, wil God dat wij in het verbranden van het vet de aangename geur beseffen die Christus voor Hem is: zoals waar ons wordt verteld dat ‘Hij voor ons zonde werd gemaakt’, er direct aan wordt toegevoegd: ‘die geen zonde gekend heeft’ - zeker geen ongepaste woorden, maar zeer passend; en zo ook hier: de lichten gaan samen met de schaduwen en maken het beeld duidelijk.

We hebben het al gehad over het verbranden van de stier buiten het kamp.

Het zondoffer voor heel Israël is in zijn ordening precies gelijk aan dat voor de hogepriester. De waarheid die erin wordt gepresenteerd lijkt daaraan parallel of aanvullend. De vergadering van Israël is natuurlijk juist het volk dat door de hogepriester wordt vertegenwoordigd, en moet daarom, net als in het laatste offer, staan voor de ‘broeders’

voor wie Christus offert. We kunnen opmerken met welke perfectie, passend bij het type, er aan het einde wordt gezegd, aangezien er in eerdere gevallen niets dergelijks kon worden gezegd: 'en de priester zal verzoening voor hen doen, en het zal hun worden vergeven.'

Ik geloof dat het hier niet alleen de Gemeente is, zoals ik ooit dacht, maar de verlost in het algemeen; terwijl op de dag van verzoening het onderscheid tussen de Gemeente en Israël duidelijk wordt gehandhaafd. Maar de offers hier weten niets van bedelingen.

De behoefte van het huidige offer is typisch om het noodzakelijke gebrek van het vorige te verhelpen. Daarin was het hogepriesterlijke offer voor de zonde dat hij als zijn eigen offer aanvaardde. Het zou niet goed zijn om dit zo te laten, en zo wordt nu de andere kant gegeven. De hogepriester is op zijn normale plaats, offerend voor de gemeente; de verzoening die hij daar heeft gedaan, wordt als het ware geïdentificeerd met de verzoening die hier voor hen is gedaan, en het effect in vergeving wordt het hunne gemaakt.

(2) We komen nu bij het geval van de 'vorst' of 'heerser'; en hier is het natuurlijk om te denken dat Christus weer voor ons staat. Hetzelfde woord wordt gebruikt voor Christus in Daniël, 'Messias de Vorst' (Dan. 9:25). Hij is de koninklijke priester, of priester-koning, Melchizedek; nu van die orde, en binnenkort ook in die hoedanigheid handelend. Als deze 'vorst' niet van Christus spreekt, dan lijken we geen idee te hebben van enige typische betekenis.

Bovendien, als we kijken naar het volgende offer - dat voor een van de mensen van het land, zullen we bijna net zo'n volledige overeenstemming vinden met het huidige offer, als in dat van de

gemeente er was met dat van de hogepriester. De vier offers lijken in twee paren te vallen, de laatste drie zijn ook even duidelijk, hoewel op een andere manier, met elkaar verbonden; en dit is een niet ongebruikelijke verdeling van een zevenvoudige reeks, namelijk in vier en drie (wat gebruikelijk is), en dan de eerste vier in twee en twee. In deze twee paren is er ook een parallelle volgorde van gedachten, - de hogepriester en de vergadering die hij vertegenwoordigt; de prins, het hoofd van een stam, of de verdeling van een stam, en een van de stam, zoals hij vertegenwoordigt.

Er is dus zeker sprake van een ontworpen overeenkomst; en toch, als we kijken naar de typische betekenis, is het ook duidelijk dat er in dit tweede paar een gedachtegang is die minder in overeenstemming is met het onderwerp, aangezien het offer zelf van lagere aard is, een bok in plaats van een stier. De bok is echter nog steeds volledig in overeenstemming met het idee in het zondoffer, omdat het spreekt van vervanging, van Christus in de plaats van de zondaar.

Op de dag van verzoening worden de stier en de bok beide genomen voor het zondoffer, de stier voor de priesters, de bok voor het volk. Representatie is duidelijk de sturende gedachte van het zondoffer, en hier valt de 'vorst' noodzakelijkerwijs achter de priester, zoals het individu inderdaad achter de gemeente staat. De vorst vertegenwoordigt het volk waarover hij is geplaatst, als verantwoordelijk voor hen, maar in bestuur, niet in bemiddeling. Hoewel het waar is dat Christus Koning is, behoort verzoening tot Zijn priesterlijke ambt, niet tot Zijn koninklijke ambt. De waarheid is niet op haar plaats, en dit is vaak de manier waarop dwaling ten

aanzien van het Woord van God ontstaat, door verstoring van de waarheid.

Het is niet zo dat de waarheid van het priesterschap geheel verloren is, want het is nog steeds de priester die verzoening doet, maar dit is eenvoudigweg officieel, niet gegrond op die verwantschap met de 'geheiligden' die we hebben gezien als noodzakelijk voor representatie op deze manier. Het is door het verlies hiervan dat we enerzijds horen van algemene verlossing in al haar fasen tot volledig universalisme; anderzijds van verzoening voor de uitverkorenen als zodanig. Zo wordt verzoening voor velen besluiteloos en onzeker, of beperkt tot Gods liefde door datgene wat het alleen in zijn volheid presenteert.

De Schrift, goed begrepen, bevrijdt ons van zowel engheid als losheid. Verzoening wordt voor het volk van God de volledige en volmaakte genoegdoening die alleen rust geeft aan het geweten, en toch is het voor de hele wereld op voorwaarde van geloof, waarbij iedereen welkom is en wordt verzocht er gebruik van te maken. We zullen gelegenheid hebben om dit opnieuw te onderzoeken wanneer we komen tot de dag van verzoening, waarin zoveel offers voor ons worden samengebracht. Ondertussen kunnen de prins en de individuele Israëliet hier heel goed die gedachten van verzoening suggereren waarin de soevereiniteit van raad en individuele verkiezing - beide op zichzelf waar - de leer onterecht beheersen, de volledige tederheid van het priesterschap en de grootsheid van een liefde die naar iedereen uitgaat, verbannen.

Toch blijft hier een ware vervanging - de bok - over, en daarom een echte redding. Het vlees wordt echter niet verbrand buiten het kamp, en als gevolg daarvan komt het bloed het heiligdom niet

binnen; want ware eenheid verloren, kan er aan een 'gelijkwaardige' straf worden gedacht - niet de werkelijke, en daarom niet werkelijk gelijkwaardig. Het idee zelf laat zien wat er verloren gaat, want wat kan gelijkwaardig zijn aan de toorn van God? De huidige toegang tot het heiligdom is ook verloren, de oude mens wordt niet volledig terzijde gesteld in het oordeel. Maar om hier op in te gaan zou ons op dit moment te ver leiden.

Het feit dat de Israëlieten een schaap kregen in plaats van een bok, is hier nog steeds een afstamming van de waarheid. Want bij het schaap is de volledige gedachte van vervanging ook verloren gegaan.

(3) De laatste drie vormen van het zondoffer zijn duidelijk met elkaar verbonden door het feit dat ze voorzien in dezelfde overtredingen, maar verschillen hierin, dat de laatste twee concessies aan armoede zijn. Omdat het schuldoffer in vers 6 wordt genoemd, hebben commentatoren deze gevallen eerder als overtredingen dan als zonden beschouwd; de wet van het schuldoffer werd zelfs verondersteld te beginnen met het vijfde hoofdstuk. Kurtz dringt hier terecht tegen aan,

1. dat de inleidende formule van het schuldoffer in vers 14 staat, terwijl de huidige sectie een directe voortzetting is van het vierde hoofdstuk;
2. dat de genoemde zonden op andere plaatsen ook worden gegeven als vereisend voor zondeoffers, terwijl de ram, het enige dier dat is voorgeschreven voor de bekende schuldoffers, hier niet voorkomt;

3. in de eigenlijke schuldoffers wordt of kan geen rekening worden gehouden met de armoede van de persoon, terwijl er ongetwijfeld andere plaatsen zijn waar dit voorkomt in de wetten met betrekking tot de zondoffers (Lev. 12:8; Lev. 14:21).

Deze overwegingen zijn doorslaggevend, en het feit dat eerder is opgemerkt, dat het brand- en het spijsoffer ook onder deze offers worden gevonden, neemt alle vreemdheid weg van het voorkomen van het schuldoffer. We bevinden ons duidelijk in een leerstellige afdaling, die al in het vorige hoofdstuk is begonnen, van de volledige waarheid met betrekking tot verzoening voor zonde die in de eerste twee offers is gegeven, waarbij God in Zijn goedheid de zondaar aanvaardt die aldus komt, ondanks onvolmaakte opvattingen van zijn behoefte en de volheid van de voorziening daarvoor.

Wat betreft datgene waarvoor deze offers zijn voorgeschreven, moet worden opgemerkt dat in het vorige hoofdstuk de zonden niet worden gespecificeerd. Om zo te zeggen, het exacte karakter van de zonden is niet het belangrijkste, maar dat het zonden zijn; en het is op deze manier dat zonde haar meest werkelijke oordeel ontvangt. Zo lijkt het erop dat we in de specificatie hier een ander bewijs hebben van de lagere grond waarop we ons bevinden. Het is over dit of dat dat de ziel verontrust is, - het specifieke karakter van het ding in plaats van het algemene, en het idee van het schuldoffer dat wordt geïntroduceerd, komt hier precies mee overeen; want in het schuldoffer vinden we de exacte schatting van het kwaad dat is gedaan en dat moet worden goedgeemaakt - de schuld die moet worden betaald.

Het schuldoffer beschouwt zonde als letsel in plaats van zonde - tegen Gods regering in plaats van Zijn natuur. Beide visies zijn

natuurlijk juist, maar de eerste is oppervlakkiger en als deze voor de andere wordt vervangen, is het armoede zelf. Zo is het ook met de 'overheidstheorie van verzoening', die de noodzaak om met zonde om te gaan louter in het belang van een goed bestuur stelt. God moet Zichzelf ertegen tonen in het belang van een goed bestuur, - dat is inderdaad waar; maar Hij moet Zichzelf tonen voor wat Hij is, omdat Hij moet zijn wat Hij is, - de vereisten van Zijn natuur zijn de diepste en meest fundamentele van allemaal.

Het offer in dit geval moet ofwel van een vrouwelijk schaap zijn of van een geit, dat wat het meest geschikt was voor het zondoffer dat als laatste kwam, want in het geval van het ware schuldoffer verschijnt het niet. De regeringstheorie heeft op dezelfde manier geen ware plaatsvervanging - Christus was niet in de plaats van de zondaar. Het heeft een substituut voor straf, geen Substituut onder straf: en toch is dit niet universeel zo; een gelukkige inconsistentie met sommigen die het schuldoffer aanbieden - voor het zondoffer is dat ze desondanks de geit aanbieden voor hun schuldoffer! Toch is het (of het nu een schaap of een geit is) het vrouwtje dat wordt aangeboden, een lagere gedachte misschien zelfs omdat de gedachte van vruchtbaarheid er zo duidelijk in is. Dit kan zo worden benadrukt dat het de primaire noodzaak voor verzoening verduistert.

In het volgende geval vinden we een samenvoeging van tegenstrijdige gedachten: voor zijn overtreding waarin hij gezondigd heeft, brengt de offeraar een paar duiven voor een brandoffer en een zondoffer samen. De duiven zijn reeds, zoals we hebben gezien, de laagste vorm van brandoffer; maar hier (waar het hart waarachtiger is dan het hoofd), behalve één, faalt geen enkel offer volledig om vertegenwoordigd

te worden. Maar wie kan de gedachten die hier samenkomen, op de juiste manier interpreteren? Eén offer, zoals gezegd, ontbreekt - helaas! het vredesoffer! hoe veelzeggend is de afwezigheid ervan, waar het kruis van Christus alleen gezien wordt als in de verwarring van een droom!

Tenslotte - want het is duidelijk dat we niet verder kunnen gaan in deze richting, - in geval van armoede zo groot dat zelfs het offeren van duiven buiten bereik is, - wordt een meeloffer van fijn meel, maar zonder olie of wierook, geaccepteerd als zondoffer. Hier kan er tenminste bij niemand twijfel over bestaan dat we niet Gods gedachte hebben over wat verzoening voor de zonde is, - want zelfs het bloed dat verzoening doet voor de ziel is afwezig - maar wat God in genade kan accepteren waar de mens niets beters heeft.

Het is natuurlijk Christus op wie vertrouwd wordt, en op wie vertrouwd wordt als Redder, hoewel de ziel zo diep onwetend kan zijn dat ze niet weet dat zelfs Zijn dood nodig was voor verzoening. God kent de behoefte, en Christus heeft daaraan voldaan, zelfs voor hen die zich volkomen onbewust zijn van de diepte waartoe Hij hiervoor moet afdalen. Hoe gezegend is hier de verzekering dat het het kruis is dat redt, niet iemands intelligentie erover! Toch moeten we onthouden dat onwetendheid over het kruis en verzet ertegen verschillende dingen zijn, hoewel het waar is dat Petrus, toen hij er voor het eerst over hoorde, zich verzette. Hier moeten we Hem die de harten kent de grens laten trekken.

5. Het schuldoffer, als het regeringsoffer, neemt de vijfde plaats in. Zoals reeds gezegd, is het zonde als verwonding in plaats van als zonde die wordt overwogen, en dus is de gedachte van compensatie

prominent in verband hiermee: het bedrag van de verschuldigde compensatie moest worden geschat door de priester, en dan werd er een vijfde deel meer aan toegevoegd en gegeven aan de persoon die gewond was; zodat hij meer dan vergoed werd.

Niemand twijfelt eraan dat dit het bijzondere kenmerk is van het schuldoffer. Wat de rest betreft, het was in elk geval een ram die werd geofferd, maar de manier van offeren wordt hier volledig weggelaten. Verderop zullen we zien dat het heel weinig verschilde van de gewone vormen van het zondoffer: hier wordt dit alles weggelaten, zodat onze ogen op dit bijzondere kenmerk gericht kunnen zijn.

De schatting van de priester lijkt die van de ram te omvatten : om er het geheel van te maken, door aan het dier, zoals Hengstenberg zich voorstelt, een veronderstelde waarde toe te kennen, is onmogelijk te geloven. Denk aan God die een fictieve compensatie verordent aan een persoon die onrecht is aangedaan! Aan de andere kant wekken de woorden zeker de indruk dat de ram werd geschat; en hoewel dit het enige geval is van zoiets in de offergaven, kunnen we niet zeggen dat het een tegenstrijdigheid in gedachten is met deze. Anders zouden we de compensatie inderdaad moeten zien als iets dat slechts aan het offer wordt toegevoegd in plaats van dat het zijn karakter geeft. Zoals het is, wordt het offer het restitutie-offer.

Als we Christus nog steeds voor ons hebben, zal de gedachte van herstel door het kruis niet moeilijk te begrijpen of moeilijk te volgen zijn. De wet van het offer verdeelt zich in twee delen, duidelijk onderscheiden door het 'De HEERE sprak tot Mozes' dat hen verdeelt, en niet minder door hun onderdanen, - het eerste deel handelt over onrecht dat God is aangedaan, het laatste over onrecht dat de mens

is aangedaan. In beide opzichten zou het duidelijk moeten zijn dat Christus niet alleen heeft hersteld wat Hij niet heeft weggenomen, maar overgecompenseerd - het vijfde deel heeft toegevoegd.

Dit is de dubbele tiende die de Egyptenaren aan Farao gaven als getuigenis dat Jozef hun leven had gered, en dat alles wat ze hadden van Farao's mildheid was. Het is het getuigenis van genade en verlossing: let op, de overplus is het getuigenis hiervan; want God kon niet tevreden zijn met louter herstel van wat was weggenomen; Hij kon Zich niet tevreden stellen met louter herstel van de schade die de zonde had aangericht, - de wanorde die het had veroorzaakt. Nee; Er moet voor Zijn volk een grotere zegen zijn, en voor Hemzelf een grotere heerlijkheid - een zegen dus voor al Zijn schepselen, wanneer zij het aanschouwen.

Het onvermogen om dit te begrijpen is de basis van veel dwalingen in de theologie. Het leidt tot een echte degradatie van Christus' gezegende werk, dat bestaat uit het simpelweg annuleren van het kwaad dat Adam deed, en het voltooiën van datgene wat Adam naliet te doen. Maar dan moet Adam van het begin af aan een kandidaat voor de hemel worden gemaakt, en wetsvervulling het middel dat oorspronkelijk was ontworpen om daar te komen! Zoals er door iemand is gezegd, 'Doe dit, en leef,' stond boven de poort van de hemel geschreven.

Een schepsel moest de plaats verlaten waarvoor God hem had gemaakt en waar hij hem had geplaatst, - werd geleerd na te streven, toen Satan de hemel had verloren door ernaar te streven. Dit alles heeft voor velen hun theologie van het fundament afgebracht. Adam wordt gezien als 'heilig' in plaats van onschuldig; het beeld van God

in rechtvaardigheid en ware heiligheid waarin wij opnieuw geschapen worden, wordt alleen beschouwd als de vernieuwing van datgene waarin de mens werd geschapen. En het is geen wonder als, aan de andere kant, velen denken aan de aarde in een hemelse staat, als de enige hemel die voor ons bedoeld is.

Hoe anders spreekt de Schrift! de Tweede Mens tegenover de eerste, de oude tegenover de nieuwe schepping. Het is Christus die de hemel voor ons heeft geopend; de mensheid is er in Hem binnengegaan; genade heeft ons gemaakt wat God ons nooit had kunnen voorstellen om te verkrijgen door te werken: als kinderen van God, bezitters van het eeuwige leven; als inwonende van de Geest, leden van Christus' lichaam; Eden slechts het type van het paradijs van God; erfgenamen van God en mede-erfgenamen met Christus! Was Adam ooit uitgenodigd om bezit te nemen van zo'n erfenis?

Godwaarts heeft Hij ook gewerkt, Hem verheerlijkend, zoals Adam nooit had kunnen doen. Waar werd Zijn gerechtigheid verteld als aan het kruis? Eeuwige liefde tegelijkertijd gemanifesteerd in de Zoon van God die onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout droeg! God en mens in Zijn eigen gezegende persoon vastgehouden in een eeuwige omhelzing die nooit gescheiden zal worden. Zeker is de zaligheid, door de gehele volheid van wat het uitmaakt, een overplus van elke weg van zegen en van heerlijkheid.

Dit is het schuldoffer: één volmaakte Mens in de diepte van vernedering, opgeheven aan het kruis, heeft dit volbracht. De mensheid zelf is in Hem opgewekt uit haar val om de woonplaats van de Godheid te zijn. Het goddelijke antwoord op de vraag: 'Wat is de mens, dat Gij aan hem denkt? Of de zoon des mensen, dat Gij

hem bezoekt?’ is gegeven in Jezus: ‘Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; Gij hebt hem gekroond met heerlijkheid en eer; Gij hebt hem doen heersen over de werken van Uw handen; Gij hebt alle dingen onder zijn voeten gelegd.’

Het blijft nu alleen nog over om kort te laten zien hoe de eerste twee evangeliën zich verhouden tot deze laatste twee offeranden. Dat van Mattheüs is zonder twijfel het regeringsevangelie. Het thema is het koninkrijk der hemelen en Christus de Koning; terwijl dat van Marcus de bediening en de volmaakte Dienaar is. In elk geval blijft het karakter overal behouden: zelfs de vergeving van zonden in het eerste, zoals geleerd in een van de gelijkenissen van het koninkrijk, is voorwaardelijk en kan worden herroepen; in het gebed dat Zijn discipelen leerden, vinden we ‘Vergeef ons onze schulden’ in plaats van ‘onze zonden’, zoals elders; in de gelijkenissen van het dertiende hoofdstuk is Hij de man die het veld koopt en die de parel koopt.

Een moeilijkheid bij het kiezen tussen de twee evangeliën ligt hierin dat aan het kruis, in Mattheüs en in Marcus, de roep om verlaten wordt gevonden, en de duisternis die het interpreteert. Dit in de offers is kenmerkend, zoals we hebben gezien, voor het zondoffer en niet voor de overtreding. Het laat echter alleen zien dat er in de Schrift niet de herhaling is die we ons vaak voorstellen dat daar is. In Gods bestuurlijke wegen moet Hij Zijn natuur tonen; zodat er niets werkelijk tegenstrijdigs in zit. Aan de andere kant, terwijl in beide het effect van de verdragen duisternis is dat het voorbijgaat - de sluier is gescheurd - aan de andere kant is het in Mattheüs alleen dat Zijn dood wordt gevolgd door de opstanding van de heiligen.

Maar de dood is bestuurlijk, niet de noodzakelijke straf voor de zonde. Zo is ook de drievoudige rechtvaardiging van de gezegende Lijder door de verrader die Hem verraadt, de rechter die Hem veroordeelt, en in de droom van Pilatus' vrouw, opnieuw bestuurlijk. Marcus laat dit alles weg, om onze aandacht te concentreren op de grote verzoening die plaatsvindt. De vrucht daarvan zien we niet, zoals bij Matteüs, in de discipelen die de opdracht kregen om te dopen in het koninkrijk, maar in het evangelie dat naar de mensen gaat, terwijl de macht van de tegenstander voor hem wordt verbroken.

De ruimte ontbreekt om verder uit te weiden over zo'n kostbaar thema en we moeten hier onze bespreking van de offers op zich beëindigen.

Onderverdeling 2. (Lev. 6:8 - 7)

De offers in relatie tot de priester en het volk

Maar we moeten nu kijken naar hun relaties met de priesters en het volk, met name met de eerstgenoemden. De wetten vallen hier in zes secties uiteen; de offers in het algemeen nemen hun plaats in, net als voorheen, behalve dat het graanoffer voor de hogepriester hier degene inneemt die wordt ingenomen door het vredesoffer, en het vredesoffer zelf heeft de laatste plaats, omdat het ons die gemeenschap met God voor ogen brengt waarin we het rechtmatige effect en de conclusie van het geheel vinden.

1. Het brandoffer komt dan eerst, in volgorde; en het moet altijd op het altaar liggen, een blijvend getuigenis van Israëls aanvaarding door

God. Gewoonlijk werd dit in hun geval slechts onvolmaakt bereikt door het ochtend- en avondoffer te verlengen, om ze als het ware in één te laten samensmelten. Voor ons is het eenvoudig dat het ene offer voortdurend voor God blijft, en wij blijven in de waarde ervan, zonder mogelijkheid tot verandering.

Hoe absoluut noodzakelijk het zondoffer ook is, en het enige dat het heiligste kan openen, hoe anders is de verordening hierover! Behalve dat een speciale zonde van de hele gemeente erom vroeg, was er maar één zondoffer voor heel Israël op de grote verzoendag, eenmaal per jaar. En zoals we hebben gezien, lijkt het er ook niet op dat het ooit vrijwillig is geofferd, of in welke mate dan ook is vermenigvuldigd, zoals de brand- en vredeoffers.

Het was de plicht van de priester om het brandoffer met zijn zoete geur omhoog te houden naar God. Het ware offer heeft deze voortdurende dienst niet nodig; en toch volgt daaruit niet dat er nu niets is dat beantwoordt aan dit priesterlijke werk. God verheugt zich erover dat wij Hem (hoewel Hij het nooit kan vergeten) herinneren aan het werk van Zijn geliefde Zoon, en dat wij hier onze bezigheid hebben en leven in de geur van Zijn aanvaarding.

Dit is werkelijk de basis van alle praktische heiligheid, omdat het rust en voldoening geeft aan de ziel. Christus is onze gerechtigheid voor God: wij worden aanvaard in de Geliefde; in Christus zijn wij als Christus, zelfs in deze wereld. Hier daalt de eeuwige zonneshijn op ons neer: het is het ware Beulah-land voor de heilige, waar de vogels altijd zingen en het hart voortgaat in eeuwige melodie. 'Er zijn velen die zeggen: Wie zal ons iets goeds laten zien? Heer, verhef Gij het licht van Uw aangezicht over ons!' Hier wordt het altijd opgeheven,

want God keert Zijn Zoon niet de rug toe: deze dag kent geen verval. Moge onze relatie tot de offers wel met deze geweldige zaligheid beginnen!

2. Dan komen we tot het spijsoffer, - Christus persoonlijk genoten, het voedsel van de priesters van God. Hier is volledige gemeenschap, het gedenkteken voor God, de rust voor Aäron en zijn zonen. Maar het kan alleen gegeten worden op een heilige plaats - in het voorhof van de tent der samenkomst, waar het fijne linnen van praktische gerechtigheid ons afsluit van de wereld. Wat hiermee in contact komt, wordt heilig, wat we ook met Christus kunnen verbinden, ontdekt inderdaad, aldus, dat Hij heiliging is; wat niet kan, is zuurdesem en moet worden uitgesloten.

3. Wat is het spijsoffer van de hogepriester op de dag van zijn zalving, en dat (net als het brandoffer) geheel verbrand moet worden, niet gegeten? Als we teruggaan naar de tijd van Christus' zalving, toen bij Zijn doop door Johannes de stem van de Vader Zijn vreugde in Zijn geliefde Zoon verkondigde, was de gave van de Geest het zegel van de zo verklaarde volmaaktheid. Maar waarvan getuigde het? Van de kostbaarheid van dertig jaar menselijk leven, die in de geïnspireerde geschiedenis, zo kan men zeggen, geen plaats heeft. Wat het was voor God getuigt Hij; Hij had erin geleefd voor God in de gewone arbeid van mensen - een leven waarvan het natuurlijk is om te vragen, Waarom zou het voor ons verborgen moeten blijven?

Evangelien van zijn Kindsheid zijn zelfs bedacht om de kloof te vullen en de behoefte te bevredigen, maar hebben alleen hun absolute incompetentie bewezen. Het blijft, en zal voor ons blijven, totdat we het misschien horen in de spraak van de hemel, absoluut

verborgen, een spijsoffer aan God alleen. Als dit de ware interpretatie is, zoals het lijkt, dan kunnen we begrijpen waarom het met olie is gemaakt, maar niet gezalfd; en we realiseren ons de tegenstand van de wereld tegen Hem, zelfs voordat Hij openlijk naar voren kwam als Gods Gezondene erin. Half aangeboden in de ochtend, half in de nacht, kan het ons Zijn blijvende volmaaktheid tonen, of het nu in zonschijn of in schaduw is: dingen die ons evenzeer testen, maar op zulke verschillende manieren, in Hem getuigden evenzeer van onveranderlijke goedheid. Zouden deze dertig wonderbaarlijke jaren onopgemerkt kunnen blijven in deze typen? Toch is het hier alleen, - nergens anders dan hier, - lijken we het te vinden.

4. Waar het zondoffer niet geheel verbrand was, werd het gegeten door de priester, - de priester die het offerde, en die Christus Zelf symboliseert, het delend met de priesterlijke familie. Het eten heeft dezelfde betekenis als elders: het is het binnengaan in datgene wat verzoening doet voor God, dus noodzakelijkerwijs in de zonde zelf zoals voor Hem. In Christus werd het noodzakelijkerwijs gevonden toen 'hij onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout droeg,' en op deze manier was het onderdeel van de verzoening zelf, zoals Lev. 10:17 aangeeft; maar het feit dat de priesters er als geheel aan konden deelnemen, laat zien dat het niet hiertoe beperkt moet worden.

Daniël die zijn zonde en de zonde van zijn volk beleed, at zeker het zondoffer; en juist zo'n identificatie van onszelf met de zonden van Gods heiligen is een grote behoefte voor ons allen: een besef dat de kennis van het kruis die wij als christenen hebben, zal versterken, en op geen enkele manier zal verminderen. Helaas! de geringe kennis van Gods genade kan inderdaad een lichte behandeling van

de zonde mogelijk maken, misschien zelfs een bitter oordeel erover: het werkelijk eten van het zondoffer maakt iemand even ernstig als teder: wie kan hard oordelen als Christus het oordeel heeft gedragen? Wie kan lichtvaardig omgaan met datgene wat Hem naar het kruis bracht?

Niets zou heiliger kunnen zijn dan het zondoffer; en zoals in het vorige geval van het spijsoffer, wordt alles wat ermee in verband wordt gebracht heilig. Toegerekende zonde is geen meegedeelde zonde. Er is inderdaad, in het geval van de rode vaars (Num. 19), wat dit lijkt te betogen, maar zelfs in dit geval laat het ritueel als geheel zien dat dit niet echt zo is. En hier was de behandeling van de vaten waarin het vlees was gekookt niet omdat ze verontreinigd waren, maar dat het heilige voedsel daarna op geen enkele manier met gewoon voedsel gemengd mocht worden.

‘Het was mogelijk om deze ontheiliging te voorkomen, in het geval van koperen vaten, door een grondige reiniging; maar niet zo met aardse vaten, die het vet absorberen, zodat het niet door wassen kan worden verwijderd. De laatste moesten daarom in stukken worden gebroken, - d.w.z. grondig worden vernietigd.’ (Keil.) Deze nauwkeurige zorg voor het type zou ons zeker moeten leren hoe gescheiden van alle andere dingen het werk van het kruis is. De dood was daar niet als dood elders: Christus was niet zomaar een martelaar. Dit wonderbaarlijke werk voor God en mensen met wat dan ook te vermengen, is niets anders dan het degraderen en ontheiligen ervan.

5. In de wet van het schuldoffer hebben we voorzien wat met alle andere offers in het eerste deel komt, - de aanwijzingen met betrekking tot het doden, het sprenkelen van het bloed en het verbranden van

het vet. Ze werden eerder weggelaten, naar het schijnt, om onze aandacht te vestigen op het specifieke karakter van het schuldoffer als restitutie. Hier, in wat inderdaad (wat het hele boek Leviticus vaak wordt genoemd) het 'gidsboek voor priesters' is, wordt hen geleerd dat er voor restitutie ware offerverzoening moet zijn: in het bestuur moet Gods natuur worden verklaard; en dit zien we de evangeliën zo volledig handhaven, - dat wat in Leviticus absoluut kenmerkend is voor het zondoffer, in Mattheüs net zo goed wordt gegeven als in Marcus, zodat het zelfs moeilijk is om ze te onderscheiden.

6. Ten slotte neemt het vredeoffer hier de zesde plaats in. Het is datgene wat, in het samenbrengen van God en de mens die door de zonde is gescheiden, Zijn overwinning daarop laat zien. Er zijn hier drie subsecties, de laatste twee duidelijk gemarkeerd, op een manier die we eerder hebben gezien, door het zijn van afzonderlijke communicaties van de HEERE. In het eerste deel vinden we, in type, door het werk van verzoening, God en de mens één, - vrede die niet alleen vrede is, maar veel meer. In het tweede hebben we het verbod herhaald om vet en bloed te eten. In het derde hebben we het deel van de priester in het offer.

(1) Zoals zojuist is gezegd, is vrede met God nooit louter vrede. God kan nooit eenvoudigweg niet in onmin zijn met Zijn schepselen; er is in Zijn natuur geen onverschilligheid, geen neutraliteit; wat Hij is, is Hij met heel Zijn hart, en van alle dingen walgt Hij van lauwheid. Dus in vrede met Hem zijn, betekent dat Zijn liefde over ons wordt uitgestort, - het is in Zijn feestzaal worden gebracht en aan Zijn tafel worden gezet: en zo wordt het hier afgebeeld. Het vredeoffer is het enige waarbij de offeraar zelf deelneemt aan zijn

eigen offer, en dit deelnemen toont hem niet alleen gebracht op een plaats van aanvaarding, maar in hart verzoend en dichtbij gebracht. Dat wat God tevreden heeft gesteld, stelt hem ook tevreden: vrede is gemeenschap geworden.

Er zijn hier drie kenmerken van het vredesoffer, - een dankzegging, een gelofte en een vrijwillige offerande. Het is vreemd dat er onenigheid is onder de commentatoren over de betekenis hiervan, en ook dat door sommigen het hogere karakter aan het eerste moet worden toegeschreven, terwijl de wet zelf zo duidelijk anders beslist. De 'dankzegging' is duidelijk de erkenning van een speciale zegen van God, terwijl het 'vrije-wil' offerande daarentegen veronderstelt dat niets van dit soort het hart tot herinnering had gewekt: het had niets nodig; zoals wanneer men met God wandelt en Hem altijd voor zich vindt, wandelt in Zijn licht, zich altijd verheugend in Hemzelf.

Het is duidelijk welke de hogere staat is die wordt geïmpliceerd, en welke daarom het hogere karakter van het offerande is. Wat de gelofte betreft, is het in eerste instantie niet zo duidelijk waarom deze hoger zou moeten zijn. De gelofte is smeekbede, werd vaak gedictieerd door de druk van omstandigheden, wordt in de tekst onderscheiden van vrijwillige offers. Maar zoals gericht aan de HEERE, de uitdrukking van vertrouwen in Hem in beproeving, waardeert Hij het hoger dan de eenvoudige dankzegging.

En dit is duidelijk, als we het helemaal niet konden verklaren, door het feit dat, in het geval van dit als van het vrijwillige offer, het vlees de dag erna gegeten kon worden, evenals op de dag van het offer, wat typisch meer energie voor aanhoudende gemeenschap impliceert dan in het dankoffer. Op de derde dag, zelfs hier, moest alles wat

overbleef in het vuur verbrand worden; en als het gegeten werd, zou het verontreiniging zijn. Het contact met onreinheid zou ook, als men doorging met wat gemeenschap met God uitdrukte, een ernstige zonde zijn, omdat het Zijn tafel ermee verbindt. Verzoening met God betekent heiligheid van leven.

(2) Het vet en het bloed eiste God voor Zichzelf op; en er was behoefte om hierop aan te dringen waar het volk aldus werd aangemoedigd om tot God te naderen. De mens verwacht vertrouwdheid al snel met nabijheid: God moet daarom opnieuw aandringen op wat Hem toekomt en Hem wordt gegeven. Het leven, zoals uitgedrukt in het bloed, was van Hem; en het vet, de wil en energie van het leven, moest alleen aan Hem worden gewijd. Het is goed en nodig om aan de tafel van de Heer te erkennen dat het van de Heer is: 'de roep van een Koning is onder hen' moet altijd kenmerkend zijn voor het volk van God. En zo spreken de afmetingen van de eeuwige stad, in alle opzichten een 12, - de lengte en breedte en hoogte ervan gelijk.

(3) Ten slotte hebben we het priesterlijke deel van het vredeoffer. De offerpriester herkennen we noodzakelijkerwijs als Christus. De beweegborst behoort toe aan Aäron en zijn zonen; want wij zijn, als priesters, in staat om de genegenheden van Zijn hart binnen te gaan en eraan deel te nemen. De schouder is alleen van Hem, want alleen van Hem is de kracht waardoor alle dingen in zegen worden onderhouden. Hiermee eindigt de wet van het vredeoffer.

Afdeling 2. (Lev. 8 - 15)

Vereniging met Christus (de priesters met de priester) en de daaruit voortvloeiende gemeenschap

We hebben nu in de vijf offeranden die het boek beginnen, datgene gehad wat de basis en het type is van ware heiliging. Is het een fantasie dat we in dit getal vijf moeten lezen over 'God met de mens?' In ieder geval komen we nu zeker tot die gemeenschap met God die hierin wordt geïmpliceerd; niettemin zodat het gemeenschap is met Christus, en door Christus, de priesters met de Priester, associatie positioneel en praktisch met Hem die niettemin Zijn eigen bijzondere plaats en glorie heeft, zoals volledig wordt gehandhaafd aan het begin van wat hier voor ons ligt.

Hoewel we in Exodus (Ex. 29) al de instructies hebben gehad met betrekking tot de zalving en wijding van het priesterschap die hier worden uitgevoerd, en daar naar hebben gekeken, maar omdat de herhaling noch doelloos noch louter herhaling is, zullen we niet worden verhinderd om opnieuw te overwegen, zij het kort, wat de Geest van God hier opnieuw leidt om te overdenken. Het is een groots en inspirerend tafereel, dat Hij die alleen voor ons kan uitleggen!

De twee onderverdelingen zijn duidelijk genoeg: in de eerste (Lev. 8-10) hebben we in de hoofdmoot een positionele associatie - hoewel nooit losgemaakt van de andere: 'in Christus' verenigt onafscheidelijk

leven en positie; en in de tweede (Lev. 11-15) dat praktische onderscheidingsvermogen dat gemeenschap is met de Heilige.

Onderverdeling 1. (Lev. 8 - 10)

Positionele associatie

1. In het eerste onderdeel zijn er ook twee delen. Het eerste geeft ons de oprichting van het priesterschap; het tweede is een nieuwe breuk door de zonde, maar die (Gods verdraagzaamheid is verkondigd) niet opnieuw afbreekt wat onder het tweede verbond is vastgesteld.

In het eerste gedeelte hebben we aan de andere kant een zevenvoudige reeks die op natuurlijke wijze wijst op de volheid en eeuwigheid van wat erin is vervat, zeven stappen waardoor we opstijgen tot volledige zaligheid. Het type hier heeft duidelijk te maken met hen die nu Gods 'heilige priesterschap' zijn (1 Petrus 2:5), en als we het volgen, zou er een zeer levendige interesse van onze kant moeten zijn. We vinden er de toepassing van het offer van Christus om ons in een vaste relatie met God te brengen, een plaats eeuwig, hemels en van gemeenschap in de volste zin, want dit alles is geïmpliceerd in het priesterschap zoals hier aan ons gedetailleerd.

(1) Het priesterschap was wat God aan Israël voorstelde als wat in Zijn gedachten verbonden was met verlossing. 'Gij hebt gezien wat Ik de Egyptenaren heb gedaan, en hoe Ik u op arendsvleugelen gedragen en tot Mij gebracht heb; nu dan, indien gij naar Mijn stem luistert ... zult gij Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn.' Aan dit, wat Zijn oorspronkelijke gedachte voor hen is, had Hij zich

altijd gehouden, hoewel het toen niet uitgevoerd kon worden; en in het christendom zijn de verlost en in feite priesters, zoals de apostel van de besnijdenis laat zien. 'Ik heb u tot Mij gebracht,' volledig gerealiseerd, is het priesterschap in ten minste één van zijn essentiële kenmerken, het vermogen om tot God te naderen: 'de priesters die tot de Heer naderen' (Ex. 19:22), is een van de vroegste titels die hen beschrijven.

Want deze heiligheid was een absolute voorwaarde: een 'koninkrijk van priesters' impliceert een 'heilig volk;' en dus was in Israël de officiële nabijheid alleen extern, omdat de heiligheid zo grotendeels extern was. God onderwees, zoals we weten, geestelijke waarheden door middel van uiterlijke representatie. In het christendom hebben we de substantie van deze schaduwen.

In het type hier verschijnen 'Aäron en zijn zonen' samen: de hogepriester is het hoofd van de priesterlijke familie, die al hun rechten op het priesterschap ontleen aan hun relatie met hem. Hoezeer dit in al deze boeken wordt benadrukt, is in één oogopslag duidelijk: 'de zonen van Aäron, de priesters,' is voortdurend hun beschrijving. In Christus' eigen geval is Zijn Hogepriesterschap gegrond op Zijn Zoonschap: 'zo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt om Hogepriester te worden, maar Hij die tot Hem zei: Gij zijt Mijn Zoon; heden heb Ik U verwekt.' (Hebr. 5:5).

Dit Zoonschap, begonnen in de tijd (of wat 'vandaag' genoemd zou kunnen worden), moet zorgvuldig worden onderscheiden van Zijn eeuwige Zoonschap. Het is als Mens, zoals in de aankondiging aan Maria (Luk. 1:35), dat Hij aldus wordt aangesproken. De priester is de vertegenwoordiger van mensen, 'geordend voor mensen,' en moet

daarom mens zijn; maar het menselijk ras is verontreinigd met zonde, en geen natuurlijk product van een onrein ding is rein (Job 14:4), er moet een nieuwe fontein geopend worden, en Christus moet de 'Tweede Mens' zijn door een nieuwe geboorte van de mensheid in de kracht van God. Zo vindt een nieuw ras van mensen in Hem hun nieuwe Adam Hoofd, - een priesterlijk ras in overeenstemming met hun oorsprong, kinderen van God en priesters, zoals Hij Zoon van God en Priester is. 'Aäron en zijn zonen' hebben hier hun antitype.

Deze geboorte brengt voor ons een nieuwe en goddelijke natuur met zich mee, wezenlijk heilig dus, dat wat geboren is uit de Geest, Geest zijnde (Joh. 3:6). Er is een fundament van het priesterschap, het vermogen om te naderen: in het type wordt dit benadrukt door die wassing met water die, als de eerste noodzaak, Aäron en zijn zonen als eerste ontvangen. Het was niet zoals later, toen zij de tabernakel binnengingen, een wassing van alleen handen en voeten, maar van het hele lichaam. Hiernaar verwijst de apostel als een noodzakelijke voorwaarde om het heiligdom binnen te gaan - 'onze lichamen gewassen met rein water' (Hebr. 10:22): 'de wassing van de wedergeboorte' (Tit. 3:5). Dit kon natuurlijk niet op Christus worden toegepast, behalve zoals van de mensheid in Hem gezegd zou kunnen worden (door het feit zelf van wat Hij was) wedergeboren te zijn: zowel van binnen als van buiten was dit kind van een menselijke moeder nog 'dat heilige ding.'

Voor een moment zien we dan 'Hij die heiligt en zij die geheiligd worden' hier met elkaar verbonden; maar dan vallen de zonen achter en staat Aaron zelf alleen voor ons, en nu zien we in hem datgene in Christus dat uniek is. Hij is inderdaad met het hogepriesterlijk

gewaad dat de speciale dienst voor anderen markeert die hij op zich heeft genomen: ‘dit was gelijkwaardig,’ zegt Kurtz, ‘aan een ambtsbekleding met het ambt zelf, waarbij het officiële gewaad een zichtbare uitdrukking van het officiële karakter was.’ Het woord ‘investering’ is inderdaad een sleutel tot de betekenis.

Hierna volgt de zalving, eerst van de tabernakel, het altaar en het wasvat, en dan van Aäron alleen, nog geen bloed gesprenkeld of vergoten, is verzoening daarom niet de basis van de zalving, nog niet nodig, Christus wordt aldus getuigd in Zijn eigen persoonlijke volmaakte aanvaardbaarheid voor God. De zalving van de tabernakel in verband met Aäron is opgevat als het tonen van Christus’ persoonlijke aanspraak op het universum, maar hiervoor moet de volgorde worden omgedraaid, en de reden voor de zalving van het altaar en het wasvat verschijnt niet.

Deze laatste zijn zeker verbonden met het werk van menselijk herstel, terwijl de tabernakel zelf, hoewel een onbetwistbaar voorbeeld van hemelse dingen, in feite de woonplaats van God was te midden van het volk. Kan deze zalving niet veeleer aantonen dat die geneugten met de zonen der mensen, die de tabernakel uitdrukt (zelfs al zijn ze gevallen, zoals altaar en wasvat aantonen), hun rechtvaardiging vinden in deze wonderlijke Persoon die Mens is geworden, en op wie voor het eerst de Geest Gods kan rusten? Dit lijkt ten minste in volmaakte harmonie met wat ons op deze plaats voorligt.

(2) Maar nu worden de zonen van Aäron geïnstalleerd, en dan vinden we Aäron onmiddellijk bij hen, en hun handen samen op het hoofd van het zondoffer. Dat onze Hogepriester voor Zichzelf geen behoefte heeft, is ons volledig verteld; maar nu brengt Hij ‘vele zonen

tot heerlijkheid', en we kunnen in deze handen van Aäron, samen met de handen van zijn zonen, die bekentenis van de schuld van de mensen en hun behoefte aan verlossing zien (samen met Aärons persoonlijke behoefte), die, voor de Heer, zoveel inhield.

Dan volgt het eigenlijke offer, en het bloed wordt op de hoornen van het altaar gedaan, waar de 'kracht' ervan wordt gezien in zijn functie als een offer aan God. Dat het altaar zelf op deze manier ook gereinigd wordt, lijkt de gedachte van zijn zalving eerder voort te zetten. Beschouwd als een symbool van Christus persoonlijk - wat we hebben gezien dat het doet - zou er geen betekenis kunnen zijn in zo'n reiniging; maar opgevat als de uitdrukking van middelen die nodig zijn voor het herstel van gevallen mensen, rechtvaardigt het bloed van verzoening het gebruik ervan ten behoeve van hen. De gerechtigheid van God is dus in overeenstemming met de liefde van God in hun redding.

We hebben gezien dat het altaar in zijn ware, typische karakter niet in de hoogste graad van het zondoffer wordt geplaatst, terwijl in dit geval het slachtoffer buiten het kamp wordt verbrand, behalve dan voor het verbranden van het vet erop, wat nooit wordt weggelaten, behalve in het geval van de rode vaars, - en wat hier natuurlijk niet wordt weggelaten.

Dan volgt het brandoffer, een ram, dat niet alleen getuigt van het wegnemen van de zonde, maar ook van positieve aanvaarding. Zo wordt de verzoening aan beide kanten benadrukt en wordt de band tussen Christus en Zijn volk in stand gehouden.

(3) We hebben nu de wijding van het priesterschap, of, zoals het Hebreeuws het uitdrukt, het vullen van hun handen. Een andere ram wordt genomen, en nadat de handen erop zijn gelegd zoals eerder, wordt hij geslacht, en het bloed wordt op het oor, de hand en de voet van Aäron en zijn zonen gedaan. De betekenis hiervan kan nauwelijks worden vergist: heiliging door het bloed van Christus wordt hier geleerd, van het oor om te luisteren naar het woord van God, van de hand om dienst te doen, van de voet om in zijn wegen te wandelen; we kunnen geen aanvaardbaar werk doen, we kunnen geen aanvaardbaar leven leiden, totdat het bloed van verzoening ons hiervoor heeft afgezonderd als gered en gereinigd. Aldus gered, maakt de opvatting van wat voor ons is gedaan ons tot Hem die het werk heeft gedaan: wij verheugen ons in God door onze Heer Jezus Christus, door wie wij de verzoening hebben ontvangen.’ (Rom. 5:11). Deze vreugde in God is noodzakelijke toewijding aan Hem.

Kurtz verzet zich tegen deze betekenis van de toepassing van het bloed, dat het de volgorde van het ritueel omkeert, want het bloed dat het oor, de hand en de voet van de priesters zalft, is nog niet op het altaar gelegd en heeft dus nog niet de kracht gekregen om te verzoenen. Hij verwijst natuurlijk naar de passage in het zeventiende hoofdstuk, die we al gedeeltelijk hebben onderzocht: ‘Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening te doen voor uw zielen;’ maar we hebben al gezien dat dit niet bedoeld kan zijn om aan te tonen dat het bloed van Christus een andere waarde had dan die van Zijn dood, of inderdaad iets anders is dan het symbool ervan.

Het kan ook niet betekenen dat het bloed zelf kracht ontvangt van iets buiten zichzelf. De verbinding van het altaar met het bloed

is dit dat het getuigt van het bloed als het bloed van het offer, het symbool van een dood die niet louter van een martelaar was, maar een plaatsvervangend offer aan God. Dit is de eenvoudige en noodzakelijke waarheid, en zal als zodanig worden gezien zodra we Christus in het oog krijgen. Het is dus reeds verzoenend bloed dat op de priesters wordt aangebracht, hoewel het slechts verzoenend bloed is dat met het altaar verbonden is: de waarheid in de Schrift is niet zelden paradoxaal.

Als Aäron hier nog steeds Christus vertegenwoordigt, zoals het lijkt, moeten we de toepassing van het bloed op hem opvatten als sprekend over Zijn toewijding aan alles wat Zijn verzoeningswerk volbrengt en veiligstelt. Het kan dus een gemakkelijke en ongedwongen interpretatie hebben, die de weg vrijmaakt voor wat we vervolgens vinden, het vet van de ram en de rechterschouder, met wat van het ongezuurde brood van het graanoffer, op de handen van Aäron en zijn zonen gelegd en bewogen als een beweegoffer voordat ze op het altaar worden verbrand. Dit is het 'vullen van de handen', of praktische toewijding - die bezigheid met Christus, waarin we noodzakelijke gemeenschap hebben met de Vader en de Zoon. De olie en het bloed worden nu samen op Aäron en zijn zonen gesprenkeld en hun associatie met hem is compleet.

(4) Vervolgens hebben we het eten van de ram en het ongezuurde brood. Het vlees van de ram wordt gekookt, iets wat verboden is voor het paaslam, dat met vuur geroosterd moest worden. Daar is duidelijk het verdragen van de toorn, en dus het wegnemen ervan, datgene wat voor de ziel ligt. Hier is dit niet op dezelfde manier prominent; zoals we hebben gezien in het geval van het spijsoffer,

lijken de hier aangegeven lijnen die te zijn waarin het woord Hem leidde, voor de vervulling waarvan Hij kwam.

Dit zou natuurlijk het dragen van de toorn op het kruis niet uitsluiten, de speciale 'beker' die Hij vreesde, maar gehoorzaam uit de hand van de Vader nam: het zou alleen de reikwijdte vergroten van wat hier de priesters van God voor hen hebben gepresenteerd, niet alleen om te aanschouwen, maar om zich toe te eigenen, wat het 'eten' op een treffende manier uitdrukt. Het is het vastpakken, niet alleen door mentale bezorgdheid, maar in hart en geweten, ingegeven door de nood en honger van de ziel. En het is uitdrukkelijk de 'ram van de wijding' waar wij ons als priesters mee voeden. Wijding zonder deze zou slechts uiterlijk zijn. Want de moeite van de weg, als het de weg met God is die wij bewandelen, geeft slechts de nodige eetlust; en zo worden wij hier eraan herinnerd dat onze wijding de hele zeven dagen van ons menselijk leven doorgaat, terwijl wij slechts als het ware bij de tabernakeldeur verblijven en de zorg van de HEERE houden.

Hiermee eindigen vier van de zeven delen van deze serie en we zien dat er, zoals gebruikelijk, een duidelijke breuk is en dat de laatste drie met elkaar verbonden zijn als gebeurtenissen op de achtste dag. Voor een aantal daarvan hebben we overvloedig bewijs dat ze een nieuw begin aangeven.

(5) Wij komen nu dan tot de achtste dag en de verschijning van de heerlijkheid van de HEERE, en dit als de vrucht van het offer van het slachtoffer voor het volk. Zo is de tijd van de wijding van het hemelse priesterschap voltooid, de achtste dag toont ons het nieuwe verbond dat in werking treedt voor Israël, - het volk is zoals op vele andere plaatsen, hun eigen type - en dan is het dat de heerlijkheid

van de Heer op aarde zal verschijnen. Wij hebben echter allereerst een nieuw offer voor de priesters, hun zeven dagen voltooid zijnde, - een zondoffer en brandoffer zoals voorheen.

Typisch is het de voltooiing van de aardse wacht - bij de deur van de tabernakel - van het hemelse volk, en aan het einde hiervan worden zij nogmaals gevonden, als nog steeds nodig, onder de beschutting van het bloed der verzoening. Christus, de eerste en de laatste, is onze enige aanvaarding. De offers tonen aan dat dit alleen is wat hier ter discussie staat, aangezien er geen vredeoffer meer is; en dit zou het numerieke stempel op ons drukken als de morele les - de samenvatting - het einde als het begin.

(6) Dan komen de offers voor het volk. Ook Israël vindt bij God aanneming in de waarde van datgene wat zij zo lang hadden verworpen. De betekenis van het offer is ons al duidelijk en behoeft niet te worden uitgeweid. Het bijgevoegde getal kan spreken van de overwinning van de goddelijke genade ten slotte.

(7) Ten slotte komt de zegen van het volk, Aäron geeft die als eerste, want de priester moet zijn werk voor de koning doen, maar dan verschijnen Mozes en Aäron samen uit de tabernakel, het dubbele type van Christus als Koning en Priester - Melchizedek: en dan wordt de heerlijkheid van de Heer gemanifesteerd. In Christus, wanneer Hij verschijnt, zal dit alles verenigd worden gevonden. De Koning, de Priester, en Hij in wie de goddelijke heerlijkheid schijnt, zullen één worden gevonden.

2. Na dit gezegende beeld, dat ons verder voert naar een tijd die nog in de toekomst ligt, worden we met droefheid teruggebracht naar de

werkelijkheid van die dag. Op de eerste dag van de instelling van het priesterschap mislukt het: Nadab en Abihu offeren vreemd vuur voor God en worden afgesneden.

(1) De zonde is wilsaanbidding - 'vreemd vuur dat Hij hun niet geboden heeft' - de wil van de mens die in geestelijke zaken dicteert, een zonde waar nu weinig over wordt gedacht. Nee, bij sommigen zouden de exacte voorschriften van de Levitische dienst alleen worden beschouwd als een contrast met de vrijheid van het christendom. Vrijheid wordt echter nooit gevonden in het volgen van onze eigen wil, maar in gehoorzaamheid aan datgene wat ons door God is gegeven, in volledige overeenstemming is met een nieuwe natuur die, in ons verwekt door het woord van de waarheid, geen onderwerping kan vinden aan dat woord dienstbaarheid. Het is waar, de Geest van God is gekomen: en dat glorieuze feit verandert het hele karakter van aanbidding van wat het was in het jodendom.

We hebben een levende Gids, maar dit doet niets af aan de noodzaak van volledige overgave aan de controle van datgene wat Hij voor ons heeft geschreven, en dat ons volledig kan voorzien voor elk goed werk. Om van dat Woord te nemen onder welk voorwendsel dan ook ongehoorzaamheid is, en er aan toe te voegen (alsof het niet genoeg was) is in feite er van nemen. Helaas! wie kan dit tegenwoordig verdragen? Toch wordt in Nadab en Abihu niet gezegd dat de zonde lag in het doen van wat God verboden had, maar eenvoudig in het doen van wat Hij niet geboden had.

(2) Het verbod op wijn en sterke drank bij het binnengaan van de tent der samenkomst sluit natuurlijk aan bij de zonde van de zonen van Aäron: en dekt voor ons duidelijk alle vleselijke prikkels, die

een helder onderscheid verhinderen van wat wel of niet volgens de geest en de natuur van God is. Ook voor ons, die geroepen zijn om voortdurend in het licht van Gods tegenwoordigheid te wandelen, is dit geen toevallige, maar een constante regel. De impuls van de natuur heeft de beperking van Christus' juk nodig; zelfs waar, zoals de apostel zegt, de dingen ons geoorloofd zijn, mogen wij toch niet onder de macht van iemand worden gebracht (1 Kor. 6:12). En hoe gemakkelijk verwerven zij macht!

(3) Het gebod om de spijs- en vredeoffers te eten volgt hier omdat het binnengaan en genieten van ons eigen deel noodzakelijk is om ons te bevrijden van wat in de natuur macht over ons zou krijgen. Dit is een les die vaak wordt gegeven, maar die niet vaak genoeg of nadrukkelijk genoeg kan worden afgedwongen. Wat is de wereld voor een hart dat van Christus geniet? Maar aan de andere kant zal geen kennis van de wereld voldoende zijn om ons erbuiten te houden, als dit genieten geen huidige realiteit is. Daarom komt dit hier zeer terecht.

(4) Ten slotte wordt de zonde van de priester gezien als het met zich meebrengen van zwakheid bij anderen die niet gezondigd hebben. Het is niet de bedoeling dat dit noodzakelijkerwijs zo moet zijn. Er is zeker macht bij God om welke gevolgen dan ook van zelfs algemene mislukking af te wenden: en toch is het zo dat er op zo'n moment misschien weinigen zijn die niet enkele van de gevolgen ervan vertonen. Aäron erkent een gebrek aan macht dat we gemakkelijk in hem verontschuldigen onder de omstandigheden. Mogen we onszelf echter nooit verontschuldigen; want de schuld van wat we zijn op onze omstandigheden afschuiven is in werkelijkheid slechts een verborgen manier om het op God te leggen. Hoe goed is het

daarentegen om onze verantwoordelijkheid in elk ding van dit soort te beseffen, wanneer er voor alle gerealiseerde zwakheid zo'n zeker geneesmiddel is in die kracht die volmaakt is in zwakheid!

Het onvermogen om het zondoffer te eten is zo'n veelvoorkomend geval! Het was voor anderen dat het gegeten moest worden: en om in de zonde van anderen voor God te komen, terwijl we ons realiseren welke genade daarvoor heeft gezorgd, een genade die we net zo goed nodig hebben als wie dan ook, test onze geestelijke kracht. Alleen de mannen van Aärons huis konden het zondoffer eten, en dat als een allerheiligste ding op de heilige plaats. Mogen we beter weten hoe we het moeten doen!

Onderverdeling 2. (Lev. 11 - 15)

Het verschil maken

We komen nu tot de andere kant van onze associaties. We hebben gezien hoe God ons in genade heeft verbonden met Zijn geliefde Zoon. Aldus behorend tot de priesterlijke familie, en dicht bij God gebracht, moet gemeenschap met Hem betekenen dat we ons losmaken van alles wat in strijd is met Zijn geest en wil. Aan de ene kant verbonden met God, kunnen we Hem aan de andere kant niet verbinden met wat Hem zou onteren. Onze associaties worden op deze manier een zaak van het meest vitale belang voor onze hoogste belangen hier. Onschuld is van ons weg; de kennis van het kwaad is dat waaraan we niet langer kunnen ontsnappen; en God heeft dit op Zijn wonderbaarlijke manier veranderd in een middel tot heiligheid

en tot gemeenschap met Zichzelf: 'de mens is geworden als een van Ons, om goed en kwaad te kennen;' en wij behoren tot degenen 'die door het gebruik' 'hun zintuigen geoefend hebben om zowel goed als kwaad te onderscheiden' (Hebr. 5:14).

Zelfs wanneer we wedergeboren zijn en onze harten tot God gekeerd zijn, heeft het Hem niet behaagd ons onmiddellijk te verlossen van die inwonende zonde, welke, indien iemand zegt dat hij niet heeft, hij zichzelf bedriegt (1 Joh. 1:8). Nee, dan worden we er oog in oog mee gebracht, niet om zeker zijn lusten te vervullen, maar om het in zijn afschuwelijke karakter te beseffen en in het licht met Hem Zijn eigen haat ervoor te leren.

Ook in de wereld om ons heen vinden we het in tienduizend vormen, vele grove, vele verleidelijke, en in wezens zoals wijzelf die op verschillende manieren met ons verbonden zijn en verschillende invloeden op ons uitoefenen. Hieraan kunnen we ons niet onttrekken: het gebed van onze Hogepriester was: 'Niet dat Gij hen uit de wereld zou wegnemen, maar dat Gij hen zou verlossen van het kwaad' (Joh. 17:15). We moeten dus overwinnen, niet vluchten, - overwinnen waar we staan; gescheiden van datgene in het midden waarvan we zijn, 'in de wereld, niet van de wereld,' en deze scheiding uitvoeren terwijl we leven voor alle oneindige aanspraken op ons van hen die met ons zijn van Adams gevallen ras, - ja, in medeleven met de tranen van Hem die weende over Zijn verwerpers.

Hier is het kwaad aan alle kanten gereed om ons te verontreinigen, en in hen in wie wij de verschillende werkingen moeten onderscheiden, om hunnentwil en onze eigen leer om 'een verschil te maken': van sommigen die medelijden hebben; anderen die redden met vrees

(Judas 22, 23); anderen die zich alleen met afschuw volledig kunnen terugtrekken. Zulke dingen komen we nu te zien in de vruchtbare typen waarin God eens aan een volk leerde dat net uit de omgang met de heidenen rondom was gekomen, Zijn heiligheid. Van deze man, gevallen van zijn plaats, had hij zo weinig kennis in zichzelf, dat God het beest onder hem moest opnemen om het hem te leren. In waarheid is de natuur één grote gelijkenis, en God, door zulke lessen eruit te trekken, gebruikt het voor wat het is.

1. Eerst moeten we hier leren wat voedsel is, wat rein is en wat onrein. Het kale sofisme van de Duitse materialist leren we in een andere zin te beseffen als een zeer belangrijke waarheid, 'man ist was er iszt,' - 'wat we eten, zijn we.' Geestelijk gezien verklaart ons voedsel ons karakter, zoals het het ook vormt. Wie Christus eet, zal niet alleen door Hem leven, maar Zijn leven zal ook praktisch aan het Zijne worden gelijkgesteld. Zo vinden we in wat hier het voedsel van het volk van God mag zijn, het geestelijke leven van het volk van God afgebeeld. En dit is de werkelijke en ultieme betekenis van deze indelingen. Dat gezond zijn als dieet hierbij hoort, zou niet wonderbaarlijk zijn gezien deze symboliek die in alle dingen om ons heen aanwezig is. Dat wat het meest volledig is in betekenis, is in feite ook het meest waar, want daar hoeft geen twijfel over te bestaan. Niettemin wordt de kwestie van gezondheid nooit naar voren gebracht: het is niet wat gezond of ongezond is, maar wat rein of onrein is dat de wet behandelt.

Rein en Onrein (Lev. 11)

(1) Van de reine dieren - zoogdieren, zoals ze het best onderscheiden kunnen worden - is er maar één klasse, die welke herkauwen;

maar onder deze worden ook degenen uitgesloten die geen geheel verdeelde hoef hebben. Er moet de vereniging zijn van deze twee eigenschappen, het vermogen tot herkauwen en de verdeelde hoef, om het dier rein te maken voor de Israëliet.

Het is niet moeilijk om de geestelijke betekenis van overpeinzing te begrijpen: we zijn er goed aan gewend om het te gebruiken voor 'meditatie', rustige reflectie; en het lijkt bijna overbodig om te benadrukken dat dit noodzakelijk is voor een goed begrip van de waarheid. De gespleten hoef voorkomt, naast zijn geschiktheid voor een lichte, stevige tred, en dus voor snelheid, vastlopen in zachte grond.

Deze tegengestelde hoeven, die zich verenigen om op deze manier stabiliteit te geven, kunnen ons misschien laten weten hoe de waarheden van het Woord die het meest tegengesteld lijken aan elkaar, in feite alleen evenwicht en stevige tred geven aan degene die erop rust; terwijl ze zeker voorkomen om vast te lopen in de weidegrond zelf. De snelheid waarvoor de voet vooral is gemaakt, herinnert ons er zeker aan dat waar geestelijke spijsvertering in de gelovige wordt gevonden, geloof dat naar het onzichtbare kijkt, de christelijke koers tot een wedloop maakt. Al met al is het type hier een helder en suggestief type: moge het tot onze zielen spreken met alle kracht die de Geest van God het kan geven!

Maar kijk nu eens naar de uitzonderingen: van de werkelijk herkauwende dieren is er maar één - de kameel. Het is duidelijk dat hij geen renner is: tweeënhalve tot drie mijl is zijn tempo, en hij reist het met een last. Gemaakt voor de woestijn, niet voor de weidegronden, lomp, prikkelbaar, niet zoals de rest van zijn klasse, - kan hij ons er

niet aan herinneren hoeveel christenen, terwijl ze altijd, zoals men zou denken, de dingen van God leren, toch zwaar beladen door de wereld gaan, alsof de woestijn hun alles is? De kameel-christen kan inderdaad een echte zijn, aangezien zijn vertegenwoordiger een herkauwer is, en toch wat een armzalig, verprutst exemplaar lijkt hij! De zorgen van deze wereld belasten hem. Hij is aards-hemels: volgens het Woord van God 'onrein.'

De andere hier genoemde dieren zijn helemaal geen herkauwers, en velen hebben zich afgevraagd waarom de haas en de konijnensoort - de klipdas - hier wel onder zouden moeten vallen. Maar het is terecht benadrukt dat dit praktische richtlijnen zijn voor eenvoudige mensen, en geen studies in de natuurgeschiedenis; en voor mensen lijken de haas en de konijnensoort, hoewel ze alleen maar tandenknarsen, gewoonlijk te herkauwen. Ze zijn professoren van herkauwen zonder realiteit, hier genomen zoals God mensen neemt volgens hun wedloop: maar het kan hen niet rein maken.

Het laatste dier hier is een heel ander dier dan de rest, en het is precies het type onreinheid. Bij het varken was er geen sprake van herkauwen, maar er was de gespleten poot; als je alleen daar naar keek, zou het varken rein lijken. Zeker zijn zij het type van degenen die, openlijk het geloof en het Woord van God negerend, hun goede gedrag aanvoeren. 'Hij kan niet verkeerd zijn wiens leven in het juiste is.' In feite is het leven niet goed: het varken houdt van het slijk en woelt de grond om, het is een typische vernietiger. God oordeelt niet zoals de mens oordeelt, maar alleen Zijn oordeel is waar.

(2) We komen nu bij de bewoners van de wateren, en hier had dat wat rein was vinnen en schubben, middelen van beweging en verdediging;

maar de oppositie van een dichter element dan voorheen - het water - lijkt beweging zelf hier tot een conflict te maken waarin de 'vin' het offensief is, zoals de 'schub' het verdedigingswapen is. Zo worden we hier eraan herinnerd dat het leven van geloof ook een oorlog is, en een waarvan we niet kunnen worden vrijgesteld: we kunnen geen niet-strijders en rein zijn; ongewapend zijn is overwonnen worden; elke stap van vooruitgang moet een overwinning zijn.

(3) De vogels spreken tot ons van dat hemelse karakter dat als christenen zeker bij ons hoort; toch kan hier ook in wat verondersteld wordt dat te zijn, datgene binnenkomen wat onrein is, en dan hebben we evenredig wat het ergste is. In de gelijkenissen van Mat. 13 dragen de vogels des hemels het goede zaad weg, en zijn duivels.

Hier is geen regel gegeven om het schone te onderscheiden, in het algemeen zou het behoren tot deze klasse zo moeten zijn: individuele uitzonderingen worden genoemd, zonder specifieke karakters om die te onderscheiden. Zeker heeft elk van hen betekenis, en de naam alleen wordt gegeven, waarschijnlijk is de naam voldoende, zoals in Bunyans allegorieën, maar ik kan hier niets over proberen. Er is opgemerkt dat de lijst bijna uitsluitend bestaat uit vogels die zich geheel of gedeeltelijk voeden met vlees; waaronder noodzakelijkerwijs ook de omnivoren vallen; terwijl we in de vleermuis een illustratie hebben van die vliegende wezens die op vier poten gaan, die net daarna worden genoemd, hoewel natuurlijk een veel grotere klasse.

'We kunnen,' zegt Mackintosh, 'in de gewoonten van de bovengenoemde drie klassen de rechtvaardige redenen vinden waarom ze onrein worden verklaard; maar we kunnen er ook de opvallende vertoning van datgene in de natuur zien, waartegen elke ware christen

zich krachtig moet hoeden. Zo iemand wordt opgeroepen om alles van een vleeselijke aard te weigeren. Bovendien kan hij zich niet losbandig voeden met alles wat voor hem komt. Hij moet 'de dingen die verschillen' proberen. Hij moet 'opletten wat hij hoort'. Hij moet een onderscheidend verstand, een geestelijk oordeel, een hemelse smaak uitoefenen. Ten slotte moet hij zijn vleugels gebruiken: hij moet op de wieken van het geloof stijgen en zijn plaats vinden in de hemelse sfeer waartoe hij behoort. Kortom, er mag niets kruiperigs, niets losbandigs, niets onreins zijn voor de christen.' - (Notities bij Leviticus.)

De 'vliegende kruipende dingen' lijken onrein te zijn omdat ze tot twee sferen tegelijk behoren, waarvan degenen waarvan de manier van voortgang een sprong was, werden uitgezonderd, waarbij de sprong misschien een afstoting van de aarde was (?). De aardebesmetting in kwestie verklaart de invoering van wetgeving met betrekking tot de dood, de aanraking zelfs van de karkassen van de onreine bezoedeling. Ook hier worden, vanuit dit gezichtspunt, de beesten die op hun 'handen' gaan, als onrein genoemd - dat wil zeggen, waarvan de voeten niet door hoeven worden beschermd. De classificatie op deze manier laat duidelijk zien hoe een morele symboliek het bestuurt: er is anders geen orde zichtbaar.

(5) De reptielen volgen, maar samen met deze ook de wezel en de muis, - die dezelfde afwezigheid als voorheen van een louter natuurlijke classificatie vertonen. Er lijkt ook in eerste instantie geen reden te zijn voor de specificatie van bepaalde soorten hier, wanneer de hele klasse van kruipende dieren op dit moment onrein wordt verklaard (v. 41). Commentatoren lijken alleen te kunnen zeggen

dat deze worden genoemd als degenen van wie er een speciaal gevaar voor verontreiniging bestond op de manier die onmiddellijk wordt gespecificeerd als vallen in vaten, enz., die over het algemeen worden aangetroffen in huizen of in de verblijven van mensen.

Maar we zien ook hoe verschillend ze beïnvloeden waarmee ze in contact komen - de relatieve ontvankelijkheid voor verontreiniging. Zo moest elk vat van hout, of kledingstuk of huid of zak, waarop ze vielen als ze dood waren, in het water worden gezet en zou 's avonds schoon zijn; maar het aarden vat kon alleen worden gebroken. De fontein of put kon niet worden verontreinigd; noch zaad dat bedoeld was om te worden gezaaid, maar als het met water was bevochtigd, om te worden gebruikt voor voedsel, dan zou het verontreinigd zijn. Dat wat uit zichzelf stierf, hoewel anderszins rein, werd onrein, - de dood is op deze manier het type van dat wat door zonde was binnengekomen. Of we deze dingen nu kunnen lezen of niet, het is duidelijk dat ze een andere vatbaarheid voor het kwaad impliceren, en een verschil in de behandeling van dat wat verontreinigd was, wat voor ons suggestief en belangrijk zou moeten zijn.

2. Door de vrouw was de dood binnengekomen, en door de vrouw kwam het leven binnen, maar het leven dat zij binnenbrengt is besmet met zijn oorsprong: 'wie kan een rein ding uit een onrein ding brengen?' vraagt Job. Wij moeten met hem antwoorden, natuurlijk, 'niet één.' Vandaar de waarheid die ons hier geleerd wordt, dat menselijke groei menselijke verontreiniging is. Elk kind dat in de wereld geboren wordt, voegt maar toe aan het kwaad erin: hoewel dit niet op zichzelf mag staan, maar we worden ook duidelijk gemaakt

dat 'waar de zonde overvloedig was, de genade nog veel overvloediger is.'

In het geval van een mannelijk kind blijft de moeder zeven dagen geheel onrein, en maakt alles wat ze aanraakt onrein. Zo begint ook het kind, al is het om geen andere reden, het leven verontreinigd door de onreinheid van zijn moeder. Na deze zeven dagen wordt het kind besneden, de achtste dag laat ons zien dat reiniging alleen kan komen door nieuwe schepping, zo hardnekkig is het kwaad dat hij heeft afgeleid. Besnijdenis is geestelijk ook het 'afleggen van het lichaam van het vlees' (Kol. 2:11) veroordeeld in het kruis van Christus, 'onze oude mens met Hem gekruisigd, opdat het lichaam der zonde tenietgedaan zou worden, opdat wij niet meer de zonde zouden dienen.' (Rom. 6:6). 'Wij zijn de besnijdenis, die God in de Geest dienen, en roemen in Christus Jezus, en niet op het vlees vertrouwen.' (Fil. 3:3).

Gods genade is aldus binnengekomen, maar de moeder blijft nog drieëndertig dagen langer in het bloed van haar reiniging, waarmee het volledige aantal van veertig dagen is voltooid. Voor het vrouwelijke kind worden al deze aantallen verdubbeld, - de getuige, zonder twijfel, van de intrede van de zonde door de vrouw. In beide gevallen wordt de reiniging voltooid door het offeren van een lam als brandoffer en een jonge duif of een tortelduif als zondoffer. De omkering van de gebruikelijke volgorde waarin deze worden genoemd, wordt benadrukt door de onevenredigheid van de offers, waarbij God de volmaakte gehoorzaamheid van Christus voorop stelt die Hem heeft verheerlijkt met het oog op Adams ongehoorzaamheid. Alleen waar

armoede dit vereiste, kon een andere duif of tortelduif de plaats van het lam innemen.

Het nummer van deze sectie wijst, denk ik, het meest vanzelfsprekend op zonde als erfenis, waarbij twee duidelijk, als rangtelwoord, datgene is wat spreekt van opvolging en afhankelijkheid. Het is in de theologie de leer van de 'oorspronkelijke zonde.'

Melaatsheid (Lev.13)

3. We komen nu tot het onderwerp melaatsheid, dat uitgebreid wordt behandeld. Als de meest hardnekkige en weerzinwekkende van alle ziekten, zo licht in het begin, zo zeker in zijn vasthoudende greep en in zijn kracht om zich zowel binnen als rond het ongelukkige onderwerp ervan te verspreiden, zo vreselijk in zijn einde, wordt het gebruikt als het geschikte type van de verdorvenheid van de zonde.

God Zelf neemt het daarom in Zijn eigen hand, als inderdaad de enige die bevoegd is om ermee om te gaan, en bij wie alleen de genezing ervan werd gevonden. Alle onderzoeken naar de aard ervan, die er veel zijn geweest, hebben bewezen van bijzonder weinig hulp te zijn bij de interpretatie van het Woord, dat (zoals altijd) voldoende is voor zichzelf. De geestelijke betekenis is werkelijk het hele ding - wat God zelfs voor Israël altijd in gedachten had; en nu volledig voor ons heeft geopend - of openligt - 'over wie de einden der eeuwen zijn gekomen.' Dus, als er geen natuurlijk geneesmiddel wordt gegeven of aangegeven voor deze ziekte, zullen we het voor de geestelijke kwaal zeker vinden in de voorgeschreven middelen om de melaats te reinigen.

Melaatsheid spreekt van de uitbraak van datgene wat het laatste hoofdstuk ons heeft laten zien in de natuur van iedereen die geboren is uit een vrouw. In het kind van God blijft het nog steeds als ‘vlees’, dat ‘begeert tegen de Geest;’ maar we worden niet hulpeloos achtergelaten onder de macht ervan. We hebben gezien dat de besnijdenis het genezende tegengif ervan is, - het kruis haar oordeel voor God voor onze verlossing, en het effect hiervan voor de ware besnijdenis ‘geen vertrouwen in het vlees.’ Onze roem is dan in Christus Jezus, en onze ‘wandel in Hem’, Zijn kracht vervolmaakt in onze beleden en volkomen zwakheid. Als we zo wandelen in de Geest, ‘zullen we de begeerten van het vlees niet vervullen;’ maar het kwaad is er, en als we geen nederige en onderworpen geest behouden, zal het uitbreken: de macht van de wereld zal op ons inwerken, de energie van een onafhankelijke wil zal ons wegvoeren, en dit is melaatsheid.

Hier is het in Israël, onder het volk van God, en dit geeft het een bijzonder belang. De Israëliet staat in relatie tot God en tot Zijn volk. Dit alles moet overwogen en voorzien worden. De tabernakel van God mag niet verontreinigd worden; het kamp van Israël moet heilig gehouden worden. De vraag die opgeworpen wordt door het louter vermoeden van melaatsheid heeft voornamelijk hiermee te maken. Wat de man zelf betreft, als het echte melaatsheid is, zijn anderen machteloos: hij moet aan God overgelaten worden; maar de glorie van God moet behouden worden, en de zegen van Zijn volk mag niet opgeofferd worden.

Hier, voor ons, nu God een Gemeente op aarde heeft, het huis waarin Hij woont, en waar het lidmaatschap in het lichaam van Christus is, is er, wat van de ernstigste betekenis en diepste plechtigheid is,

hoewel er weinig acht op wordt geslagen, - nee, praktisch onbekend voor de massa van zelfs ware christenen vandaag de dag, wiens associaties zo grotendeels gekenmerkt worden door de wil van de mens, vaak door zelfs minachtende minachting voor de Schrift, en wiens vrees voor God zo vaak 'geleerd wordt door het voorschrift van mensen.' Moge God ons oren geven om te horen! Want Zijn Woord zal zich uiteindelijk verdedigen tegen alle verwijten en beledigingen die het kan krijgen. Niets is zekerder dan dat: geen enkele lettergreep die Hij heeft uitgesproken zal verloren gaan of tevergeefs zijn. Geen enkele waarheid van Hem, ook al lijkt die praktisch dood, zal niet haar opstandingsdag hebben en haar tegenstanders in de komende tijd ontmoeten.

(1) De identificatie van melaatsheid is natuurlijk het eerste; en hiervoor worden de kenmerken uitgebreid gegeven. Niet alles wat er zo uitzag, was in feite zo, terwijl datgene wat er niet zo uitzag, uiteindelijk wel zo kon blijken te zijn. Er was dus behoefte aan geduldig onderscheid, waarbij alle bestaande tekenen volledig in acht werden genomen, en aan gelegenheid voor nieuwe ontwikkelingen. En hiervan moest de priester de tolk zijn - voor ons de geestelijke mens, in staat om God te naderen en de geest van God te hebben. In geen geval kon het oordeel worden overgelaten aan degene die in kwestie was. Zijn mening werd niet gevraagd en kon niet worden geaccepteerd, een mening over datgene waar hij te veel bij betrokken was om onpartijdig te zijn.

Als er dan bepaalde aanwijzingen waren die leken op melaatsheid, moest de man die ze toonde naar de priester worden gebracht. Het was niet te verwachten dat hij zich vrijwillig zou melden. En in dit

geval was verdenking ook niet verkeerd, als er iets was dat het op natuurlijke wijze zou uitlokken. Aan de andere kant moest er niet op verdenking worden gehandeld: er moest positief bewijs zijn voordat er iets van melaatsheid kon worden vastgesteld; en er waren tekenen die (hoewel geduld nodig kon zijn) niet zouden misleiden.

Ten eerste is wit haar een teken van afnemende kracht. In zulke gevallen is het verval van de geestelijke kracht duidelijk te zien: de frisheid en vitaliteit zijn verdwenen, hoewel er ogenschijnlijk nog net zoveel activiteit is als voorheen, maar met meer inspanning, misschien zelfs meer uiterlijk leven, terwijl het innerlijk verzwakt en kwijnend is.

Dan lijkt de vlek ‘dieper dan de huid.’ Dit vereist veel meer aandacht dan het witte haar, en het is overeenkomstig moeilijk om het geestelijke equivalent ervan aan te duiden. Natuurlijk is het eenvoudig genoeg om te zeggen dat het betekent wat niet oppervlakkig is; maar hoe moet dit worden geweten in het geval van zonde die voor ons ligt voor het oordeel?

Dit is wat ongetwijfeld is ontworpen om ons oefening te geven en ons onze behoefte aan God te laten beseffen; en we worden nooit zonder herinnering hieraan achtergelaten. Gods Woord zelf verschaft alleen ‘de man van God.’ Zijn voorschriften zijn niet bedoeld om een weg voor ons te markeren zonder levende leiding. Als ze van dit soort waren, zouden ze ons schade berokkenen. Integendeel, ze brengen ons tot God in de overtuiging van onze behoefte aan wijsheid, en dan is er geen onzekerheid over het vervullen van de behoefte: ‘Als iemand wijsheid tekortkomt, laat hij die dan vragen aan God, Die

aan allen geeft, overvloedig en zonder verwijt, en ze zal hem gegeven worden.’ (Jak. 1:5).

Het Nieuwe Testament bevestigt dit onderscheid tussen twee dingen die voor gewone ogen misschien hetzelfde lijken, maar waarbij de ene oppervlakkig is en de andere niet. Degene die een broeder wordt genoemd, maar ‘hebzuchtig, of een lasteraar, of een dronkaard, of een afperser, met zo iemand’ is, ‘moeten we niet eten’ (1 Kor. 5:11). Niet al deze dingen kunnen in elk geval zomaar worden beslist. Het geval van iemand die ‘in een fout is betrapt’ (Gal. 6:1) kan met zulke dingen worden verward, als er geen gepaste zorg en kracht is om te onderscheiden tussen dingen die werkelijk verschillen.

Als deze twee dingen werkelijk samen werden gevonden - het witte haar en het feit dat het dieper was dan de huid - dan moest de man in wie ze overeenkwamen, onrein worden verklaard. Zo niet, en er was nog steeds ruimte voor twijfel, dan moest hij een tijdje worden opgesloten - niet buitengesloten, maar opgesloten. Israël mocht niet worden verontreinigd door een mogelijke melaatse, terwijl de man daarentegen niet behandeld mocht worden als wat hij misschien niet was. Gods volk mocht niet in het donker handelen, maar in het licht. Het grote beslissende punt zou nu zijn of de ziekte zich zou verspreiden of zou worden gestopt. Als het zich niet verspreidde, moest hem worden bevolen zijn kleren te wassen, en hij zou rein zijn - er was een kleine onreinheid geweest, of er zou geen behoefte zijn geweest aan deze opschorting van het oordeel; maar als daarentegen, zelfs hierna, de ziekte zich verspreidde, moest de eerdere beslissing worden herroepen: de man was onrein.

In het volgende veronderstelde geval was de verschijning van levend rauw vlees het doorslaggevende bewijs. Naast de karakteristieke plek was er een zweer die het vlees had blootgelegd. Het was een echte opwelling van onderaf - iets dat duidelijk niet oppervlakkig was, maar diep werkte, om de mens zelf te manifesteren. Hier was onreinheid, en geen reden tot aarzeling. Aan de andere kant, veronderstel dat de ziekte helemaal naar de oppervlakte was gekomen, de mens ermee bedekt was, en toch in feite de levenskracht het had weggegooid: hier, als er geen rauw vlees was, moest de mens rein worden verklaard. Zonde die zich aldus manifesteerde in bekentenis en openlijke aanvaarding van de schande - een echte, hartelijke, onvoorwaardelijke ineenstorting voor God en de mens, - hier heeft Gods genade gewerkt, en genade moet worden getoond.

Dit is een principe dat zowel geldt voor de zondaar die tot God wordt gebracht als voor de heilige die tot Hem wordt teruggebracht. Het laatste is wat het type hier veronderstelt, maar de toepassing van de apostel van de soortgelijke tweeëndertigste psalm rechtvaardigt het in dit geval. Het is een principe van Gods omgang met mensen, wat het noodzakelijke resultaat is van wat Hij is. Genade is Zijn vreugde, maar het is waar de waarheid in de innerlijke delen is dat het getoond kan worden; - niet aan zelfrechtvaardiging, maar aan zondaars die werkelijk overtuigd en beleden zijn.

Vervolgens wordt ons getoond hoe melaatsheid zich kan ontwikkelen uit een abces of uit een brandwond. Een onopgemerkte kwaal kan zo een aanleiding worden voor de ernstigste verontreiniging. Maar hoe het ook mag ontstaan, de tekenen van melaatsheid zijn in wezen hetzelfde en de behandeling van de melaatse is altijd hetzelfde. Zijn

kleren gescheurd, zijn hoofd kaal, zijn bovenlip bedekt, hij moet zijn plaats innemen en zijn schande verkondigen. Hij moest alleen wonen, buiten het kamp. Afgescheiden van de vergadering en op zijn ware plaats, mocht hij toch hopen op God, van wie alleen hulp en genezing kon komen in zo'n grote benarde situatie.

(2) In het kleed hebben we wat verwant is aan de mens, maar van hem gescheiden kan worden. Melaatsheid kan zich hier manifesteren, zoals in onze bezigheden, moet enz. Ook hier zijn uitbreiding en ongeneeslijkheid de noodlottige tekenen. Het oordeel moet nog steeds dat van de geestelijke mens zijn; er moet geduldig onderzoek zijn waar er enige reden tot twijfel is; het Woord van God moet erop worden toegepast, zoals bij het wassen; of het deel waarin het kwaad zat, zou eruit kunnen worden gehaald en de rest zou kunnen blijven. Als het zich nog steeds onveranderd zou tonen, en zelfs al verspreidde het zich niet, dan moet het kleed worden verbrand.

(3) We moeten nu kijken naar wat Gods manier van herstel is wanneer de plaag van melaatsheid in de melaatse wordt genezen. De genezing en de reiniging zijn verschillende dingen; de genezen mens wordt daardoor niet gereinigd voor God: geen werk in de ziel, hoe nodig ook, kan in de juiste zin herstellen; hiervoor moet Gods genade in Christus binnenkomen, en hoewel het zeker is dat die genade niet zal ontbreken wanneer de zondaar, of de heilige die van God is afgedwaald, zijn plaats inneemt in ware belijdenis voor Hem; toch wil Hij dat wij, zowel voor Zijn eigen glorie als voor onze ware zegen, de kracht kennen van dat werk van Christus dat alleen nabij brengt, hetzij in positie of in innerlijke werkelijkheid.

Er zijn in dit werk van herstel twee afzonderlijke delen, die niet verward moeten worden: ten eerste, de herstelling tot een plaats onder het volk van God, van wie hij gescheiden was; en dit gebeurt op de eerste dag, wanneer hij terugkeert naar het kamp; ten tweede, op de achtste dag, is er een nieuwe en pas nu volledige reiniging, waardoor hij volledig tot God wordt gebracht, en ook hersteld in zijn tent. In het eerste deel wordt de man die in de levende dood is geweest, als het ware hersteld tot leven; in het tweede deel wordt hij teruggebracht in gemeenschap met God, en dus met Zijn volk.

Bij de toepassing van het eerste deel op de gelovige die van God is weggeweest - de strikte toepassing van het type, zoals duidelijk is - is er een woord van waarschuwing nodig, dat hier, zoals op zoveel plaatsen, de wet, die een schaduw had van de toekomstige goede dingen, niet het beeld zelf was. Israël was het volk van God, en hierin, wat christenen vandaag zijn, en toch op een wat andere voet staan! in een wat andere relatie! Zij waren een natie genomen uit de naties van de aarde; in zekere zin dicht bij God gebracht; en de aanneming hebbend - God een Vader voor hen (Rom. 9:4; Jes. 64:8; Jer. 31:9).

Maar dit alles was - hoe anders het ook zal zijn onder het nieuwe verbond - nog op grond van een wettelijk verbond, dat alleen veroordeling was, en waardoor zij niet echt dichterbij konden komen; en als God de Vader van de natie was, waren de individuen die het vormden, als zodanig niet Zijn kinderen. Om Israëlieten te zijn, hadden ze geen nieuwe geboorte nodig, hadden ze geen deel aan een nieuw leven, werden ze niet gerechtvaardigd door geloof, of aanvaard in de Geliefde: kortom, ze waren slechts natuurlijke mensen, voor

wie aanneming, verlossing en heiliging slechts de beelden waren van deze voor ons zo kostbare werkelijkheden.

Onder hen had God natuurlijk altijd een waar volk, en deze werden zeker wedergeboren als wij, kinderen van God door het geloof, hoewel slechts een kleine kudde verspreid onder en verborgen in de massa van de natie. Het is de natie waarmee we in het Oude Testament mee te maken hebben; en om het gelovige overblijfsel hiermee te verwarren, of het daarvoor in de plaats te stellen, zou de meest volledige verwarring in een groot deel van de Schrift introduceren.

Maar we moeten daarom onthouden, in zo'n type als dat voor ons, dat de plaats van de Christen in Christus de zijne is in absolute genade, niet op enige wettelijke of voorwaardelijke basis. Hij kan het daarom niet verliezen, of er opnieuw in hersteld hoeven te worden, hoewel hij het genot ervan wel kan missen. De herhaalde offers hebben hun antitype gevonden in dat ene volmaakte offer dat geen herhaling nodig heeft en kan toelaten, en waardoor 'Hij voor eeuwig hen die geheiligd zijn, volmaakt heeft gemaakt.' (Hebr. 10:14). Laten we nu kijken naar de herstelling van de melaatse.

Prachtig is het beeld van goddelijke genade hier! 'Dit zal de wet zijn voor de melaatse op de dag van zijn reiniging, hij zal tot de priester gebracht worden; en de priester zal uit het legerkamp gaan.' De persoon die hersteld moet worden, wordt aldus gezocht, niet bevolen om zelf de middelen van herstel te zoeken. Handen zijn gereed om te dienen: 'En de priester zal bevelen om voor hem die gereinigd moet worden twee vogels te nemen, levend en rein.' Het soort vogel, anders dan dat het rein moet zijn, wordt niet vermeld, en het feit dat

het een vogel is, d.w.z. dat het tot de hemelen behoort, wordt des te meer benadrukt.

Er zijn twee vogels nodig, als het dubbele symbool van Christus, stervend en opgestaan, van boven komend, en daar weer terugkerend. Deze gedachte van een hemels wezen wordt verder benadrukt in wat een tegenspraak ermee zou kunnen lijken, want de ene vogel die sterft, wordt gedood in een aarden vat boven stromend water, en dit aarden vat, als er twijfel zou kunnen bestaan over de betekenis ervan, heeft de apostel ons uitgelegd (2 Kor. 4:7). Het is die mensheid vervuld met de Geest van God (het stromende of 'levende water') waarin de Zoon van God het vermogen verwierf om te sterven. Deze hemelsheid van de Zoon des Mensen wordt benadrukt omdat het hart moet worden opgeheven voor ware reiniging uit de wereld die het tot slaaf had gemaakt, en met Hem in de opstanding naar de hemel moet worden opgeheven. 'Het leven dat ik in het vlees leef,' zegt de apostel opnieuw, 'dat leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven.' (Gal. 2:20).

Kurtz en anderen beweren dat de gedode vogel niet spreekt van verzoening, omdat er geen presentatie van het bloed aan God is; maar er is meer, want deze levende vogel, geïdentificeerd met de gedode door het bloed waarin hij is gedoopt, spreekt van datgene wat reeds het bewijs is van aanvaarding van het werk van Gods kant, en van de rechtvaardiging van hem op wie het wordt toegepast: 'Hij werd overgeleverd om onze overtredingen, en opgewekt om onze rechtvaardiging.' (Rom. 4:25). Opstanding was het antwoord van God aan Hem, het open vonnis van God ten behoeve van allen die

in Hem geloven. Zo impliceert de besprenkeling met bloed op de persoon ‘het hart besprenkeld van een slecht geweten.’ En op deze manier is het bevrijde hart met eeuwige banden verbonden met de persoon van de Verlosser.

Deze gedachten worden aan de andere kant aangevuld en versterkt door het cederhout en scharlaken en hysop, - van het hoogste tot het laagste in de natuur, en alle glorie van de wereld - die samen met de levende vogel in het bloed van de gedode worden gedoopt. In het type van de rode vaars die haar sterke punten van gelijkenis met het heden heeft, worden ze in het vuur van het offer gelegd en verteerd. Hier is de gedachte zeker gelijk: alles wat van de wereld is, is in zijn glorie bevestigd met het bloed van Hem die stierf door de handen van de wereld; ‘waarbij,’ zegt de apostel opnieuw, ‘de wereld voor mij gekruisigd is, en ik voor de wereld.’ (Gal. 6:14).²

Er is dus een volledige en wonderbaarlijke harmonie in alle details in dit prachtige type, dat ons de zogezegde dode toont die tot leven is hersteld, en het leven een hemels leven buiten de wereld, in Hem die, gekomen uit de hemel om zichzelf over te geven aan de dood, weer terugkeert naar de hemel, de rechtvaardiging van de Zijnen verzekerd

---

2 Is het misschien ook om deze reden dat de vogel niet door de priester wordt gedood? Bij het brandoffer van vogels doodt de priester het slachtoffer: en om deze en andere redenen kan het, geloof ik, niet worden volgehouden dat het een onpriesterlijke daad was. Maar de vogel des hemels die op deze manier door een onpriesterlijke hand wordt gedood, lijkt het idee van verwerping en geweld te geven, wat perfect in harmonie is met de glorie van de wereld die bevestigd is met het bloed dat hij heeft vergoten. Het zal worden opgemerkt dat in het geval van de rode vaars, die in veel opzichten zo verwant is aan deze, we hetzelfde op een manier hebben uitgedrukt die zeer geschikt is voor zo'n betekenis: ‘men zal haar voor zijn aangezicht doden’.

aan hen door Zijn opstanding. Daarom keert nu de herstelde melaatse, nadat hij zijn lichaam en zijn kleren (zijn 'gewaden') heeft gewassen en al zijn haar heeft afgeschoren, terug naar zijn plaats in het kamp van Israël.

Maar hij is nog niet volledig hersteld, en zeven dagen lang blijft hij buiten zijn tent: geestelijke relatie is in de nieuwe schepping, die hij gewoonlijk op de achtste dag bereikt. Op de zevende vindt er een andere reiniging plaats; en op de achtste dag wordt hij met zijn offer en offers naar boven gebracht om voor de HEERE te worden gepresenteerd.

In wat volgt is het speciale kenmerk het schuldoffer, dat we hebben gezien als het restitutieoffer. Met het bloed van het schuldoffer wordt de melaatse gezalfd op drie delen die ons samen de mens in zijn hele verantwoordelijkheid geven. Het oor wordt hersteld tot God om naar Zijn woord te luisteren; de hand om Hem te dienen; de voet om te wandelen in Zijn gezegende wegen. Het is hieraan dat het bloed dat voor hem vergoten is, heiligt, de olie wordt dan op het bloed gedaan om aan te duiden dat door de kracht van de Heilige Geest deze heiliging praktisch wordt volbracht. Hierna wordt de olie op het hoofd gegoten, de hele mens wordt aldus versterkt en verfrist, en verenigd door datgene wat ons verenigt met Christus Zelf, want 'hij die met de Heer verbonden is, is één Geest.' (1 Kor. 6:17).

De conclusie van de zin, 'en de priester zal verzoening voor hem doen voor het aangezicht van de HEERE,' verwijst natuurlijk niet naar de zalving met olie, maar naar het schuldoffer waarvan de zalving de voltooiing is. Verzoening voor de Israëliet kon en moest voortdurend herhaald worden, want het bloed van stieren en bokken kon nooit

echt zonden wegnemen. (Heb. 10:1-4). Voor de christen, eenmaal gereinigd door het bloed van Jezus, kan het niet, maar er kan een dieper besef zijn van wat het betekent. En hoe meer we verder gaan met het weten wat zelfovergave aan God werkelijk is, hoe dieper we ons bewust zullen zijn van de waarde van datgene waardoor het alleen mogelijk is. De meest actieve werker, de meest geduldige lijder voor Christus, de meest toegewijde in het leven, zal precies degene zijn die het meest beseffend zingt -

‘Niets in mijn hand breng ik,
eenvoudig klamp ik mij vast aan Uw kruis.’

De opeenhoping van deze soorten verzoening in het Joodse ritueel herinnert ons er prachtig aan hoe God Christus voor ons zou plaatsen in elk aspect van Zijn werk, op elke manier waarop Hij Hem Zelf ziet. Hier, na het schuldoffer, volgt het zondoffer: wat zonde is voor God, kan nergens zo volledig worden geleerd als in het kruis van Christus; en we moeten het zo leren: niet alleen dat onze zonden erdoor worden weggenomen, maar ook de goddelijke afschuw van zonde die het uitdrukt.

Vervolgens komt het brandoffer om de volledigheid van acceptatie te tonen in die gehoorzaamheid van Christus die nergens anders iets heeft dat er ook maar in de buurt komt; en ten slotte betreft het spijsoffer ons bij de Persoon van Christus, drie tienden van fijn meel vermengd met olie, ‘de mensheid die in zich alle kracht, de smaak, de geur van de Heilige Geest in zijn natuur heeft.’ In de volheid van dit alles wordt de reiniging volgens God gevonden: nu is de mens eindelijk zoals God hem heeft gewild, en geschikt om te genieten van de omgang met het volk van God, - hij komt in zijn tent.

In de voorziening voor armoede die volgt, vinden we het volledige karakter van het schuldoffer nog steeds gehandhaafd, want toewijding aan de Heer mag niet worden verminderd, het oor, de hand en de voet moeten even onvoorwaardelijk van Hem zijn, of we nu weinig of veel hebben om Hem mee te dienen. Maar twee tortelduiven of twee jonge duiven nemen de plaats in van de lammeren voor de andere offers - de gedachte aan de hemelse Ene opnieuw zoals in die van de eerste dag, maar hier niet volledig de goddelijke gedachte. Toch is het Christus, en Christus is van God, en de warmte van het hart is meer dan nauwkeurigheid wat Hem betreft.

(b) En nu komen we bij melaatsheid in een huis, een aanvullend gedeelte, zoals het lijkt, dat niet langer van toepassing is op het individu, maar op het huis, dat wil zeggen de plaats van vereniging, wat in het Nieuwe Testament de vergadering zou zijn; en hier kan het de Gemeente van God in het algemeen zijn, of de vergadering op welke plaats dan ook, - de plaatselijke bijeenkomst.

De zogenaamde 'vaders' (zegt Gardner, in Lange's Commentary,) 'beschouwen het melaatse huis-symbolisch van Israël (zie bijv. Theodoret, Qu. 18): Israël werd onderzocht en gezuiverd, en de slechte stenen van zijn bouwwerk werden verwijderd door de vele oordelen over de natie, en vooral door het wegvoeren 'buiten het kamp' naar Babylon.

Maar uiteindelijk, toen zijn ongeneeslijke zonde opnieuw uitbrak in de kruisiging van de Heer des Levens, werd het hele huis afgebroken en werden zijn stenen op een onreine plaats geworpen.' Het valt niet te ontkennen dat er waarheid lijkt te zitten in zo'n toepassing; en zoals de geschiedenis zich herhaalt, de mens is dezelfde door al

zijn generaties heen, en de onveranderlijke God dezelfde in Zijn noodzakelijke heiligheid, dat er gemakkelijk een minder welkome toepassing op de christelijke gemeente kan worden gezien, als Gods huis in de wereld. Ook zij heeft, zoals Luther schreef, maar op een manier die buiten zijn oordeel ligt, haar Babylonische gevangenschap gehad, en na haar gedeeltelijke bevrijding in deze huidige tijd zal het ongeneeslijke kwaad opnieuw uitbreken in een openlijke afvalligheid die zelfs nu lijkt binnen te komen, en die voltooid zal worden wanneer de ware heiligen in de hemel worden opgenomen.

Dan zullen de plechtige woorden tot Laodicea, 'Ik zal u uit mijn mond spuwen,' vervuld worden, en het huidige evangelielicht zal uitgaan in die 'grote duisternis' waarvan het zekere woord van de profetie voorspelt dat het 'het volk zal bedekken' wanneer de glorie van de Heer opnieuw opstaat voor Israël. (Jes. 40) Mensen denken dit niet graag, en een hardere uitspraak kan nauwelijks voor de mens van vandaag zijn. Toch zal dit de vervulling ervan in het geheel niet belemmeren. Het woord van God is zo duidelijk als het zeker vervuld zal worden.

Maar de beginselen van God die aldus in hun toepassing op de bedelingen worden gezien, worden daardoor niet van de noodzakelijke toepassing op de kerkelijke verenigingen van elke christen beroofd. We hebben gezien hoe ze op het individu van toepassing zijn; ze zijn daarom van toepassing op elke verzameling individuen, en bovenal op degenen die religieus 'samengebonden' zijn. De heiligheid van God wordt niet verzwakt wanneer in relatie tot deze; de wil van de mens is op geen enkele manier aanvaardbaarder voor hem dan op een andere: als gehoorzaam aan God zelf moeten we alle ongehoorzaamheid

weigeren, ja, alle sanctie op ongehoorzaamheid; een gemeenschap waarvoor we de meest eenvoudige, eenogige onderwerping aan het Woord van God opgeven, is dan niets anders dan onze gemeenschap met God, - het is ongerechtigheid.

Volgens de Schrift is de Gemeente van God maar één: het is het lichaam van Christus, en er kunnen geen verschillende lichamen zijn. Lidmaatschap is in het lichaam van Christus, niet in een plaatselijke gemeente, noch iets dat we uit eigen wil kunnen aannemen, noch waar we door de wil of daad van andere mensen in kunnen worden gebracht. 'Door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt,' zegt de apostel; en Christus is Hij die alleen 'met de Heilige Geest doopt.' (1 Kor. 12:13; Joh. 1. 33)

Maar deze 'vergadering die het lichaam van Christus is' (Ef. 1:22-23) kan nog niet vergaderen. Ze is verspreid over de wereld, en de praktische vergaderingen zijn daarom de vergaderingen van degenen die op elke plaats tot dit lichaam behoren. Zo vertegenwoordigt de plaatselijke vergadering het lichaam in zijn geheel, en als dat wat alleen werkelijk kan vergaderen heeft plichten en verantwoordelijkheden voor het geheel.

Hier is de sfeer van onze gemeenschap, en hier is de goddelijke organisatie voor alle geestelijke doeleinden waarin ieder zijn plaats van God heeft gekregen, zodat in het volledig handhaven van zijn individualiteit de zegen van het geheel wordt gevonden. Hoe kostbaar een uitdrukking van de goddelijke liefde die ons heeft samengebonden en samengebracht, ieder dienend aan allen, en allen aan ieder, Pinksteren gerealiseerd in geestelijke dingen, waar niemand dat wat hij heeft het zijne noemt, maar het toch vermenigvuldigd

vindt met het gehele aantal van degenen die het met hem delen. Een te mooi concept om lang te worden gerealiseerd in een wereld als deze. Waar is deze Gemeente van God op elke plaats? Toch blijft onze plicht jegens de Heer en in de Heer dezelfde, terwijl de moeilijkheden en noden in een tijd van ondergang de genade die ons bijstaat en de kracht van de arm die ons erdoorheen draagt, alleen maar sterker naar voren brengen.

In het type van melaatsheid in huis vinden we de volledige erkenning van de macht van het kwaad die kan binnenkomen, en van onze verantwoordelijkheid met betrekking daartoe, - het geval onderworpen, zoals eerder met betrekking tot het individu, aan het oordeel van de priester, die in de eerste plaats zeker Christus is, en dan hij of zij met wie de geest van Christus is. Hier begint de eigenaar van het huis (en er is maar één Eigenaar van wat Gods huis is) als het ware de vraag, en oefent aldus de ziel ermee, als met een plaag in het huis. De tekenen ervan zijn net als in het geval van het individu, bovenal de voortgang van het kwaad, een kwellende kanker die zich voortdurend verspreidt.

Geduld moet worden betracht, zonder onverschilligheid; als het doorgaat, moeten de stenen waarin de plaag zit eruit gehaald worden, - d.w.z. de personen waarin het kwaad zich manifesteert, - en het huis geschraapt, waarbij nieuwe stenen en pleisterwerk de plaats innemen van de oude, (het oordeel over wegen en gedrag, evenals over personen.) Als de plaag dan gestopt is, is het goed en is het huis rein; maar als het na dit alles weer uitbreekt, dan moet het aan de andere kant afgebroken worden en naar een onreine plaats geworpen

worden. Het binnenkomen van het huis maakt hem die dat doet tijdelijk onrein; en hij die erin ligt of eet, moet ook zijn kleren wassen.

Dit alles kan worden gelezen door iemand die dat wil. Het heeft helaas maar weinig interesse, zelfs in onze tijd, voor de massa van echte christenen. De voorzichtigheid met betrekking tot associatie met het kwaad dat erin wordt geïmpliceerd, wordt gezien als het teken van een wettische en kleingeestige geest. Hoeveel van de talloze associaties van die tijd, religieus of filantropisch, zouden de toets van zulke principes kunnen doorstaan? Toch is de dag des Heren nabij, wanneer Zijn oordeel eindelijk de hele zaak voor ons zal zijn, en de dag van de mens voorgoed voorbij zal zijn. Oh, dat christenen nu van tevoren zouden accepteren wat God heeft geschreven, en wat het licht van die dag aan allen zal opleggen!

De reiniging van het huis is volgens datgene dat is voorgeschreven voor de reiniging van de individuele melaatse in het eerste deel: het laatste is weggelaten. Afscheiding van de wereld in de kracht van de genade van Hem die erin is gekomen voor onze redding, en die de wereld heeft verworpen en gekruisigd, is de duidelijke les van de twee vogels. Terwijl er dus een collectieve zuiverheid is die bewaard moet worden, zijn de levende activiteiten die verbonden zijn met het tweede deel van de reiniging noodzakelijkerwijs individueel, en daarom weggelaten in wat verwijst naar de vergadering. Geweten en hart zijn individuele dingen, en ware gemeenschap met anderen moet worden gehandhaafd, en kan alleen worden gehandhaafd, in het intact houden van onze individualiteit.

4. Het is de zwakheid van de natuur die in het vijftiende hoofdstuk wordt afgebeeld en voorzien, zoals het bevestigt en bepaald kwaad

is in de voorschriften betreffende melaatsheid. Door het hele boek heen hebben we ons ervan bewust gemaakt hoe doordringend en allesomvattend de heiligheid van God is, en hoe gemakkelijk verontreiniging wordt gecommuniceerd en ontvangen. Dit zijn onwelkome gedachten; maar als ze waar zijn, wat voor winst zullen we dan vinden in het weigeren ervan? wat voor winst zullen we dan niet vinden in het toelaten ervan in ons hart?

Als ons verlangen werkelijk een wandeling met God is, kunnen twee niet samen wandelen tenzij ze het eens zijn; en voor overeenstemming moeten we tot Zijn voorwaarden komen, niet Hij tot de onze. Een plechtige vraag is het gevolg: Hoeveel echte gemeenschap met God wordt er in feite genoten door Zijn volk? Genade is niet minder heilig dan de wet; het is veel heiliger, - nee, de volmaaktheid van heiligheid: en het verschil bestaat anderszins in het vermogen dat genade geeft voor datgene waar de wet, vanwege de hardheid van de harten van de mensen, niet eens op kon aandringen. 'De zonde zal over u niet heersen, omdat u niet onder de wet bent, maar onder de genade.'

De seksen zijn de natuurlijke instelling van God voor de erkenning van wederzijdse afhankelijkheid, voor het vestigen van speciale relaties tussen mensen, en voor het genieten van geestelijke omgang - de gemeenschap van geest met geest - op de meest intieme manier. Juist hier heeft de zonde, die is binnengedrongen, zo'n vernietigend werk verricht dat het het ras bij zijn bron heeft verontreinigd en vergiftigd, en alle zoetste natuurlijke genegenheden tot onreinheid heeft verdorven. Hieraan is een groot deel van de Levitische code de noodzakelijke herinnering. Gods Woord moet de geheime greep van de zonde bereiken - daar waar de 'schande' die met de val binnenkwam

zich het meest manifesteert en getuige is van verdorvenheid. Als we niet veel tegen elkaar kunnen zeggen over zulke dingen, moge Zijn Woord toch zijn plaats hebben en zijn kracht tonen!

Afdeling 3. (Lev. 16 - 17)

De reiniging van het hemelse heiligdom en de aardse mensen. Christus' verschijning in het heiligdom en vanuit het heiligdom.

We komen nu tot het centrale deel van het boek, en, op andere manieren dan dit, het hart ervan. Als Leviticus het boek van het heiligdom is - dat heiligdom waarin de glorie van God was verankerd, dan was het op de dag van verzoening dat dit heiligdom gerechtvaardigd werd in zijn verblijfplaats onder hen, en hun bekronende zegen veilig werd gesteld. Het was ook de dag waarop alleen het heiligdom in zijn binnenste hoeken werd geopend, en de mens in zekere zin tot God naderde.

Het is waar, het was nog steeds maar de schaduw, en niet het beeld zelf. Alleen de hogepriester, niet Israël, zelfs niet de hele priesterlijke familie, kwam dichterbij; en hij slechts voor een kort moment, bedekt met een wolk van wierook, en in de kracht van het verzoenende bloed dat hij aan God aanbood. De sluier die voor God was, werd aldus slechts tijdelijk opgeheven, - die sluier die door alle bedelingen van de wet verklaarde dat 'de weg naar het heiligdom nog niet openbaar was gemaakt' (Hebr. 9:8), zoals genade, gegrond op een beter offer, alleen die kon openbaren. Maar voor ons wordt die genade geopenbaard, en worden wij tot God gebracht: wij hebben de substantie van de schaduwen; en voor ons kunnen ze daarom met een vollere betekenis spreken dan ze voorheen konden hebben. De brief aan de Hebreëen is grotendeels de uiteenzetting en toepassing op ons van deze dag van

verzoening; en wij hebben aldus een geïnspireerd commentaar erop van onschatbare waarde, en die overeenkomstige waarde geeft aan het type voor ons.

De grote dag van Israël is ook voor ons een grote dag. Wij moeten er dan ook met alle mogelijke zorg en in afhankelijkheid van het onderwijs van de Geest van God naar streven om er inzicht in te krijgen.

En hiervoor zal het goed zijn om enigszins vooruit te lopen op de leer van het drieëntwintigste hoofdstuk, en om de bedelings plaats ervan te zien zoals die daar onthuld wordt. Op deze manier worden veel belangrijke dingen ons duidelijk, en alleen de details kunnen begrepen worden. De dispensationele plaats is het nauwst verbonden met de geestelijke betekenis ervan.

In het drieëntwintigste hoofdstuk geeft het jaar van de heilige hoogtijden van de Heer (het zijn niet allemaal 'feesten') ons de cyclus van zegeningen voor de Gemeente en Israël - de hemelse en aardse heiligen. Het valt daarom in twee delen uiteen: het Pascha, de eerstelingen en het 'feest der weken' beginnen het jaar; dan, na een pauze, wordt er een andere cluster gevonden in de zevende maand, - op de eerste dag, het blazen op trompetten; op de tiende, de dag van verzoening; en op de vijftiende begint het feest der loofhutten.

De eerste groep hebben we geen moeite om te herkennen als speciaal de onze: het feest der verlossing, de schoof der opstanding en Pinksteren. De tweede groep begint met het blazen op trompetten, dat, als de bijeenkomst van de gemeente, spreekt over de herinrichting van Israël; dan laat de dag van verzoening hen in berouw zien die hun

toevlucht nemen tot het werk van Christus; en ten slotte brengt het feest der loofhutten voor hen duizendjarige zegeningen.

Het is daarom duidelijk dat de dag van verzoening hier op een speciale manier verbonden is met de bekering van Israël in de laatste dagen, - de zevende maand, of tijd van volledige vervulling van Zijn doeleinden met hen; en dit verklaart (wat er ook anders in gevonden kan worden) de betekenis van de zondebok, en dat terwijl de eerste bok gedood wordt en zijn bloed voor hen in het heiligste gebracht wordt wanneer Aäron daar binnengaat, hun zonden niet beleden worden en van hen weggestuurd worden totdat hij er weer uit is gekomen.

Precies zo zal het zijn met het volk Israël. Welk voorbereidend werk er ook aan vooraf is gegaan (en dat zal er zeker zijn), toch wordt ons over de natie verteld: 'Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouw bedrijven, zoals men rouw bedrijft over een enig kind, en zij zullen bitter over Hem zijn, zoals men bitter is over een eerstgeborene. ... En het land zal rouw bedrijven, elk gezin afzonderlijk. ... Te dien dage zal er een fontein geopend worden voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid.' (Zach. 12:10, 12; Zach. 13:1).

Men zou echter kunnen denken dat dit nog steeds de vraag naar de tijd open liet, en dat het kijken naar Hem die zij hadden doorstoken slechts poëtische beeldspraak was voor overtuiging onder het evangelie. Maar deze moeilijkheid wordt geheel weggenomen door de profeet uit het Nieuwe Testament, die de oudere profetie citeert en toepast: 'Zie, Hij komt met de wolken, en elk oog zal Hem zien,

ook zij die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde' - de exacte woorden, werkelijk, voor 'alle stammen des lands', hoezeer ook in staat tot een bredere betekenis, - 'zullen over Hem weeklagen.' (Openb. 1:7). Hier is het duidelijk dat het op de dag van Christus' zichtbare heerlijkheid is dat Zacharia's profetie vervuld zal worden, en daarmee zal de zondebok ook zijn antitype vinden.

Zoveel is dus duidelijk over de toepassing op Israël. Nadat we het hebben verkregen, vinden we echter niet minder duidelijk dat de dag van verzoening lang daarvoor begint en zowel de intrede van de Heer in de hemel als Zijn terugkeer daaruit beschouwt, dit strekt zich uit over de gehele huidige tijd; en de volledige betekenis ervan voor ons brengt de brief aan de Hebreëen naar voren en ontwikkelt zich. Tot zover gebracht, is het inderdaad niet moeilijk te ontdekken dat we in het priesterlijk huis van de zonen van Aäron hier (wat we elders in hen hebben gezien) ons eigen type hebben, en dat de dag van verzoening ons aldus een zeer uitgebreid beeld geeft van de vruchten van verzoening, zowel voor de Gemeente als voor Israël. We moeten er vanuit het Nieuwe Testament het scheuren van de voorhang invoegen, en dan zijn we voorbereid om naar de details te kijken van wat het diepste belang en de grootste les voor ons moet hebben.

Bij de indeling van dit deel van het boek verenigen commentatoren over het algemeen het zeventiende hoofdstuk met de hoofdstukken die volgen, in plaats van met het zestiende. Het is echter in feite als een appendix hierop dat het zijn werkelijke plaats en betekenis vindt. De verklaring van wat verzoening voor God tot stand brengt, is het centrale kenmerk ervan, en de verbinding ervan met de dag

van verzoening zou gemakkelijk te zien moeten zijn. Het is in feite fundamenteel voor het hele onderwerp; en zoals we al een beroep hebben moeten doen op de leer ervan, zo zullen we opnieuw een noodzaak voor zo'n beroep vinden, zodat er volledige zekerheid kan zijn over de interpretatie van wat zich onmiddellijk voor ons bevindt. Het is strikt een aanvullende opmerking, maar van het grootst mogelijke belang.

1. Als eerste gedeelte hier is het gemakkelijk om het zestiende hoofdstuk te karakteriseren: het is zeker van de overeenstemming van goddelijke gerechtigheid met vrede jegens mensen dat de Grote Verzoendag spreekt, - het thema van de brief aan de Romeinen, vooral in het eerste deel, waar in Rom. 3:25 het met bloed besprenkelde verzoendeksel voor ons wordt gebracht: het woord voor 'verzoening' daar, dat eerder 'verzoenend' is, is het woord dat in de Septuagint en in Heb. 9:5 wordt gebruikt voor 'het verzoendeksel'. De thema's van Romeinen en Hebreëen worden gecombineerd in dit meest expressieve type.

(1) En hier leren we eerst waarmee de priester in de heilige plaats moet komen: het is, zoals we weten, Aäron, de hogepriester, en niemand anders van de priesterlijke familie mag er überhaupt in komen. Dit berooft ons niet van de toegang; het was een beeld voor de tijd die toen aanwezig was; maar voor ons is de voorhang gescheurd: wij hebben 'vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.' (Hebr. 10:19).

Gedurende de gehele verzoendag, behalve bij het wegleiden van de bok en het dragen van het zondoffer buiten het kamp, is het Aäron die alles doet. Als hogepriester is hij de vertegenwoordiger van het

volk, zoals hij het vertegenwoordigende hoofd van het priesterlijk huis is. Zelfs het doden van de slachtoffers is dienovereenkomstig zijn werk. Dit maakt het gemakkelijker om de toepassing hiervan op Christus te begrijpen, dat Aäron het heiligdom alleen met het bloed van het offer mag binnengaan.

Zo zegt de apostel, het type vertalend, over Hem, dat ‘noch door het bloed van bokken en stieren’ - niet noodzakelijkerwijs ‘kalveren,’ - ‘maar door Zijn eigen bloed is Hij eenmaal in de heilige plaats binnengegaan, eeuwige verlossing verkrijgend.’ (Hebr. 9:12). Het woord hier is dia - ‘door middel van,’ en de kracht ervan in verband met de Joodse hogepriester is geen vraag. Hij had niet kunnen binnengaan zonder het bloed van het offer. Natuurlijk kon dit alleen op de Heer slaan in de officiële hoedanigheid waarin de Hebreeënbrief Hem voorstelt: niemand droomt ervan dat Hij niet persoonlijk op enig moment zou kunnen binnengaan, maar als Hogepriester, de vertegenwoordiger van anderen, en van mensen zoals wij, was het anders: ‘De Zoon des mensen moet verhoogd worden’, zegt Hij Zelf (Joh. 3:14). Zo ging Hij, ‘een eeuwige verlossing verworven hebbende’, eenmaal het heiligdom binnen.

Hoewel dit zeker waar is, is datgene waar onze ogen op dit moment op gericht zijn, Hijzelf. Het witte linnen waarmee de hogepriester gekleed moet worden, toont de volmaakte rechtvaardigheid die als mens Zijn persoonlijke kwalificatie is om dichterbij te komen. De gewaden van glorie en schoonheid zijn niet op Hem. Het is geen kwestie van wat Hij officieel is, of zelfs als de Goddelijke Zoon. De eerste en allerbelangrijkste vraag is van Zijn eigen vermogen om de toets van de absolute vereisten van goddelijke heiligheid te doorstaan.

Hieraan hing, te midden van de doodstrijd van het kruis, alles: 'Hij werd verhoord om Zijn vroomheid.' (Hebr. 5:7) Het vreselijke gewicht van zonden dragend die niet de Zijne waren. Hij rechtvaardigde door volledige onderwerping het karakter van God door een straf op te leggen die slechts de noodzakelijke vereiste was van Zijn eigen natuur; en God aldus verheerlijkte, die natuur eiste de verlossing uit de dood van de gezegende Lijder: 'door de glorie van de Vader' werd Hij opgewekt uit de doden. (Rom. 6:4) Zo staan de witte linnen klederen in noodzakelijk verband met het bloed waarmee de hogepriester het heiligdom binnengaat.

Ten slotte heeft Hij ook voor het volk en voor het priesterschap een offer. Deze verschillende offers worden we geroepen te beschouwen in hetgeen volgt.

(2) In de tweede subsectie hebben we de presentatie aan de HEERE van de offers: ze worden nog niet werkelijk geofferd, maar alleen aan God gepresenteerd. De Schrift maakt altijd onderscheid tussen dit offer en het laatste offer. Het is het in relatie brengen ervan met Hem en met hun toegewezen werk; en zo heeft Christus 'zichzelf door de eeuwige Geest aan God geofferd zonder vlek' (Hebr. 9:14). We lezen ook dat 'Hij Zichzelf heeft geofferd' (Hebr. 7:27). Aan God offeren was op zichzelf geen priesterlijk werk: hier doet de hogepriester het omdat hij de vertegenwoordiger van het volk is, net zoals hij daarna het slachtoffer doodt. Het werk van de priester begint, zoals we hebben gezien, hierna, met het sprenkelen van het bloed en het offeren op het altaar.

Bij de toepassing hiervan hebben we de meest zorgvuldige onderscheiding nodig. Sommigen hebben beweerd dat het werk van

de priester aldus begint 'aan de andere kant van de dood', en dat het priesterlijke werk van Christus daarom pas na de dood begon. Maar het offeren was priesterlijk, en Christus 'offerde Zichzelf op:' dit kon niet na het kruis zijn. Als beweerd zou worden dat hier de schaduw van de wet 'niet het beeld zelf' was, zouden we net zo goed (en beter) kunnen beweren dat dit eerder van toepassing is op het doden van het slachtoffer.

Maar dit kan ook niet worden gerechtvaardigd, en als het principe zou worden erkend, zou alle zekerheid over de interpretatie van de typen verdwijnen. Er kan geen reden worden bedacht waarom, als de geestelijke betekenis dit vereist, de offeraar het niet evengoed zou 'offeren' als het slachtoffer zou doden: toch was er niets in de wet strenger dan het verbod op een dergelijke inbreuk op het priesterlijke ambt.

Het falen van de schaduwen van de wet om het perfecte beeld van de werkelijkheid te geven is van twee soorten, en het lijken er maar twee te zijn. Een voorbeeld van dit falen is ons bekend in de gescheurde voorhang. Het was niet iets waar geen verslag van kon worden gegeven, maar het had een duidelijke eigen les, en een noodzakelijke. De betekenis ervan was dat de weg naar het allerheiligste nog niet openbaar was gemaakt: de wet kon geen weg wijzen. Zo waren deze klasse voorbeelden, zoals de apostel zegt, beelden voor de tijd die toen was (Hebr. 9:9). - noodzakelijke verzekeringen van de zwakheid en ondoelmatigheid van de wet in haar aard zelf. Van de andere klasse voorbeelden kunnen we er een vinden die heel direct betrekking heeft op de kwestie die voor ons ligt.

De dood van het dier ging vooraf aan het verbranden ervan op de grond of op het altaar: in het antitype was het het omgekeerde, het oordeel over de zonde dat Christus onderging vóór de dood, en niet erna; en de omkering van de volgorde hier heeft bijgedragen aan de misvatting dat het priesterlijke werk pas na de dood zou komen. Toch is het zeker duidelijk dat deze omkering eenvoudigweg een soort noodzaak is die gemakkelijk te herkennen is, hoewel de Geest van God er niettemin rekening mee heeft gehouden. Zo lijkt dit gebrek aan overeenstemming tussen type en antitype voort te komen uit een natuurlijke noodzaak of uit het karakter van de wet zelf. Het zich voorstellen waar er geen dergelijke noodzaak is, is aan de andere kant het introduceren van zinloze en oorzaakloze verwarring in het geïnspireerde Woord: er kan geen voorbeeld van een dergelijke soort worden geproduceerd, zo wordt vol vertrouwen geloofd, uit de hele reikwijdte van de Schrift.

‘Christus heeft Zichzelf door de eeuwige Geest aan God geofferd zonder vlek;’ en wij vinden dit blijkbaar als wat werd geïmpliceerd in Zijn komst tot Johannes’ doop. Het was het einde van dat privéleven van Hem gedurende dertig jaar, waarin Hij in de vervulling van Zijn persoonlijke verantwoordelijkheid als mens werd gemanifesteerd als het Lam zonder vlek. Johannes’ doop van bekering had daarom geen aanspraak op Hem persoonlijk, en om er op eigen rekening toe te komen zou een ontkenning van Zijn eigen vlekkeloosheid zijn geweest.

‘Ik heb nodig door U gedoopt te worden,’ zegt de Doper, vanuit dat gezichtspunt terecht, - ‘en komt Gij tot mij?’ Alle gedachte dat de Heer dit deed als voorbeeld voor ons is daarom een ernstige en grove

vergissing. Was Hij een boeteling? Of iemand die zijn toevlucht nam door geloof in een toekomstige Verlosser? Nee, Hij kon geen van beide zijn; en kon daarom niet met Zijn daad bedoelen om Zichzelf in zo'n positie te plaatsen. Wat zou het dan kunnen betekenen?

Zijn antwoord aan Johannes is: 'Laat het nu zo zijn, want aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen.' Toen Hij er als een doop van bekering toe kwam, kon Hij het niet in gerechtigheid voor Zichzelf erkennen; voor anderen was het duidelijk de eerste stap in gerechtigheid die door zondaars kon worden genomen, - en hoe diep betekenisvol voor hen! een doop in de Jordaan, de rivier des doods, een 'doop in de dood' daarom (Rom. 6:4), waarop de zonden die zij beleden hun rechtvaardige recht waren. De dood was de rechtvaardige straf voor de zonde, die zij door genade aldus mochten verwachten, hun schuld erkennend met het oog op 'vergeving van zonden' (Luk. 3:3) door Hem die Johannes voorging.

Nu was Hij gekomen, en erkennend voor hen de rechtvaardigheid van deze belijdenis van hun schuld en van de straf waaronder zij waren, is Zijn eigen vervulling van rechtvaardigheid door voor hen de dood in te gaan als hun Redder en hun offer. Hij beweegt daarom van Zijn vroegere positie als Iemand die rechtvaardigheid voor Zichzelf vervult; Hij neemt positie in als Iemand die het voor anderen vervult. En dit impliceert voor Hem de dood, waar Hij later over spreekt, als de doop waarmee Hij gedoopt zou worden, 'beperkt' door Zijn liefde, en in de manifestatie ervan, totdat het volbracht was (Luk. 12:50).

Het is op deze manier dat Hij Zijn plaats inneemt onder Johannes' doop. Het is Zijn offerande zonder vlek aan God, en na dit wordt

Hij onmiddellijk bevestigd door de stem van de Vader, 'Dit is Mijn geliefde Zoon, in wie Ik Mijn welbehagen heb.' En nu daalt de Geest van God openlijk op Hem neer. Hij is gezalfd zonder bloed, zoals we zagen in het geval van Aäron (Ex. 29:7; Lev. 8:12), en zo wordt Hij de 'gezalfd priester,' om het offer te offeren dat Hij zojuist had gepresenteerd.

Alles is daarom harmonie, zoals het in het Woord van God altijd is, - eerst het offer, en dan het priesterlijk offer. Vanaf Zijn doop door Johannes, gaat de Heer voort als het Lam dat is gereserveerd voor het offer, en als de Hogepriester wiens offer van Hemzelf is. Alle glorie verenigt zich in Hem, en het pad van lijden is inderdaad Zijn glorie.

En nu terugkerend naar Leviticus, vinden we, samen met de aanwezigheid van de offers, de diversiteit van de offers waarop werd aangedrongen, in hun doel en in hun karakter. Natuurlijk hebben ze allemaal hun vervulling in Zijn ene allesomvattende offer: maar dit wordt hier voor ons getoond, in de verschillende doeleinden die het is ontworpen om te beantwoorden, en in zijn diverse karakter als geschikt voor die doeleinden. En zo moeten we ernaar kijken.

Ten eerste hebben we het verschil tussen de offers voor het volk en voor het priesterlijk huis: voor de eerste twee bokken; voor de laatste één stier. We hebben het onderscheidende karakter van deze gezien - de bok en de stier, en hoeven alleen nog maar te zien of ze geschikt zijn als offers voor respectievelijk Israëel en de Gemeente. De bok is het zondoffer dat elders is voorgeschreven voor de vorst en de gewone man in Israëel, zoals de stier dat is voor de hogepriester en de gemeente in het algemeen; hier is het voor de gemeente in het algemeen slechts de bok. Toch moeten we onderscheiden: want de gemeente in Lev.

4 omvat het priesterschap, terwijl hier het priesterschap afzonderlijk wordt vertegenwoordigd; zo zien we de grond waarop de gemeente hier het volk van Israël eenvoudig vertegenwoordigt, terwijl het daar staat voor de verlost en als geheel.

De os geeft ons dus als offer voor de Gemeente, zoals we al hebben gezien, de Heer als de gezegende Dienaar van de wil van de Vader: de bok spreekt van eenvoudige vervanging. Zo brengt de os direct de gedachte van de verheerlijkende God in, terwijl de bok dat niet doet. In het laatste geval wordt de zonde gezien als weggenomen, en volledig; maar in het eerste geval kan het wierookaltaar in het heiligdom worden gezalfd, - dat wil zeggen, in de hemel (Lev. 4:7, 18). Op de dag van verzoening wordt inderdaad het bloed van zowel de bok als de os in het heiligdom gebracht en op het verzoendeksel voor God gelegd, maar het volk wordt er niet door binnengebracht, en de zondebok toont ons het effect voor Israël. Maar hierover moeten we in plaats daarvan spreken.

Voor de mensen zijn er twee geiten, en hier is weer diversiteit; want ze zijn gescheiden voor verschillend werk. Dit wordt in enig detail gegeven, en er zijn tegenstrijdige visies over de interpretatie, die om enig onderzoek vragen.

Er worden loten geworpen over de twee bokken, over hun bestemming: de ene wordt gezegd 'voor de HEERE'; de andere 'voor de zondebok'. In de laatste plaats vervangt de herziene versie, met nu veel kritische autoriteiten, 'voor Azazel' door een alternatief in de kantlijn, 'of ontslag', wat het bijna terug zou brengen tot de oude vertaling. Azazel is slechts een overname van het Hebreeuwse woord, wat betreft de betekenis en toepassing waarvan er zoveel verschillende

gedachten zijn geweest, dat sommigen het als een onoplosbaar raadsel laten. En toch is het zeker dat de eerste twee letters van het woord die voor 'bok' zijn, en dat het een bok is waarop het lot valt; terwijl de rest van het woord er een is die weggaan, 'vertrekken' betekent, en dit is precies wat de bok doet: waarom zou er dan enige moeilijkheid zijn wat betreft de betekenis?

Keil beweert echter dat 'de woorden, één lot voor de HEERE en één voor Azazel, onvoorwaardelijk vereisen dat Azazel moet worden beschouwd als een persoonlijk wezen in oppositie tot de HEERE;' maar dit is slechts zijn bevestiging: niemand die geen theorie had om te ondersteunen zou een dergelijke noodzaak zien. Maar een lange rij commentatoren, zowel Joods als Christelijk, verklaren dat Azazel een naam is voor Satan, en Keil stemt hiermee in, en dat de bok naar Satan moet worden weggestuurd, met welk doel kunnen ze niet beslissen, om de eenvoudige reden dat de Schrift er niets over zegt.

De twee bokken zijn één zondoffer (vs. 5) en natuurlijk een dubbele representatie van Christus, en het grote punt is dat de zonden waarvoor de eerste bok sterft, van het volk worden weggenomen op het hoofd van de tweede 'in een afgesneden land' - waar ze daarom niet kunnen worden gevonden. Alles is zo eenvoudig als maar kan zijn, en heeft geen dergelijke vreemde uitvinding nodig om er verwarring in te zaaien.

Het feit dat de twee bokken één zondoffer zijn, stuit op een andere moeilijkheid die is gevonden in de woorden met betrekking tot de tweede bok, 'om verzoening voor hem te doen, om hem als zondebok de woestijn in te laten gaan.' De gangbare versie ontsnapt hieraan door te vertalen met 'om verzoening met hem te doen,' maar dit kan niet

worden volgehouden. Anderen zouden vertalen met ‘om verzoening over hem te doen,’ maar dit is noch de kracht van het woord, noch heeft het een duidelijke betekenis die men kan onderscheiden. De woorden betekenen regelmatig ‘om verzoening voor hem te doen,’ en de betekenis is eenvoudig als we bedenken dat, aangezien de twee één zondoffer zijn, de verzoening volledig wordt gedaan door de eerste bok, die het daarom voor de andere doet: deze oplossing van de kwestie, zo eenvoudig als het is, lijkt de commentatoren te zijn ontgaan.

Het belang ervan is dat wat er mee wordt gedaan, niet wordt gedefinieerd als ‘verzoening,’ en inconsistent is met de gedachte dat het het werkelijk doet; want er wordt verzoening voor gedaan, om het te laten gaan. Het laat ook zien dat het loslaten een echte vrijheid is, het resultaat van verzoening, en dat het ‘afgesneden land’ niet de dood of het equivalent daarvan is, zoals ik ooit dacht. Het is als gevolg van verzoening dat de zonden worden weggedragen, en hun aanwezigheid op de kop van de bok betekent niet straf daarvoor, maar vrijheid voor het volk - een vrijheid die inhoudt dat hun zonden niet meer worden gevonden.

Zo wordt ook de betekenis van het ‘lot van de HEERE’ duidelijk. De eerste bok is dat, omdat het het echte offer is, terwijl de andere ‘losgelaten’ is. Het is geen kwestie van twee delen of aspecten van verzoening; want de eerste alleen maakt echt de verzoening, terwijl de andere het resultaat voor het volk uitdrukt.

(3) En nu moeten we de werkelijke ingang in het heilige zien. Ten eerste, voor zichzelf en zijn huis. Aäron slacht de stier van het zondoffer, en vult dan het heiligdom met een wolk van wierook,

zodat het het verzoendeksel kan bedekken; daarna sprenkelt hij het bloed van de stier op de voorkant ervan, en zeven keer ervoor, om verzoening te doen voor het priesterlijk huis. Hij slacht dan de bok die voor het volk is, en doet met zijn bloed zoals met het bloed van de stier, om ‘verzoening te doen voor het heiligdom vanwege de onreinheid van de kinderen Israëls, en vanwege hun overtredingen in al hun zonden,’ ‘voor de tent der samenkomst die onder hen staat in het midden van hun onreinheid.’

Het eerste punt van onderzoek hier moet zijn wat de betekenis is van wat het centrale kenmerk is van alles, het sprenkelen van het bloed op het ‘verzoenende’ of ‘genadedeksel’. Dat het voor ‘verzoening’ was, wordt expliciet gezegd, zoals in het volgende hoofdstuk wordt gezegd dat het bloed op het altaar wordt gegeven ter verzoening. Hier neemt het genadedeksel de plaats in van het altaar, hoewel het bloed daarna naar het altaar wordt gedragen, zoals we zullen zien; maar het genadedeksel is hier het eerste en centraal, omdat het inderdaad het ‘verzoenende’ is (zoals het letterlijk in Hebr. 9:5 is) of de ‘plaats van verzoening of boetedoening’.

Het ‘verzoenende’ was het deksel van de ark, zoals we weten, en vertegenwoordigde daarmee Christus, in zijn twee materialen van hout en goud, net zoals het altaar van het brandoffer Christus vertegenwoordigde in zijn twee materialen van hout en koper. Als het verzoendeksel de ‘plaats van verzoening’ was, was het altaar (mizbeach) letterlijk ‘de plaats van het offer’. Het altaar, zoals de Heer Zelf ons vertelt, is datgene wat ‘de gave heiligt’ (Matt. 23:19). De persoon van Christus is datgene wat Zijn werk zo kostbaar en aanvaardbaar maakt voor God.

Wij hebben reeds gezien dat toen Christus Zichzelf aan God aanbood voor de doop in de dood, waartoe Hij gedoopt zou worden, Hij toen door God verkondigd werd als de Zoon, in Wie Hij een welbehagen had, en gezalft met de Geest voor Zijn priesterlijk werk. Op gelijke wijze verbindt de apostel Gods erkenning van Zijn Zoon met Zijn roeping tot het Hoge priesterschap (Hebr. 5:5).

Daarna wordt Hem getoond in het lijden dat Zijn wonderlijke gehoorzaamheid was, waarbij Hij Zichzelf opofferde (Hebr. 5:7-8; 7:27), volmaakt gemaakt als de Verlosser, en voor Zijn werk in het hemelse heiligdom. Hij stond op uit de doden, en nadat Hij 'de reiniging van onze zonden door Zichzelf had bewerkstelligd,' is opgevaren ten hemel, en 'gezet aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge' (Hebr. 1:3). Hij werd 'opgewekt om onze rechtvaardiging' (Rom. 4:25), Zijn verlossing van de dood was de openbare aanvaarding van Zijn werk voor ons, en de vrijspraak van de verantwoordelijkheid van allen die door geloof de Zijnen zijn. De levende vogel, gedoopt in het bloed van verzoening, besprenkelt eerst de melaatse, en neemt dan zijn vlucht in het open veld.

Het is van deze ingang in de hemel na de opstanding dat de brief aan de Hebreëen spreekt, - een ingang door hemelvaart, die de Heer in Zijn woorden tot Maria op de dag van Zijn opstanding ontkent dat die al heeft plaatsgevonden: 'Raak Mij niet aan,' zegt Hij, 'want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader.' Met Zijn hemelvaart is Zijn zitting aan de rechterhand van God verbonden: 'Hij werd opgenomen in de hemel,' zegt Marcus, 'en zat aan de rechterhand van God.' Dit was noodzakelijkerwijs iets dat eenmalig werd gedaan, en niet herhaald hoefde te worden, en zo wordt er altijd

over gesproken in Hebreeën: ‘Wij hebben zulk een Hogepriester, Die gezeten is aan de rechterhand van de Majesteit in de hemelen;’ ‘Door Zijn eigen bloed is Hij eens binnengegaan in het heiligdom;’ ‘maar Deze Man, nadat Hij één offer voor de zonden had geofferd, is voor eeuwig gezeten’ - of heeft Zijn zetel in eeuwigheid ingenomen’ - ‘aan de rechterhand van God.’ Dit is de ware kracht van het laatste vers, hoewel in de RV alleen in de kantlijn staat.

Uit dit alles is het duidelijk dat de intrede die in Hebreeën wordt overwogen, pas na de opstanding en door hemelvaart plaatsvindt, en daarom in de waarde van een werk dat reeds door God is aanvaard. Maar dit zijnde, zou het even duidelijk moeten zijn dat de intrede van de hogepriester in het heiligdom in Leviticus een type daarvan is, en dat het bloed dat hij draagt niet wacht op aanvaarding wanneer het op het verzoendeksel wordt gelegd, maar daar wordt gelegd als reeds aanvaard, om verzoening te doen voor het heiligdom: het werk dat reeds als voltooid wordt beschouwd, wordt voor dit specifieke doel toegepast. Zo kan hetzelfde bloed, in de taal van het Oude Testament, keer op keer verzoening doen, - dat wil zeggen, voor elk nieuw object waarop het wordt toegepast.

Het doel hier is duidelijk: ‘Hij zal verzoening doen voor het heiligdom, vanwege de onreinheid van de kinderen Israëls, en vanwege hun overtredingen in al hun zonden, en alzo zal hij doen voor de tent der samenkomst, die onder hen staat te midden van hun onreinheden.’ Zo hebben we in dit beeld tentoongesteld wat de brief aan de Hebreeën de ‘reiniging van de hemelse dingen’ noemt (Hebr. 9:23). Het is te zien dat het bloed der verzoening datgene is wat het verblijven van de tabernakel rechtvaardigt - dus van de goddelijke

aanwezigheid - te midden van een zondig volk. En zo wordt direct daarna ook het altaar gereinigd, zodat het onder hen kan blijven om hun gaven te heiligen.

Voor ons is er een hogere zegen. Christus is de hemel binnengegaan, niet voor een moment, maar om Zijn plaats in te nemen in de tegenwoordigheid van God voor ons, 'een Hogepriester over het huis van God.' De voorhang is gescheurd als antwoord op Zijn volbrachte werk, wij hebben toegang tot God in het allerheiligste, en worden uitgenodigd om 'nader te komen met een waarachtig hart in volle verzekerdheid van het geloof' (Hebr. 10:22). Het heilige en het allerheiligste zijn nu één, en er is geen 'eerste tabernakel' (Hebr. 9:8).

Maar dit sluit aan bij iets anders, waar Hebreeën niet over uitweidt, hoewel het de basis legt, en andere brieven van Paulus staan er vol mee. De hogepriester is het hoofd en de vertegenwoordiger van de priesterlijke familie voor God, en wij zijn 'samen gezeten in de hemelse gewesten in Christus Jezus.' Dit is in het Oude Testament noodzakelijkerwijs nog een mysterie dat verborgen is in God; en hier kunnen we alleen een verband aangeven. Er is niemand met Aäron in het heiligdom in Leviticus, en hij blijft daar niet. Bij het doen van verzoening is hij natuurlijk alleen.

(4) De numerieke structuur markeert, zoals het duidelijk lijkt, de zondebok als degene die het resultaat geeft voor Israël, het aardse volk. Dit hebben we op andere manieren benadrukt zien worden: de profetie is overduidelijk dat hoewel er al lang geleden voor Israël is gezorgd in het werk van het kruis, het pas is wanneer de Heer verschijnt dat hun zonden als natie zullen worden weggedaan. Op deze manier is de betekenis van de twee bokken volkomen eenvoudig, de eerste is

alleen het lot van de Heer en de echte verzoening, de laatste is echter in zekere zin en met een duidelijk doel ermee geïdentificeerd.

Net als de tweede vogel symboliseert het daarom de resultaten van het werk in plaats van het werk zelf,³ het wegdoen van Israël's zonde ten tijde van de verschijning van de Heer uit de hemel, maar krachtens een werk dat werd volbracht toen Hij binnenging. De twee bokken beelden op deze manier slechts één zondoffer af, dat in zijn Godgerichte zijde wordt gezien in dat wat het lot van de HEERE is, en in zijn effect voor de natie in de zondebok.

Ten eerste, als deze visies waar zijn, dan gaat het om een verzoening voor de wereld die in karakter verschilt van die voor gelovigen. Het werk van het kruis wordt een tweeledig werk, en er is een verzoening die redt en een die niet redt. Als de gelovige alleen gered wordt doordat zijn zonden door een Ander worden gedragen (en dit is plaatsvervangend), dan kan er, als ieders zonden niet worden gedragen,

---

3 Er zijn echter vragen gesteld over het verband tussen deze bokken respectievelijk met verzoening en plaatsvervangend, zo belangrijk in hun betrekking tot de aard van de verzoening zelf, dat het onmogelijk is om de bespreking ervan te vermijden. Er is geprobeerd ze op deze manier te onderscheiden, dat verzoening de verheerlijking van God is door het werk van het kruis, - de bevrediging van Zijn natuur, - op zo'n manier dat het mogelijk is om het aanbod van genade aan alle mensen te doen; terwijl plaatsvervangend datgene is wat onvoorwaardelijk de zonden van Zijn volk wegneemt. Hij is een verzoening voor de hele wereld, zo wordt gezegd, maar Hij draagt alleen de zonden van de laatste: 'De Heer heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen' is op deze manier van toepassing, want zij wier zonden worden gedragen, zouden ze zelf nooit kunnen dragen. Dit zou daarom, als het waar is wat betreft de wereld, universele redding noodzakelijk maken. Laten we dan eens kijken naar deze vragen en wat ze inhouden.

geen redding zijn, en geen voorziening voor de redding, van iemand anders dan de uitverkorenen. Sommigen zouden dit ongetwijfeld ook accepteren, en dit is niet de plaats om het te bespreken: het is beperkte verzoening van de meest starre soort, maar staat geen enkele 'wereld' toe waarop verzoening überhaupt van toepassing kan zijn, behalve de wereld van de uitverkorenen, noch enige verzoening die niet kan redden. Wat dit laatste betreft, is het juist duidelijk: een verzoening die niet kan redden is in geen enkele ware zin 'verzoening'.

Maar als daarentegen een verzoening zonder vervanging nog steeds kan redden, dan is vervanging zelf overbodig en zinloos: er is nergens plaats voor. Zo ver is dit echter van de waarheid, dat het geen bewijs behoeft voor hen die slechts hun Oude Testament voor zich hebben, dat in een plaatsvervangende dragen van zonde de essentie zelf van offer ligt - van verzoening. Zo wordt Gods rechtvaardigheid in het vonnis over zonde gehandhaafd, in dat wat zonde wegneemt; en in de Zoon van God die de plaatsvervanger wordt, wordt goddelijke liefde gehandhaafd in rechtvaardigheid. Dit is wat verzoenend is, - niet Gods hart naar ons toe keert, dat nooit vervreemd was, maar Hem in staat stelt om genade te tonen in overeenstemming met alles wat Hij is.

Dan, wat betreft de mate van verzoening of verzoening, het is inderdaad 'voor de hele wereld' (1 Joh. 2:2), maar niet onvoorwaardelijk: zoals elders wordt gezegd, is Christus 'een verzoening door geloof, door Zijn bloed.' (Rom. 3:25). Het woord hier is het woord voor het verzoendeksel - het 'verzoenende,' wat de betekenis niet raakt. Hij is dus een verzoening voor de hele wereld, voorwaardelijk op geloof, dus in feite voor gelovigen - een onvoorwaardelijke verzoening voor

gelovigen. En plaatsvervanging is (zoals iedereen toegeeft) voor gelovigen; 'een verzoening, door geloof, door Zijn bloed,' (zoals de RV het terecht stelt,) bindt deze twee samen - verzoening en plaatsvervanging - als gelijk in mate en op dezelfde voorwaarde voor allen.

'God had de wereld zo lief dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.' Hier is de universaliteit van de verzoening, en de voorwaarde van geloof waar het ook zal baten. Verkiezing is een waarheid van de Schrift, maar er wordt nooit gezegd dat Christus stierf voor de uitverkorenen, noch eenvoudig, noch op een speciale manier.

Aan de zondaars in Korinthe predikte Paulus als evangelie dat 'Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften' (1 Kor. 15:3), - dat wil zeggen, natuurlijk, voor de zonden van hen tot wie hij zich toen richtte; en het effect is afhankelijk van geloof, 'allen die geloven, worden gerechtvaardigd uit alle dingen' (Hand. 13:39), en 'gerechtvaardigd door geloof,' - dat wil zeggen, wanneer zij geloven. Er wordt nooit gezegd dat Christus stierf voor de uitverkorenen, of dat mensen gerechtvaardigd worden door hun verkiezing, maar door hun geloof. 'Abraham geloofde God, en het werd hem tot gerechtigheid gerekend' (Rom. 4:3).

Gelovende zondaars zijn dus de mensen voor wie Christus stierf, een voorziening die voldoende is voor de hele wereld, als de hele wereld zou geloven. Zo kan het aanbod van verlossing werkelijk aan iedereen worden gedaan, en de verantwoordelijkheid van niet-aanvaarding werkelijk op iedereen worden gedrukt: 'gij wilt niet tot Mij komen,

opdat gij leven moogt hebben' (Joh. 5:40). Dit lijkt allemaal duidelijk; de enige echte moeilijkheid moet nog worden overwogen.

Hoe kan er op deze manier gezegd worden: 'De Heer heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen'? Of dat Christus 'onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout heeft gedragen'? Hier creëren denkgewoonten, en niet de woorden van de Schrift, de verwarring. Er is werkelijk de gedachte in de geest van wat terecht een 'commerciële verzoening' is genoemd, een gedachte die, als ze volledig wordt gewogen, het karakter ervan zal verlagen, en die vreemd is aan de Schrift, hoewel gebouwd op verkeerde gevolgtrekkingen daaruit.

Op de dag des oordeels zullen de mensen 'geoordeeld worden naar hun werken.' Elke zonde zal haar rechtvaardige vergelding ontvangen; er zal een oplegging zijn van 'weinig slagen' of 'vele slagen.' De straf zal strikt in verhouding zijn tot de verdienste.

Nu, als Christus 'onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout heeft gedragen,' dan is dit principe verondersteld de strikte straf van deze zonden in volle omvang op Hem te leggen - zoveel lijden voor zoveel zonde. Hier is het gemakkelijk te zien dat als dit zo is, de verzoening strikt beperkt moet zijn. Om voor één zondaar te verzoenen, nee, voor nog één zonde, moet Hij meer lijden. En als Hij dan ook nog voor deze zonden leed, konden degenen van wie het zonden waren, er niet voor lijden. Het hoogste calvinistische standpunt resulteert: een absoluut doeltreffende verzoening voor degenen van wie Hij de zonden werkelijk droeg, en voor anderen helemaal geen.

Maar de Schrift zegt niets van dit alles, en wat het wel zegt is er niet mee in overeenstemming: een verzoening voor de hele wereld zou op deze manier onmogelijk zijn, en dat geldt ook voor de overbetaling die het schuldoffer eist. Was de waarde van het kruis inderdaad alleen voldoende om slechts zovelen te redden? Of zou er, als de hele wereld erdoor gered was, niet nog steeds een overbetaling zijn geweest? Ja, zeker: want de kracht van de verzoening en de glorie van het volbrachte werk werden niet in zoveel verdiend lijden toegebracht aan Iemand die het niet verdiend had, maar in die dood en toorn die het deel van de mens waren, verkondigd als het heilige oordeel van God door Hem die in hen ging in een volmaakte liefde die de volledige uitdrukking was van goddelijke liefde.

De ‘plaatsvervanger voor straf’, waar sommigen hier over spreken, zou dit niet hebben gedaan; en het ‘equivalent’, waar anderen voor pleiten, kon niet worden gevonden. ‘Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden. Want er staat geschreven: Vervloekt is ieder die aan het hout hangt.’

En als onze zonden Hem hiertoe brachten, zoals ze deden, waarom zouden wij dan niet kunnen zeggen dat ‘Hijzelf onze zonden in Zijn eigen lichaam gedragen heeft,’ als het offer? Of kijkend naar de gehele menigte van de verlostten, dat ‘de HEERE de ongerechtigheid van ons allen op Hem heeft gelegd’? Het offer is waarlijk, volledig doeltreffend voor al Zijn volk, en dat niet alleen voor een bepaald gedefinieerd aantal, maar onbeperkt behalve door het ongeloof dat ‘zo’n grote zaligheid kan verwaarlozen.’}

Voor ons allen is het nuttig om te laten zien dat het gezegende offer de zonde voor niemand wegneemt totdat het aan God is beleden

door hen wier harten zich tot Hem hebben gekeerd in die bekering die nooit gescheiden is van geloof. Het is een voorwaarde van het evangelie, dat 'indien wij onze zonden belijden, God getrouw en rechtvaardig is om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.' (1 Joh. 1:9).

(5) De eerste vier secties van dit hoofdstuk completeren de bijzondere kenmerken van de Grote Verzoendag. De hogepriester trekt nu de witte linnen kledingstukken uit waarmee hij het heiligdom binnenging, en keert terug naar zijn kledingstukken van glorie en schoonheid, zijn gebruikelijke officiële kleding. Hierin offert hij het brandoffer en verbrandt het vet van het zondoffer op het altaar. We hebben al de betekenis gezien van deze twee dingen, die de positieve kant van acceptatie in Christus toevoegen aan het negatieve wegdoen van zonde en hiermee stemt het uitbloeien van kleur in het gewaad van de hogepriester overeen. Het is als Jozefs bonte mantel, Gods erkenning in vreugde van Zijn Zoon, en op deze voet is de mens nu met God, de betekenis, zoals ik geloof, van de numerieke plaats van deze sectie; en hoewel het kort is gegeven, hoeveel zou er ontbreken als we dit niet hadden!

(6) Vervolgens hebben we in het verbranden van het zondoffer buiten het leger de manier waarop de zonde overwonnen en weggenomen wordt, en die Hebrreeën 13 zo beslissend verbindt met de intrede van het bloed in de heilige plaats. Ook dit heeft hier dus zijn noodzakelijke plaats: de uitleg ervan is elders al gegeven.

(7) Ten slotte hebben we in verband met dit alles een sabbat van rust ingesteld, waarin alle werk plechtig verboden is. In verband met verzoening is de betekenis het eenvoudigst. Of het nu voor Israël

is of voor de gelovige nu, geen enkel werk van de mens mag het glorieuze werk aanvullen dat voor zondaars is gedaan. Aan de andere kant mag de rust die zo duur voor ons is gekocht, niet met lichte en onverschillige harten worden ontvangen: Israël moest op de dag van verzoening 'hun zielen verootmoedigen', net zoals ze op het Pascha de bittere kruiden met het lam moesten eten. Alleen een nederige en getuchtigde geest past bij hen die rust genieten door Zijn arbeid, - een vrede die is gemaakt door het bloed van het kruis.

2. Het zeventiende hoofdstuk is strikt genomen een appendix van het zestiende, zoals al gezegd is. De centrale gedachte is die van verzoening door bloed, waarvan het getuigenis, als iets van overtreffend belang, gedurende het hele dagelijkse leven gehandhaafd moet worden.

Wanneer een os, schaap of geit door iemand werd gedood, moest er erkenning zijn van de noodzaak van verzoening en hoe daaraan was voldaan. In feite is de hele natuur, voor iemand die verlicht is door het Woord van God, vol van zulke herinneringen; maar niets spreekt duidelijker dan deze grote natuurlijke verordening dat de dood het onderhoud van het leven moet zijn. Daarom heeft God bepaald dat elke dergelijke maaltijd in gemeenschap met het altaar moet zijn, een feestmaal op een offer. Hoe gezegend zou het voor ons zijn als de echte lessen van de natuur op deze manier voortdurend bekend zouden zijn en ter harte zouden worden genomen, en ons gewone dagelijkse leven aldus in hogere betekenis zou worden verheven! Zo zou God Christus altijd voor onze ogen laten zijn, en de gemeenschap met Hem zou worden bevestigd en versterkt - de dingen die gezien worden en tijdelijk zijn om te dienen aan de dingen die onzichtbaar en eeuwig zijn!

Als voorziening tegen het dwalende hart naar andere goden, is er in dit alles ook een diepe betekenis. In werkelijkheid is het het onbezette deel van ons leven - wat er ook in is dat niet positief aan God is gewijd - dat ons aan de vijand verraad. We moeten beseffen dat in het land van de vijand zoals wij zijn, en niet alleen daar, maar op een dagelijks slagveld, er geen neutraal terrein kan zijn. Wat, en wie ook, niet voor Christus is, is tegen Hem. Er is geen plek waar zonde geen voordeel over ons zal hebben, behalve de aanwezigheid van God. 'Gij zijt mijn schuilplaats,' moet voortdurend de taal van onze ziel zijn.

Het elfde vers, waarin we de kern van het hele hoofdstuk vinden, is al besproken. Het laat ons zien hoe het bloed verzoening doet voor de ziel: het is omdat het leven in het bloed is; en het uitgieten van het bloed is daarom het teken van de dood, niet van het leven, zoals sommigen het perverselijk opvatten: 'Hij heeft zijn ziel uitgestort' - of 'leven' - 'tot de dood', is de geïnspireerde interpretatie.

Afdeling 4. (Lev. 18 - 22)

Heiligheid in praktische wandel

De vierde afdeling toont zo duidelijk zijn karakter dat er geen noodzaak is om erop te hameren. De twee onderafdelingen zijn ook absoluut eenvoudig van karakter, gescheiden door het bereik van de aansprektitel, - de eerste, tot het hele volk, inclusief natuurlijk de priesters; de tweede, tot alleen de priesters. Gezien de aard van deze geboden, hoewel hun belang duidelijk is, vereisen ze weinig uiteenzetting, zoals die binnen het bereik van een werk als het huidige valt, temeer daar het in alle gebruikelijke commentaren te vinden is.

Onderverdeling 1. (Lev. 18 - 20)

Voorschriften voor het hele volk

1. Het eerste deel behandelt wat fundamenteel is voor alle relaties, waaruit plichten jegens de naaste voortvloeien. Seksuele relaties vormen de basis van het gezin, zoals het gezin de basis is van de staat. De orde is daarom perfect, zoals alle Schrift dat is. De banden die zo worden gevormd, zijn de sterkste die van nature onder mensen bestaan, en leiden in hun schending tot de ergste verwarring.

(1) We hebben hier eerst de vermaning tot gehoorzaamheid; een wet waarin leven is gegeven. Hierover kan natuurlijk geen rechtvaardige vraag bestaan. De ondeugden van de mens zijn fysiek hun vernietiging

en beroven het menselijk leven van alles wat het de naam waardig maakt: ‘Mijn zoon, vergeet mijn wet niet, maar laat uw hart mijn geboden bewaren, want lengte van dagen en jaren van leven en vrede zullen zij u vermeerderen. ... Vrees de HEERE en wijk van het kwaad; het zal heil zijn voor uw navel en merg voor uw beenderen’ (Spr. 3:1-2, 7, 8). Het moet noodzakelijkerwijs zo zijn, als God over alles is en ‘de ogen van de HEERE zijn over de rechtvaardigen.’

(2) In de volgende plaats vinden we de grens die aan het huwelijk is gesteld met betrekking tot bloedverwantschap. Hier bewijzen overvloedige redenen het karakter van de goddelijke wet die hierboven is aangekondigd. De wetten van erfelijkheid tonen aan dat in een gevallen ras de erfenis van ziekte waaraan iedereen onderhevig is, wordt geïntensiveerd wanneer soortgelijke neigingen bij beide ouders worden gevonden. In de noodzaak om ook buiten de kring van nauwe verwantschap naar partners te kijken, vindt het egoïsme van de mens een goddelijke beperking, en worden de banden die de mens met de mens in het algemeen verenigen, versterkt en vermenigvuldigd. Bovendien worden de intimiteiten van het huis en het gezin beschermd tegen misbruik.

(3) In de derde plaats worden onreinheden die losstaan van de kwestie van het huwelijk, veroordeeld, - verwarringen en gruwelen waaraan de mens zich gemakkelijk schuldig kan maken, en waarvan de heidense wereld inderdaad vol was.

(4) Om deze zonden verdreef het land waarheen zij gingen zijn inwoners; en zij worden gewaarschuwd dat als zulke dingen beoefend zouden worden, het hen ook zou verdrijven. Gods gerechtigheid is

gelijk aan al Zijn schepselen en Israëel, nu verdreven uit hun land, is er getuige van.

2. Het negentiende hoofdstuk toont de plichten die voortvloeien uit de verbondsrelatie: 'Ik ben de HEERE', vijftien keer herhaald, is de verklaring waarmee elk gebod wordt afgedwongen. Gemeenschap met een heilige God moet in heiligheid zijn: 'Gij zult heilig zijn; want Ik, de HEERE, uw God, ben heilig.'

Er is een vermenging van verschillende voorwaarden die voor de meesten verboden poging om het hoofdstuk in secties te verdelen en waar dit is gedaan is het zeer weinig bevredigend. Moge er voor ons niet de les in dit zijn dat de wet als geheel een web is dat zo geweven is dat het geen scheiding toelaat, net zoals de rechtvaardigheid die het gebiedt, als het vervuld zou worden, als het priestergewaad zou zijn, geweven zonder naad. Er was maar Eén die ooit op aarde deze prachtige bedekking droeg.

3. Dan hebben we in het twintigste hoofdstuk de straffen waarmee de zojuist gegeven wet wordt verzegeld, of geactualiseerd als wet, want een wet zonder straf is helemaal geen wet. De drie afdelingen van het hoofdstuk zijn duidelijk genoeg, maar ik kan er niet dieper op ingaan.

Onderverdeling 2. (Lev. 21, 22)

Voorschriften voor het priesterschap

Wij komen nu tot de wetten voor het priesterschap, waarin wij een hogere scheiding vinden die van nature vereist is van hen die tot

God naderen. Het is goed om hier te bedenken dat alle christenen priesters zijn, en dat, omdat zij dichter bij Hem zijn gebracht dan het Jodendom ooit zou kunnen bewerkstelligen, ja, pas nu werkelijk nabij, de heiligheid die van ons wordt verlangd een overeenkomstig karakter moet hebben. In Israël was veel slechts typerend en uiterlijk. Wij moeten het hebben over de realiteit van wat bij hen typerend was.

De vijf gedeelten hier zijn voor ons gemarkeerd als een afzonderlijk woord van de HEERE.

1. De eerste hiervan dringt aan op onthouding van verontreiniging voor de doden, behalve in het geval van de naaste verwanten, van de kant van mannen die de offers van de HEERE aanbieden; ook op het weigeren van alle onreinheid in zijn relaties, vooral die welke, hoewel het het belangrijkste zijnde, niettemin het meest losjes en op de dictaten van louter passie, zijn binnengegaan. We hebben dan de hogepriester, speciaal gekarakteriseerd als iemand die gezalfd is met de heilige olie, gemarkeerd voor een nog verhevener afscheiding.

2. Het tweede gedeelte heeft betrekking op een persoonlijke smet in de priester die ongeschikt zou zijn voor openbare bediening, hoewel niet voor het deelnemen aan de heilige dingen. Hier worden we herinnerd aan de offerdieren, waarvan dezelfde onberispelijke volmaaktheid werd vereist. Een onberispelijke priester zou niet passen bij een onberispelijk offer, want zowel de een als de ander spreken van Christus. Als we God naderen, kan dat alleen zijn als in de volmaaktheid van Christus voor Hem. Aan de andere kant verhinderen lamme benen een Mefiboseth niet om aan de tafel van de koning te worden ontvangen. Dus de arme lamme priester 'zal

het brood van zijn God eten, zowel van het allerheiligste als van de heilige dingen.’ Koninklijke genade!

3. Het derde deel vaardigt wetten uit tegen de ontheiliging van gewijde dingen, wat het ontheiligen van Gods heilige naam was. Bezoedeling van de priester sneed hem af van het nuttigen ervan zolang de verontreiniging duurde. Ook mocht geen enkele vreemdeling, die niet van het priesterlijk huis was, nuttigen, noch zelfs de dochter van de priester, getrouwd en buiten het priesterlijk huis wonend.

4. Het vierde gedeelte behandelt het onderwerp van gebreken in het offer en is via Mozes gericht aan heel Israël. Het betrof hen allemaal. Alle soorten onvolmaaktheid zijn verboden in de offers, behalve alleen in een vrijwillig offer, waar, omdat zoiets, iets gebrekkigs of overmatig toegestaan zou kunnen worden. Ook mocht er geen verminking van Gods schepselen in het land worden beoefend.

5. Ten slotte, toen aan dit alles was voldaan, waren er nog steeds voorwaarden voor een aanvaardbaar offer, die hier gedetailleerd worden beschreven. Wat betreft de leeftijd, is de wet van de besnijdenis de wet van het offer, en wel om een soortgelijke reden: in de eerste zeven dagen was het onrein, het stempel van de oude schepping zat erop - iets waarover opvallend genoeg niets wordt gezegd met betrekking tot de duif of tortelduif, de vogel des hemels. Hier wordt de oude schepping opzijgezet; in het tweede gebod om het jong en zijn moeder niet op dezelfde dag te doden, worden de natuurlijke schakels echter als erkend getoond; terwijl in het derde, de herhaling van het gebod om niets van het dankoffer tot de tweede dag over te laten, ons wordt geboden op te passen voor de intrede van louter de natuur in de dingen van God.

Afdeling 5. (Lev. 23 - 27)

De mens met God: de weg en het doel

De laatste indeling is, volgens zijn numerieke plaats, de samenvatting van Gods wegen met de mens: waarin ook volledig naar voren komt hoe Zijn hart met hen is. De weg - hoe bedrieglijk die ook mag lijken - leidt tot het einde dat van het begin af aan verzekerd is: want het is de Almachtige God bij wie (vaak onwetend) de mens, Zijn schepsel, is.

De inhoud van deze afdeling is zeer divers van aard en de relatie tussen de verschillende onderdelen wordt beter duidelijk als we ze in detail bespreken dan uit een overzicht dat hier gegeven zou kunnen worden.

1. De eerste onderverdeling geeft ons de 'vastgestelde tijden van de HEERE' - geen 'feesten', want ze zijn niet allemaal dit: Gods wegen leiden ons door schaduw en zonneschijn, en noodzakelijkerwijs, niet willekeurig. Ze eindigen in de volmaakte dag, waarheen ze in Zijn wijsheid altijd hebben geleid.

'Gestelde tijden' zijn tijden van Zijn aanstelling, aan wie als de Eeuwige alle tijden toebehoren, en die in staat is ze aan te passen aan Zijn doel. Ze spreken van almachtige kracht, en bepaald advies dat aldus hun plaats hier bevestigt. Maar het zijn ook 'heilige samenkomsten', verzameltijden, wanneer de stem van God Zijn volk

opwekt en verzamelt. Zijn stem verenigt degenen die ernaar luisteren in gehoorzaamheid, en roept ook tot Hemzelf.

Ze zijn als 'vaste' jaarlijkse dagen, samen de som van het heilige jaar (de cyclus van de goddelijke handelingen op deze manier). De sabbat heeft echter een uitzonderlijke plaats, omdat deze veel vaker voorkomt en om deze reden, en om veel diepere redenen, op zichzelf aan het begin van de reeks wordt geplaatst en in zekere zin apart staat.

Van deze vastgestelde tijden zijn er zeven, het Pascha en het feest van de ongezuurde broden samengenomen, omdat ze in feite, zoals we weten, op de meest intieme manier met elkaar verbonden waren. Deze zevenvoudige indeling heeft, zoals we ook zullen zien, de duidelijkste numerieke rechtvaardiging. Het getal zeven vertelt over de volledigheid van deze handelingen van genade, waarbij de schoof van eerstelingen als het type van de opstanding van Christus duidelijk de derde plaats inneemt.

De reeks verdeelt zich ook, net als andere zevenvoudige, in vier en drie, waarbij de laatste drie allemaal bijna samenkomen in de zevende maand en van toepassing zijn op speciale handelingen van God met Israël in de laatste dagen; terwijl er tussen de voorgaande en deze een duidelijke pauze is, waarbij de eerste duidelijk spreekt over Christus' werk en opstanding, en over de zegen van Pinksteren, toen de Gemeente begon. Zo wordt de 4 + 3 duidelijk gemarkeerd.

Hoewel dit waar is, is er een andere indeling die wordt aangegeven door de herhaling van de woorden: 'En de HEERE sprak tot Mozes', waarvan we de betekenis vaak hebben gezien. Dit is echter op geen enkele manier in strijd met de eerdere indeling, maar verdeelt alleen

de eerste vier feesten in twee en twee, en verbindt zo respectievelijk de sabbat met het Pascha en het ongezuurde brood, en de eerstelingenschoof met Pinksteren.

Al deze verbindingen hebben hun belang, en we zullen iets van de betekenis van het type missen als we er een van over het hoofd zien; toch is het zevenvoudige karakter uiteindelijk datgene wat overheerst, en de fundamentele structuur van het hoofdstuk geeft, en dit mogen we verwachten in Gods vastgestelde tijden. Hoe prachtig predikt al deze numerieke indeling ons over het volmaakte bevel dat Hij heeft over de hele geschiedenis van de mens, en over de geestelijke orde die door datgene heen schijnt, wat op het eerste gezicht slechts een grondige wanorde lijkt! En wat een goede les, dit! Het rafelige einde van Gods schepping ligt altijd buiten de microscoop; en waar Zijn schepping is, ook al is het schepsel in opstand, is nog steeds Zijn koninkrijk. Gezegend zij God!

(1) Wij beginnen met de sabbat, die, zoals gezegd, een unieke plaats inneemt onder deze tijden van de HEERE. Wij hebben aan het begin van Genesis gezien wat het voorafschaduwde: het is de rust van God waarin wij nog zullen binnengaan, zoals de apostel zegt: er blijft een rust over' - een 'Sabbatisme' of sabbat-onderhouding' voor het volk van God.' (Hebr. 4:9).

Hoewel het aan het einde van alles komt (want al het andere zal eindigen, maar dit niet), is het dat wat, om menselijkerwijs te spreken, het eerste is bij God; en hier op de eerste plaats gezet als dat wat als eendoorzaak al het overige regeert. Al het overige zijn tussenstadia, anticipaties op het einddoel, waarin zij achtereenvolgens de kenmerken introduceren die vanaf dat moment bij ons in hoop

zullen blijven en ons ten slotte zullen begroeten als vertrouwde dingen. De hemel wordt aldus voor ons vervuld: de rust wordt zoals God past, zoals Zijn natuur bevredigt, daarom Zichzelf weerspiegelt.

De frequentie van het houden van de sabbat, vergeleken met andere feesten van de wet, is het bewijs van hoe God Zijn volk zou herinneren aan de waarheid die het verankert; terwijl de profeten kenmerkend benadrukken hoe belangrijk het is. Het verbindt de rust van God met Zijn vreugde in Zijn werk, door de verstoring die de zonde heeft veroorzaakt alleen maar verheven tot een hogere sfeer, en verdiept in een oneindige betekenis.

Het is een 'rust in Zijn liefde', maar een heilige liefde, die zich bovendien heeft getoond in offer, in daad zowel als woord, zodat genade zou kunnen heersen door gerechtigheid: en dit is waarom het Pascha en het ongezuurde feest verbonden zijn, zoals we hebben gezien, met de sabbat. Ook hier moet de arbeid die de zonde heeft meegebracht (geen activiteit, die slechts de kracht is van een gezond leven, maar de gedwongen noodzaak van arbeid) opzij worden gezet, zoals toen het voor het eerst aan Israël werd gegeven, we hebben gezien dat het manna, dat brood voor hen zonder arbeid voorzag, eraan voorafging.

De sabbat is dus het einde dat vanaf het begin wordt gezien: zoals genoten door geloof waarmee wij beginnen. God Zelf neemt daarin Zijn plaats in voor de ziel als Degene die de hele loop van de menselijke geschiedenis beheerst om Zijn volk tot het vastgestelde einde te brengen, waarin Hij verheerlijkt wordt en zij voor eeuwig gezegend worden.

(2) Volg nu in het nauwste verband, maar in een volgorde die diep leerzaam is, het Pascha en het feest van het ongezuurde brood. De scheiding tussen hen is uniek en moet een doel hebben; want het daadwerkelijke eten van het ongezuurde brood begon met het Pascha zelf, en zo staat het in Exodus 12:18, 'op de veertiende dag van de maand, tegen de avond,' - de Pascha-dag. Hier komt het Pascha vóór het feest: het lam krijgt de eerste plaats toegewezen, en zelfs het eten van het lam; hoewel in feite het zuurdeeg en het lam niet samen op dezelfde tafel mogen worden toegestaan.

Alle heiligheid is gegrond op verlossing en de kennis daarvan in de ziel. Christus' kostbare werk is het eerste en enige voor de redding, en heiligheid is de vrucht ervan in de geredde ziel. Beide zijn absoluut nodig voor die rust van God waarmee ze verbonden zijn, maar het belang van de orde is wat in dit karakter wordt benadrukt, - geloof in een Ander dat, dat de ziel naar God trekt, haar uit de zonde trekt. Er is geen andere manier. En zo heeft onze rust God al in zich, rechtvaardig en heilig, en absoluut voor ons, terwijl we wachten op de rust van God, niet eenvoudigweg de onze, maar de Zijne.

(3) Het derde gedeelte brengt ons tot het land en tot de eerstelingen van de oogst. De tarwekorrel is in de grond gevallen en gestorven, en hier is de vrucht hiervan, het gemakkelijk te lezen type van opstanding. 'Christus is uit de doden opgewekt, de eersteling van hen die slapen,' zegt de apostel. De eerstelingen impliceren de oogst die zal volgen. 'De dag na de sabbat' is natuurlijk de eerste dag van de week, en dan wordt het voor de HEERE bewogen, terwijl een ram van het eerste jaar met zijn graanoffer en drankoffer wordt geofferd voor een aangename geur. Het is in alle waarde van wat Hij is, en wat

Zijn werk is, dat Christus uit de doden werd opgewekt, en in deze ene schoof is de aanvaarding van de hele oogst: Hij werd 'opnieuw opgewekt voor onze rechtvaardiging.'

(4) Dit is in het land, niet in de woestijn: de opstanding is noodzakelijkerwijs verbonden met het land, onze intrede, zoals afgebeeld in Jozua, in de hemelse gewesten. Het is net zo hemels dat wij dit deel genieten: aanvaard in Christus behoren wij tot een andere sfeer dan die van de aarde; en dat is wat naar voren wordt gebracht in het volgende feest, de vijftigste dag erna, - Pinksteren.

Zeven sabbatten zijn nu voltooid, volmaakte rust wat betreft het verleden is gevonden, en opnieuw is de eerste dag gekomen, het begin van een nieuwe toestand, de onthulling van een nieuwe schepping, - een vijftigste dag, (5 x 10,) waarin de mens inderdaad begint met de Almachtige God, het 'nieuwe spijsoffer' dat spreekt van een nieuwe mate van capaciteit in toewijding aan de Heer. De twee beweegbroden van de eerstelingen laten ons opnieuw zien wat de stervende 'tarwekorrel' heeft voortgebracht: het is de Gemeente, hoewel niet in haar eenheid als lichaam van Christus, maar twee broden, wat misschien duidt op de gemeenschap van het volk van Christus, een 'gemeenschap met de Vader en de Zoon'.

Het is zeker dat we ons in het bereik van het praktische leven bevinden, zoals het aantal van de sectie duidelijk aangeeft, niet minder dan het aantal broden. Deze spreken niet over positie, en bijna de volgende woorden zijn doorslaggevend bewijs: 'ze zullen van fijn meel zijn', waar, en tot nu toe zoals Christus Zelf (want we hebben dit type al gehad), maar 'ze zullen gebakken worden met zuurdesem', en

hier weten we meteen dat we de praktische toestand hebben, en de toestand, van gevallen mensen.

Het gevolg is dat hun positie anders moet worden aangegeven, en de zonde die aldus in hen wordt gevonden, moet worden voldaan door een zondoffer, een ruige bok, met twee eenjarige lammeren voor een vrede-, en met zeven lammeren, en een os, en twee rammen voor een brandoffer. Volmaakte aanvaarding wordt hier zeer sterk benadrukt, maar de aanwezigheid van zonde in de aanvaarde ook, die hun aanvaarding niet aantast, Gods genade, overeenkomstig volmaakte gerechtigheid, die het wegneemt.

Hier zijn dan christenen, en volgens Gods ideaal van hen (want zij zijn een beweegoffer voor Hem), maar als verlost, toch op aarde. Wij vinden in hen de natuur van Christus, het fijne meel, maar zonde in hen ook in de oude natuur; inderdaad niet werkend (want het is Gods ideaal) maar toch daar. Dat het zuurdeeg kan werken, helaas, en dat min of meer doet, in alles, hebben we uit vele geschriften voldoende verzekeringen. Als we onszelf dood voor het zuurdeeg rekenen, wordt het onderworpen, niet uitgeworpen, maar toch de gemeenschap niet bedervend, zoals de twee broden ons prachtig lijken te verzekeren. Hoe volmaakt zijn deze combinaties van contrasterende kenmerken; en hoe groot is de volheid in het type hier!

Het derde en vierde deel zijn, zoals reeds gezegd, met elkaar verbonden als één communicatie van de HEERE, en het is gemakkelijk te zien hoezeer ze werkelijk één zijn.

Aan het einde van het vierde gedeelte hebben we een woord laten vallen over de oogst, dat enerzijds bedoeld lijkt om aan te geven

dat Gods genade voor de heidenen, die zo volledig in de Gemeente is getoond, hiermee niet is uitgeput, maar op een toekomstige dag in zegen voor hen zal schijnen; terwijl het anderzijds niet de wonderbaarlijke zegen zal zijn die zich manifesteert in hen die als eerstelingen met de verrezen Christus zijn verbonden.

Hier, wanneer Israëls oogst wordt geoogst, worden de hoeken van de velden overgelaten aan de armen en de vreemdeling. Het is op deze manier dat de heidenen op de duizendjarige dag zullen deelnemen aan Israëls zegeningen. En dit is duidelijk hoe de profeten uit het Oude Testament overal spreken. Toch zijn de minste van deze zegeningen wonderbaarlijke zegeningen, en de barmhartigheden van de Heer voor allen zijn tedere barmhartigheden. Tederheid wordt gemanifesteerd in deze speciale vermelding van de armen en de vreemdeling.

Maar Israëls eigen zegen moet nog aan ons worden voorgelegd, en deze mededeling brengt ons vooruitlopend tot het einde: nog een aanwijzing dat met het vierde deel een afdeling van deze 'tijden' wordt afgesloten. Zoals al gezegd, treedt hier een interval op dat de twee afdelingen nog verder scheidt, Pinksteren in de derde maand en de rest van de feesten samen in de zevende maand, waarvan de betekenis gemakkelijk te herkennen is. Het is de tijd van de voltooiing van de zegen voor Israël, overeenkomstig de onveranderlijke doeleinden van de liefde met betrekking tot hen.

(5) Het vijfde deel is daarom een gedenkteken van het blazen op trompetten op de eerste van de zevende maand, de dag van de nieuwe maan, dat wil zeggen, wanneer te zijner tijd, overeenkomstig de goddelijke orde, de zon weer op hen begint te schijnen en zij daarom

haar licht weerkaatsen. Het nummer van het deel kan wijzen op deze bestemde tijd in goddelijke regering, en ook op het karakter ervan, zoals wanneer de mens in zijn zwakheid weer begint te wandelen voor de Almachtige God - altijd de bestemde tijd voor zegen.

In feite suggereert het kleine draadje zilveren licht, dat in zijn glans suggereert dat verzoening alleen door de goddelijke glorie op de mens schijnt, ook het kleine overblijfsel in Israël, in wie genade zich manifesteert, vóór de volledige nationale bekering en wending tot God van Zach. 12. Met slechts een overblijfsel is dit blazen op trompetten ter herinnering, om Israël te laten nadenken over hun wegen en zich te wenden tot Hem die zij hebben verlaten. Inderdaad, hier begint een noot die nog een dode wereld moet wekken: want de zegen van de wereld wacht op Israëls herstel. Hier komen herstel en een offer en een heilige samenkomst dan passend samen. Zodra God begint te werken, kan het geloof rusten in de zekerheid dat Hij die het heeft ondernomen, het zal volbrengen. Een onvoltooid werk kan slechts een verwijt van de mens zijn, en nooit van God.

(6) Verzoening brengt de heerlijkheid terug, maar de mens moet ook zijn behoefte leren kennen en nederig ontvangen. Dit zal voor de natie zijn wanneer 'Hij komt met de wolken, en elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben;' en, wanneer 'zij Hem zullen aanschouwen, die zij doorstoken hebben, zullen zij over Hem rouw bedrijven, zoals men rouw bedrijft over zijn eniggeboren zoon:' en 'op die dag zal er een fontein geopend worden' voor hen 'voor zonde en voor onreinheid.' (Verg. Zach. 12 - 13:1; Openb. 1:7). Prachtig past alles hier bij deze verzoendag die al is ingegaan, wanneer zij een sabbat van rust hebben en hun zielen verootmoedigen en

hun offer door vuur aan de HEERE aanbieden. Hier is inderdaad de overwinning van onze Jozef over Zijn broeders, de overwinning van goddelijke genade.

(7) Alles sluit dan af met het Loofhuttenfeest, dat begint met de vijftiende dag van de maand (3 x 5) de juiste tijd in de regering, maar van goddelijke manifestatie en glorie. En de week van vreugde gaat nu over naar de achtste dag, dat wil zeggen, het nieuwe tijdperk; dat is geen week maar een 'dag', maar een eeuwige dag. Hier is de rust compleet, terwijl de offers zich vermenigvuldigen, en de woestijn is slechts een herinnering, die de constante lofprijzing niet bederft, maar helpt.

Met de achtste dag wordt de eeuwige sabbat bereikt waarmee we begonnen, en is de cyclus van Gods handelen voltooid.

2. De tweede onderverdeling omvat twee secties die in opvallend contrast met elkaar staan. We hebben geleerd dat we onder dit nummer naar contrasten kunnen zoeken; en hier is de les voor ons het contrast zelf, dat toch in de wegen van God noodzakelijkerwijs een harmonie is, de tweevoudige getuige van Hemzelf, die in staat is het licht en de gemeenschap van Zijn Geest te behouden door de donkerste nacht die de mens heeft gekend, terwijl hij zeker de onberouwvolle overtreder oordeelt. We zijn in de vijfde afdeling van het boek, laten we dat onthouden, waarin Gods wegen altijd het onderwerp zijn.

(1) In het eerste gedeelte is het duidelijk de eeuwigheid, zoals gehandhaafd door de priester, van het licht en van het toonbrood, waarop wordt aangedrongen, en dit overeenkomstig het bevel van

God. Zijn wil, oppermachtig, en die niet kan ontbreken aan het vermogen om zichzelf uit te drukken; is dat waarvan alles afhangt. Christus, die dienst doet in het hemelse heiligdom, is Degene aan wie alles is toevertrouwd. In Zijn handen kan geen falen zijn; en gezegend is het om dit te weten. We moeten de twee delen van dit gedeelte echter afzonderlijk beschouwen.

En eerst, de eeuwigheid van het licht. De kinderen van Israël moeten de olie leveren waarmee het in stand wordt gehouden: gezegende noodzaak! het volk van God is het door wie het licht van de Geest in stand moet worden gehouden, want het is door en in de mens dat de Geest werkt. Zo brandt de lamp van avond tot morgen voor de HEERE voortdurend: er wordt niets gezegd dan over de nacht, want in de wereld is het altijd nacht; maar er zijn andere kenmerken in dit beeld die ons verder zullen leiden. Het licht is in het huis van God, en Israël was dat huis niet; de kandelaar die dit licht draagt is Christus, de eerstgeborene uit de doden; en Aärons bediening in het heiligdom wijst op Zijn huidige priesterschap over het huis van God.

Wij leven daarom typisch in christelijke tijden, en we zien goed dat het niet alleen nacht is in de wereld, maar ook nacht in Israël. God heeft dus inderdaad het licht in stand gehouden terwijl Israël van Hem is afgeweken; maar Hij heeft het niet alleen in stand gehouden, Hij heeft het opgetild naar een hogere en hemelse sfeer. Het christendom heeft de plaats ingenomen van het jodendom; en dit komt overeen met het beeld dat ons in het vorige hoofdstuk is gegeven, waarin het Pascha, de eerstelingengarve en Pinksteren ons onmiskenbaar hetzelfde vertellen. De lijn van waarheid is hier anders, maar parallel aan de vorige.

Het tweede deel spreekt over het toonbrood. Naarmate het licht blijft, gaat de gemeenschap door; en hier hebben de twaalf broden velen doen geloven dat Israël zelf wordt vertegenwoordigd. Ongetwijfeld spreken deze twaalf broden over de twaalf stammen, maar de gemeenschap in het heiligdom heeft hier geen betrekking op de natie, maar op de priesters. Het toonbrood behoort toe aan de priesters, en de priesters, zoals we keer op keer hebben gezien, vertegenwoordigen het volk van God, dat allemaal priesters zijn. Christenen zijn het 'heilige priesterschap' (1 Petrus 2:5); en de twaalf stammen die in het toonbrood worden vertegenwoordigd, kunnen ook christenen symboliseren.

Eigenlijk moet het brood als voedsel van de priesters Christus zijn, en als het aanwezigheidsbrood (of toonbrood) Christus die naar God is opgegaan. We hebben gezien dat de tafel, net als de ark van het verbond, ook spreekt over Christus, en verheerlijkt, de gemeenschap onderhoudend, de broden die erop rusten; en hier, terwijl wij ons met Hem voeden, worden wij geroepen om tegelijkertijd onze identificatie met Hem te realiseren. Het is aanwezigheidsbrood, met de wierook van Zijn aanvaardbaarheid erop, en de twaalf broden die ons Zijn representatie van Zijn volk laten kennen, hun identificatie met Hem voor God. Misschien kunnen de 'twaalf' hier, net als de twaalf van de hemelse stad, die volmaakte heerschappij van God suggereren die in onze onderwerping daaraan de praktische uitkomst van gemeenschap laat zien, als de vreugde van de eeuwigheid - 'God alles in allen.'

(2) Zo vertellen het licht en het toonbrood, beide in het huis van God, beide bevolen door onze verrezen Priester, hetzelfde verhaal van

het christendom dat het Jodendom op aarde heeft vervangen - want dit is op aarde. Nu, wat vertelt het oordeel van de godslasteraar aan de andere kant? 'Israël zelf als geheel is onder deze vreselijke vloek gevallen. ... Dat wil zeggen, we hebben het plechtige feit dat het volk, dat het middel tot zegen voor alle anderen had moeten zijn, zelf onder deze vloek is gegaan en schuldig is geweest, in de meest pijnlijke vorm, aan 'het lasteren van de Naam.' Wij weten hoe dit is geweest; wij weten hoe zij Hem behandelden die het Woord van God is en de Vader verklaarde, die de HEERE Zelf was en is.

Wij weten hoe Israël, toegevend aan de gedachten van de wereld (zoals hier wordt gezegd, de zoon van een Israëlitische vrouw wiens vader een Egyptenaar was) volledig ten prooi gevallen was aan vleselijke wijsheid wat betreft de Messias, schuldig was aan het verwerpen van God in de persoon van Jezus van Nazareth, en aan het lasteren van de Naam. Dienovereenkomstig zijn zij onder de vloek gevallen, die definitief zou zijn als de genade van God niet was, die weet hoe hij het meest wanhopige geval moet aanpakken. Maar inderdaad, wat betreft de massa van de natie, is dat oordeel definitief. Het is het overblijfsel dat een sterke natie zal worden in de dag die nabij is. Over de afvalligen zal de toorn ten volle komen.'⁴

De toevoeging hieraan van de straf voor hem die een man zou doden, geeft een ander kenmerk van overeenkomst met het geval van hen die de Heer der heerlijkheid doodden; en de naam van Dan wijst vooruit naar de afvalligheid van de laatste dagen. Zo lijkt de verwerping van het volk Israël tijdens de huidige dag van genade aan de heidenen

---

4 'Lezingen Inleiding tot de Pentateuch,' door W. Kelly.

duidelijk aangegeven, en de twee delen van dit vierentwintigste hoofdstuk zijn in volmaakte harmonie.

Toch is de verwerping van Israël noch compleet noch definitief. Er is nog steeds, zoals de apostel zegt, een verkiezing van genade; terwijl zij in de toekomst, nadat zij berouw hebben getoond over hun ongeloof, opnieuw door de Heer zullen worden aanvaard. Hiervan verzekert de volgende onderverdeling ons volledig.

3. Het sabbatjaar en het jubeljaar staan duidelijk met elkaar in verband, en met die zevenvoudige reeks die, hetzij in dagen of maanden of jaren, voortdurend predikte over een rust die zou komen en die een zegen zou zijn voor het volk, heiligheid voor de HEERE. Maar dit moet voor zondaars gevonden worden in genade en door verlossing, en dat is waar het jubeljaar bovenal van getuigt, waarin het land, verloren door armoede (en armoede in Israël kon alleen door zonde zijn), werd teruggegeven aan hem die het had verloren volgens de soevereine wil van God alleen.

Hoe dit van toepassing is op Israël als natie is volkomen duidelijk. Net zoals ieder individu in alle stammen (behalve Levi) geboorterecht had in het land, zo had Israël als geheel recht op haar land, en als zij het niet in bezit had, was het vanwege zonde dat zij werd onteigend. Haar huidige verstrooiing, zonder enige ruimte voor twijfel, betekent dat zij voor het heden aldus door God is verstoten. Aan de andere kant, zoals het jubeljaar onfeilbaar zijn land aan de individuele Israëliet teruggaf, zo spreekt het typisch over Gods doel dat het land als geheel - en we kunnen toevoegen, overeenkomstig de volledige omvang van de oorspronkelijke belofte die nog nooit door hen is

gerealiseerd - aan de natie zal worden teruggegeven, en zij daarom in de gunst van God zullen worden hersteld.

Op een Pascha werd het tegenbeeld van het Pascha vervuld, zoals we goed weten; op een Pinksteren kwam wat wij nog steeds Pinksteren noemen: zo zal er zeker een jubeljaar komen dat in de volle betekenis 'jubeljaar' zal zijn, en Israël zal terugkeren naar het ongestoorde bezit van haar erfgoed van de Heer: 'En het zal te dien dage geschieden, dat de Heer zal afdrijven van de bedding van de rivier tot aan de beek van Egypte, en gij zult één voor één verzameld worden, o gij kinderen Israëls. En het zal te dien dage geschieden, dat de grote bazuin geblazen zal worden, en zij zullen komen, die op het punt stonden om te vergaan in het land van Assyrië, en de verdrevenen in het land van Egypte, en zij zullen de Heer aanbidden op de heilige berg te Jeruzalem.' (Jes. 27:12-13).

(1) De relatie van het sabbatjaar tot het jubeljaar is op deze manier. Het land was van de Heer, zoals alle land, maar hier laat de Heer Zijn aanspraak erop gelden. Door het recht op eigendom elk zevende jaar op te geven, bezat de Israëliet van wie hij het had. Want dat jaar was hij geen eigenaar: de oogst behoorde aan iemand evenveel toe als aan hem, en het was uitdrukkelijk als een sabbat voor de HEERE dat deze werd ingesteld. Dat jaar ontving de HEERE iedereen vrijelijk met datgene wat onder Zijn hand opkwam, los van menselijke bebouwing. Het was van deze erkenning van de goddelijke heerschappij dat Israëls bezit van het geheel afhing. Voor de schending van dit gebod moest het land genieten van zijn sabbatten die eraan waren ontworsteld, en die leeg lagen terwijl het volk was weggeworpen (Lev. 26:35).

En dit geeft duidelijk betekenis aan het jubeljaar-herstel. Bovendien verbindt de Heer in Zijn gelijkenis van de landlieden uitdrukkelijk hun verwerping van Hemzelf met de verwerping van de rechten van de HEERE over de wijngaard die Hij hun had verhuurd. Hier wordt het idee dat in het sabbatjaar wordt overgebracht, uitgebreid en ontwikkeld (Matt. 21:33-41). De profeten waren Zijn dienaren die waren gezonden om Zijn vruchten te ontvangen: 'Daarna zond Hij tot hen Zijn Zoon, zeggende: Zij zullen Mijn Zoon ontzien. Maar toen de landlieden de Zoon zagen, zeiden zij onder elkander: Deze is de erfgenaam; kom, laten wij Hem doden en Zijn erfenis in beslag nemen.' Vandaar dat het rechtvaardige oordeel over hen komt.

Maar hoe gezegend een voorproefje van het herstelde paradijs, dit hele jaar van genot zonder arbeid, en gemeenschap van zegen die armoede uit het land verdreef! Al is het maar een glimp van wat er in Zijn hart is, hoe goed om te beseffen, dat onze God zo is! Maar wij kennen Hem hoeveel beter! en in deze Zoon van Zijn liefde, die door de ongelovige hebzucht van de mens werd verworpen.

(2) Het jubeljaar is het vijftigste jaar, volgend op de zevende sabbatdag, zoals Pinksteren, de vijftigste dag, volgde op de zevende sabbatdag vanaf de schoof van de opstanding. Het is het Joodse Pinksteren, zoals het onze het Christelijke is. De poging die is gedaan om aan te tonen dat het het negenenveertigste jaar is, of het zevende sabbatjaar zelf, zou, als het succesvol zou zijn, het type veel van zijn betekenis ontnemen. Pinksteren is de dag na de sabbat, - een achtste dag, de eerste van een nieuwe week, een type van zegen van de nieuwe schepping. Dit Pinksteren der jaren is op dezelfde manier een achtste jaar, en het type van genade van het nieuwe verbond. Het is in de

genade van het nieuwe verbond, de zoete uitdrukking van de 'Ik wil' van God, dat de natie hersteld kan en zal worden; en zo is het, zoals de achtste dag van het Loofhuttenfeest ons heeft verzekerd, dat de zegen zonder onderbreking doorloopt van de tijd tot in de eeuwigheid.

En dan dit vijftigste jaar, wat een prachtige overloop van de sabbat is het in zijn betekenis (5 x 10): de mens met de Almachtige God en het vermogen in genade om voor Hem te wandelen!

Op de dag van verzoening klinkt die trompet van het jubeljaar, nadat de zondebok de zonden van het volk heeft weggedragen waar ze nooit meer worden gevonden; en nogmaals, hoe prachtig toont zijn geboortedag zijn genadige karakter! Nu is het hele jaar geheiligd, en als zodanig wordt vrijheid aan allen verkondigd; en nog steeds ontvangt de HEERE, zonder enige beperking voor iemand, of beperking tot overvloed, alle inwoners van het land: spontaan groeien de vruchten; er is nergens een vloek. 'In het jaar van dit jubeljaar zult gij een ieder tot zijn bezit wederkeren.'

Ondertussen, voordat het kwam, reguleerde het jubeljaar de waarde van alle bezittingen van dit soort die niet door geboorterecht aan de bezitter waren verzekerd. Zolang bezat alleen de koper deze, en veel onrecht werd hem aangedaan die zulke dingen voor een hoge prijs kocht toen het jubeljaar nabij was! Het jubeljaar was nadat de hogepriester weer uit het heiligdom verscheen, en is er geen parallel voor ons? geen te dure dingen kopen die (hoezeer ook onze geboorterechtbezittingen veiliggesteld) zeker voorbij zullen gaan wanneer Christus onze Heer verschijnt?

Zo zien wij dat Gods principe met betrekking tot het land is, dat 'het land niet vervreemd kan worden': en waarom? Want het is van Hem, en Hij is genadig. Waar van Israëls land, zodat zij er zeker naar zullen terugkeren; waar van onze hemelse erfenis. Wij zijn 'wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u, die door de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot zaligheid, gereed om geopenbaard te worden in de laatste tijd.' (1 Petrus 1:3-5). Israël voor het land, en het land voor Israël! Is het nu niet een feit dat duidelijk is? En net zo is de heilige nu voor de hemel, en de hemel voor de heilige. Heer, houd ons indachtig aan ons jubeljaar, - Uw komst voor ons!

4. In de vierde onderverdeling hebben we Israël in duidelijke woorden op de proef gesteld. Zegen en vloek worden hen voorgehouden, met een belofte van herstel afhankelijk van berouw, zelfs na hun verstrooiing in het land van hun vijanden. Deze drie dingen geven ons duidelijk de drie secties van het hoofdstuk. De eeuwigheid van het verbond met hun vaders wordt aan het einde bevestigd.

(1) Ten eerste de zegen die aan gehoorzaamheid beloofd wordt: overvloed, vrede, overwinning in conflict, Gods tabernakel onder hen, van Hem die de band van hun juk heeft verbroken en hen van andere dienstbaarheid heeft bevrijd.

(2) Vervolgens wordt het effect van het verbroken verbond uitgebreid beschreven: geleidelijke oordelen, die steeds heviger worden naarmate zij onberouwvol blijven, en die uiteindelijk leiden tot totale verstrooiing en uitputting in het land van hun vijanden.

(3) Dan, op hun belijdenis en verootmoediging voor God, zal Hij Zijn verbond met hun vaders, Abraham, Izak en Jakob, gedenken, en zal Hij het land gedenken. Zij zullen nooit volkomen vernietigd worden, want hun God is die de HEERE, die hen uit het land Egypte heeft geleid, om hun tot een God te zijn.

Met het slotvers van dit hoofdstuk eindigen de verordeningen en bepalingen op de berg Sinäi. Het volgende hoofdstuk moet daarom worden beschouwd als een bijlage bij het boek.

5. Het afsluitende hoofdstuk spreekt over speciale geloften. Deze waren vrijwillig in hun onderneming, maar niet wat betreft hun vervulling toen ze werden ondernomen. Ze waren toen noodzakelijkerwijs een deel van eenvoudige rechtvaardigheid om te vervullen, en hun vervulling was een zaak die onderworpen was aan het oordeel van Hem aan wie ze waren gedaan. De mens kon berouw hebben van zijn belofte en zich gemakkelijk laten gaan wat betreft de uitvoering. De beoordeling van zijn gelofte werd daarom niet overgelaten aan de maker ervan. God Zelf, of de priester als Zijn woordvoerder, besliste alles.⁵

---

5 Uw schatting' van de AV, hoewel ondersteund door de Herziene, en wat het pronominale suffix lijkt, is op zijn minst twijfelachtig: zie Gardner's Leviticus in Lange's Commentary. Hij citeert Horsley en Delgado als bewijs dat de cha in feite niet het voornaamwoord is, en citeert de Septuagint, Onkelos, de Vulgaat en Syrische versies die het weglaten. Er zijn moeilijkheden met de algemene lezing, want de schatting is tenslotte vast, waar blijkbaar verwezen wordt naar Mozes, zoals in vers 3-7, en dan waar er behoefte zou kunnen zijn aan persoonlijk oordeel, wordt het niet verwezen naar Mozes, maar naar de priester (vers 8). En zo ook met het beest, het huis en het veld.

Met deze schatting van de gelofte is het hoofdstuk grotendeels bezet. Als het een persoonlijke toewijding was, werd het vervuld door het betalen van het bedrag, en waar er armoede was, werd dit teder overwogen. Zo kon de gelofte van huis of land worden vereffend door een geldelijke betaling; alleen hier, als een verlossing, wat de betaling voor de persoon niet wordt gezegd te zijn, moet een vijfde deel van de waarde worden toegevoegd. Een schoon offerdier kon daarentegen niet worden verlost of geruild voor een ander, zelfs niet voor een beter: een dergelijke uitwisseling proberen was alleen het verbeuren van de vervanging.

(1) Nu, bij de aanvaarding van het wettelijke verbond, had Israël in feite zo'n gelofte van zelftoewijding aan de Heer gedaan; en God had in die geboden met betrekking tot heiliging, die nu waren vastgelegd, de schatting vastgelegd van wat die gelofte inhield. Nee, Hij was ook genadig geweest voor de armoede van het volk, zoals alle voorzieningen met betrekking tot het priesterschap ons speciaal verzekeren. De priester is inderdaad de speciale getuige van zo'n barmhartige overweging van geestelijke armoede. Toch was het nog steeds een 'wet' die 'niets volmaakt maakte' en niet kon baten. Israël kwam hun gelofte niet na, wat de barmhartige bevrijding ook zou mogen zijn. Op de wettelijke grond zijn zij (en wij) slechts bankroete en geruïneerde zondaars.

Het is dus zo dat de Heer in de Bergrede nu duidelijk het zweren verbiedt: 'Gij hebt gehoord, dat er gezegd is door hen van ouds: Gij zult uzelf niet verlaten, maar gij zult uw eden aan de Heer gestand doen; maar Ik zeg u: Zweer in het geheel niet.' En dit is gegrond op die zwakheid van de mens, waarvan de wet aantoonde dat het

zijn morele toestand was. Het is dan ook duidelijk dat werkelijke heiliging door de wet een onmogelijkheid was; en wat een licht werpt dit op dit hoofdstuk, en zijn relatie tot het hele boek Leviticus, waarvan het thema overal heiliging is! Genade wordt aldus getoond als de enige kracht ervoor: de zwakken moeten bij de Sterken zijn, de prachtige les van al deze Deuteronomische samenvattingen. Mogen wij het goed leren!

(2) Maar nu komt de voorziening van genade in het offer. De mens had immers zijn waarde, en hoewel hij die voor zichzelf niet kon betalen, kon die betaald worden. Voor de mens zou er ontsnapping mogelijk zijn; voor het toegewijde Slachtoffer was er geen ontsnapping. Er kon geen vervanging voor Hem worden voorzien, en wie zou Zijn waarde juist kunnen schatten? Proberen te staan waar Hij alleen kon staan, zou een simpele en hopeloze verbeurdverklaring en ondergang zijn. De onreine zou verlost kunnen worden - verlost met meer dan de volledige waarde; niet zo het zuivere offer. Hoe duidelijk en overtuigend spreekt hier alles tot ons over Christus!

(3) Vervolgens komt het toegewijde huis, en Israël had zo'n huis, een heilig en mooi huis, gemaakt, zoals we hebben gezien, van de toegewijde dingen. Het was het teken van hun grote onderscheidende zegen, de woning van God onder hen, dat huis geheiligd aan de Heer, en toch het hunne, maar alleen zo gemaakt door verlossing. Hoe gering de schets ook is, de kenmerken ervan kunnen worden herkend. En het is pas na en door het offer dat hun huis, zoals het nog zal zijn, het hunne kan zijn.

Zo is alles in harmonie; terwijl er ook voor ons als christenen een huis is, een verlost huis, waarin God woont; maar geen huis met

handen gemaakt, - een hemels huis, maar verlost van de aarde: 'wiens huis zijn wij.' Israël en het volk van Christus beantwoorden elkaar nu op deze manier, zodat we nauwelijks kunnen zeggen tot welk type het meest volledig behoort.

(4) Dan hebben we het land; en Israëls land, hoewel geheiligd aan de Heer, hadden ze inderdaad aan een ander verkocht; daarom zal het in het jubeljaar geheel van de HEERE en de priester zijn. Zo zal goddelijke genade de erfenis die ze zo verloren hebben, uit hun hoede nemen. Het zal Immanuels land zijn; en Zijn arm zal het voortaan bewaren. Nooit meer zal het verwoesting kennen; nooit zal de vinger van minachting worden gewezen op zijn woeste plaatsen, noch op hen die er uiteindelijk heen zullen vliegen om te rusten als duiven naar hun vensters; wanneer de onbekende, welbekende Stem uiteindelijk zal zeggen: 'Het land zal niet voor eeuwig worden verkocht; want het land is VAN MIJ: want gij zijt vreemdelingen en bijwoners bij MIJ.'

(5) We hebben nu een andere reeks geboden. Zoals in alle zevenvoudige reeksen, - en dit is er één, - hebben de laatste drie secties een ander karakter dan de voorgaande. Ze geven ons dingen die niet het onderwerp van geloften kunnen zijn, omdat ze al aan de Heer toebehoren. De eerstgeborenen van dieren zijn de eerste klasse hiervan, van Hem door geboorte en als vrucht van verlossing, door Hem opgeëist, en daarom van Hem: vrij van de onzekerheid die aan de wil van de mens in deze zaak kleeft. Hij eist, die Zijn claim kan waarmaken.

Is dit niet ook onze zekerheid ten aanzien van onszelf, in de zin van onze verantwoordelijkheid, en in het bewustzijn van de zwakheid van onze menselijke wil om onszelf aan Hem over te geven? Juist dat

wij van Hem zijn door geboorte, van Hem door verlossing, gevormd voor Zijn dienst als het beest voor de mens, en opgeëist door Hem die niet van Zijn claim beroofd wil worden? Dank God, we kunnen onze verantwoordelijkheden in het gezicht kijken met deze zekerheid, dat we van Hem zijn, niet in de zwakheid van onze arme menselijke wil, maar in de macht van Zijn wil voor ons! ‘ Geschapen in Christus Jezus tot goede werken;’ ‘ uitverkoren tot heiliging;’ ‘ God die in ons werkt het willen en het werken naar Zijn welbehagen;’ ‘ bewaard door de kracht Gods door het geloof tot zaligheid!’

(6) Maar dezelfde sterke hand is ook op het kwaad; en dit is de betekenis van de cherem, of ban, volgens welke dat wat kwaad was of verontreinigd met kwaad, geheilgd werd voor God in zijn vernietiging. ‘Want er kan geen twijfel over bestaan dat dat wat ten grondslag lag aan de ban, die was van de verplichte toewijding van iets dat heiliging weerstaat of belemmert; zodat in alle gevallen waarin het werd uitgevoerd door de gemeenschap, of de magistratuur, het een daad was van de rechterlijke heiligheid van God, die zichzelf manifesteerde in gerechtigheid en oordeel.’ (Keil.) Hier kon geen lofprijs zijn. Dingen die kwaad zijn, en personen die het meest onheilig zijn, zullen aldus op een toekomstige dag heilig zijn voor de Heer. Dit alles hangt ook niet af van de zwakke menselijke wil om het te volbrengen: het is het oordeel van de Heer, en liefde zal erin berusten als een noodzaak van heiligheid.

(7) We sluiten hier af met de tiende. De tiende was het bezitten van de soevereine rechten van God met betrekking tot al hun bezittingen. Tien hebben we gezien als de maat van capaciteit, en dus van verantwoordelijkheid; waarvan één deel dat wordt opgegeven,

goddelijke soevereiniteit bezit. Dit is de tiende; en ook hier zal God Zijn claim hebben. Wanneer dit is bereikt, zal de volledige zegen zijn gekomen. Voor God betekent het hebben van Zijn eigendom alle heiligheid, alle vreugde, alle stabiliteit. God zal God zijn, alles en in allen: en dat is, als het ware, de definitie van de eeuwige staat in het laatste boek van de Schrift. Laten we onthouden dat er zelfs nu een toepassing hiervan is, die niet beperkt is tot Israël: 'Breng Mij al de tienden in de voorraadkamer, opdat er spijs zij in Mijn huis; en beproef Mij nu daarin, zegt de HEERE der heerscharen, of Ik dan niet de vensters des hemels zal openen en zegen over u uitgieten, zodat er geen ruimte zal zijn om die te ontvangen.' (Mal. 3:10).

Wat zal dan de uiteindelijke zegen zijn, wanneer dit werkelijk overal is volbracht? Welke tong kan de overvloedige, eeuwige zaligheid recht spreken? En ook dit wordt niet overgelaten aan de zwakheid van de 'gelofte' van de mens om te verwezenlijken. De arm van Hem die verlossing brengt, is dat wat het zal volbrengen, en de voorspelde dag haast zich snel.

Bijlagen

Bron

1.3 Leviticus The Notes from the Numerical Bible. 1 The Law

Publishers: Loizeaux Brothers, 1 East 13th Street, New York. The Bible Truth Press, New York.

https://www.stempublishing.com/authors/FW_Grant/Numerical_Bible/

Vertaald met www.DeepL.com/Translator door Adrie Straver (2025).

Enkele vertaalcorrecties door: Adrie Straver / Jan Paul Spoor

Volgorde en indeling van de Bijbelboeken

Het Oude Testament

1. DE WET

1. Genesis
2. Exodus
3. Leviticus
4. Numeri
5. Deuteronomium

2. DE HISTORISCHE BOEKEN

1. Jozua
2. Richteren
Ruth
3. Koningen
Eerste boek (Samuel)
Tweede boek (Koningen)
4. Gevangenschap boeken
Ezra
Nehemia
Esther
5. Kronieken

3. DE PROFETEN

1. Jesaja
2. Jeremia
Klaagliederen
3. Ezechiël
4. Daniel
5. De kleine Profeten
  1. *Hosea; Amos; Micha*
  2. *Joel; Obadja; Jona*
  3. *Nahum; Habakkuk; Zefanja*
  4. *Haggai; Zacharia; Maleachi*

4. DE PSALM BOEKEN

1. De Psalmen
2. Job
3. Hooglied
4. Prediker
5. Spreuken

Het Nieuwe Testament

1. DE EVANGELIEËN

1. { Mattheüs
   { Markus
   { Lukas
2. Johannes

2. DE HANDELINGEN

3. DE BRIEVEN VAN PAULUS

- { Romeinen
   { Galaten
1. { Efeziërs
   { Kolossenzen
   { *Filemon*
   { Filippenzen

   { Thessalonicenzen
   { *Eerste brief*
   { *Tweede brief*
   { Korinthiërs
   { *Eerste brief*
2. { *Tweede brief*
   { Hebrëëën
   { Timotheüs
   { *Eerste brief*
   { *Tweede brief*
   { Titus

4. DE ALGEMENE BRIEVEN

1. Petrus
Eerste brief
Tweede brief
2. Jakobus
3. Johannes
Eerste brief
Tweede brief
Derde brief
4. Judas

5. OPENBARING

Betekenis van de cijfers

De reden voor de betekenis moet worden gezocht in eerdere delen, met name in

Bijlage II. in het boek over de Psalmen.

- 1** Eenzaamheid, singulariteit, uniciteit; eenzaamheid, onvruchtbaarheid. Toereikendheid, macht, onafhankelijkheid, trots, rebellie. Identiteit, onveranderlijkheid, consistentie, eeuwigheid, waarheid, kennis.
- Eenheid* Eenheid, eenheid, harmonie, gelijkmoedigheid, integriteit, rechtschapenheid, gehoorzaamheid, overeenstemming, vrede.
- Voorrang* Suprematie, leiderschap, heerschappij; begin, oorzaak, gelegenheid, bron, stichting, grond, pleidooi.
- Combinaties van betekenissen* Leven, persoonlijkheid, wil. Keuze, verkiezing. Genade. God, Almachtig, Eeuwig, Jahweh, Vader.
- 2**
- Relatie* Hulp, ondersteuning, bevestiging, zekerheid, competente getuigenis. Detachering, behoud, bevrijding, redding. Dienst. Toevoeging, toename, groei; vooruitgang, beweging, activiteit. Gehechtheid, liefde, verlangen, gebed. Vereniging, partnerschap, gemeenschap.
- Tweede* Afhankelijkheid, geloof. Minderwaardigheid, nederigheid, vernedering, onderwerping.
- Vershil* Diversiteit, contrast; tegenstrijdigheid, oppositie, conflict, vijandschap. Dubbelzinnigheid, dubbelhartigheid, bedrog.
- Deling* Scheiding, analyse, differentiatie, onderscheidingsvermogen; oordeel, wijsheid; zicht. Verval, dood, ontbinding. Christus, tweede persoon, God en mens, tweede mens, woord van God, getuige, Verlosser, Dienaar. Kruis. Ziel. Vrouw.
- 3**
- Drie dimensies* Stevigheid; werkelijkheid, verwerkelijk, vervulling, volheid; manifestatie. Heiligdom; glorie, lof. Naam.
- Drie rechte lijnen omsluiten een ruimte* Apart zetten voor een doel; specialisatie, heiliging, heiligheid; transformatie. Woonplaats, bezit, deel. Huwelijk. Verbod.

<i>De derde lijn van een driehoek keert terug naar de eerste</i>	Opstanding; terugkeer, opwekking, herstel; reproductie. Geest.
4	Toegeeflijkheid, zwakte; zachtmoedigheid, barmhartigheid. Falen, testen; ervaring; vergankelijkheid, verandering. Schepsel, aarde, wandel op aarde, wereld.
5	God in de regering; capaciteit, verantwoordelijkheid, oefening, weg en einde; voorwaarden. Zwak met de Sterke; Mens met God; Immanuël.
6	Manifestatie van de volheid van het kwaad. Werkweek; limiet, discipline; meesterschap, overwinnen.
7	Volledigheid, perfectie; rust.
8	Nieuw in tegenstelling tot het oude.
10	Gewoon 5 maal 2
12	De duidelijke heerschappij van God.